

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

08-09-2020 09:15

Grøndalsvej 2, lokale 1128

Information:

Deltagere:

Anne Merethe Løvmose

Hans van Binsbergen

Hardy Pedersen

Helle Bach Lauridsen

Henning Mols

Karina Møller

Lisbeth Schmidt Andersen

Martin Østergaard Christensen

Ole Kiil Jacobsen

Stefan Møller Christiansen

Susanne Hammer-Jakobsen

Thomas Medom

Pkt. 2 Tid: 15 min. Deltagere Jan Kirkegaard, Ole Jeppesen Claudia Risbæk og Jan Kirkegaard

Pkt. 3 Tid: 10 min. Deltagere: Marianne Holst Nielsen og Anne Gaarde Fisker

Pkt. 4 Tid: 15 min. Deltagere: Mette Søberg & Louise Heltborg Budde

Pkt. 5 Tid: 10 min. Deltagere: Birgit Møller og Anne Marie Due Schmidt

Pkt. 8 Tid: 30 min. Deltagere: Marianne Holst Nielsen, Jesper Callesen, Søren Kusch Larsen, Anne Fisker

Pkt. 9 Tid: 15 min. Deltagere: Mette Søberg (Skal behandles efter pkt. 4)

Pkt. 10 Tid: 15 min. Deltagere: Birgit Møller, Henrik Larsen og Anders Hovmark

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Byrådsindstilling om imødekommenelse af forældreønske om skolegangsudsættelse (PPR)	1
Punkt 3: Fagligt program for Børn og Unge-udvalgets studietur til København den 21. – 23. oktober (OKJ)	1
Punkt 4: Afholdelse af seminar den 30. september 2020 (OKJ)	1
Punkt 5: Orientering om status på ny skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven og projekt om elevgrundlaget (HP/OKJ)	1
Punkt 6: Forberedelse til byrådsmøde den 9. september 2020	1
Punkt 7: Eventuelt	1

Punkt 1: Godkendelse af referat

Punkt 2: Byrådsindstilling om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse (PPR)

Tid: 15 min. Deltagere Jan Kirkegaard, Ole Jeppesen Claudia Risbæk og Jan Kirkegaard

Punkt 3: Fagligt program for Børn og Unge-udvalgets studietur til København den 21. – 23. oktober (OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: Marianne Holst Nielsen og Anne Gaarde Fisker

Punkt 4: Afholdelse af seminar den 30. september 2020 (OKJ)

Tid: 15 min. Deltagere: Mette Søberg & Louise Heltborg Budde

Punkt 5: Orientering om status på ny skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven og projekt om elevgrundlaget (HP/OKJ)

Tid: 10 min. Deltagere: Birgit Møller og Anne Marie Due Schmidt

Punkt 6: Forberedelse til byrådsmøde den 9. september 2020

Punkt 7: Eventuelt

MBU - Rådmandsmøde (Rådmandsmøde)

01-09-2020 09:15

Via Teams (brug link i kalenderinvitationen)

Information:

Deltagere:

Anne Merethe Løvmoose

Hans van Binsbergen

Hardy Pedersen

Helle Bach Lauridsen

Henning Mols

Karina Møller

Lisbeth Schmidt Andersen

Martin Østergaard Christensen

Ole Kiil Jacobsen

Stefan Møller Christiansen

Susanne Hammer-Jakobsen (afbud)

Thomas Medom

Tid: 15 min. Deltagere: Birgit Møller, Anders Hovmark og Henrik Larsen

Tid: 30 min. Deltagere: Eva Vilsgaard, Mette Søberg, Jan Kirkegaard og Ole Jeppesen

Tid: 15 min. Deltagere: Marianne Holst Nielsen, Jesper Callesen og Daniel Wilson

Indhold

Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat	1
Punkt 2: Forberedelse til BU-udvalgsmøde den 2. september 2020	1
Beslutning for Punkt 2: Forberedelse til BU-udvalgsmøde den 2. september 2020	1
Punkt 3: Eventuelt	1
Beslutning for Punkt 3: Eventuelt	1

Punkt 1: Godkendelse af referat

Beslutning for Punkt 1: Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

Punkt 2: Forberedelse til BU-udvalgsmøde den 2. september 2020

Beslutning for Punkt 2: Forberedelse til BU-udvalgsmøde den 2. september 2020

Dagsordenen blev drøftet.

- Om SLF: Orientering en gang i kvartalet fremadrettet.
- Opmærksomhed på pressemeddelelse om børneterapi.

(HvB følger op)

Punkt 3: Eventuelt

Beslutning for Punkt 3: Eventuelt

BU-cheferne orienterede om jobskifte blandt skoleledere og blandt pædagogiske ledere.

BESLUTNINGSMEMO

Emne **Byrådsindstilling om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse**
 Til Rådmandsmøde tirsdag den 8. september 2020

4. september 2020

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Rådmanden for Børn og Unge, Thomas Medom, traf på rådmandsmødet den 30. juni 2020 beslutning om, at han ønsker en byrådsindstilling om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse til behandling på byrådsmødet den 7. oktober 2020 (via Magistraten den 28. september 2020).

Side 1 af 2

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

I vedhæftede baggrundsnotat om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse gennemgås reglerne for skolegangsudsættelse og det lovmedholdelige råderum for en beslutning om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse vurderes. Notatet indeholder desuden tal for skolegangsudsættelser i Aarhus Kommune og på landsplan, beskrivelse af proceduren for skolegangsudsættelse i Aarhus Kommune i dag og resultatet af en spørgeskemaundersøgelse om skolegangsudsættelse på Aarhus Kommunes almene folkeskoler i august 2020. Notatet beskriver også erfaringer fra Randers Kommune i forhold til skolegangsudsættelse og indeholder desuden en vurdering af de økonomiske konsekvenser af en beslutning om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse.

BØRN OG UNGE
 Pædagogisk afdeling
 Aarhus Kommune

PPR
 Grøndalsvej 2
 8260 Viby J

Direkte e-mail:
 clari@aarhus.dk

Sag: 19/024385

Sagsbehandler:
 Claudia Risbæk
 Ole Jeppesen

Det indstilles, at rådmanden godkender vedhæftede notat om byrådsindstilling om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse i Aarhus Kommune. Notatet vil herefter danne grundlag for byrådsindstillingen om skolegangsudsættelse.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Rådmandens ønske om skolegangsudsættelse indebærer, at skoleleder, der i Aarhus Kommune har afgørelseskompetencen, fremover *som udgangspunkt skal imødekomme forældres ønske om skolegangsudsættelse*. Skoleleder vil under hensyn til den gældende lovgivning fortsat skulle foretage en konkret og individuel vurdering af barnets skoleparathed, men nu med modsat fortegn (er der forhold der taler for, at barnet trods forældrenes ønske alligevel skal vurderes skoleparat?).

Hvis forældres ønske om skolegangsudsættelse som udgangspunkt skal imødekommes i Aarhus Kommune, må det forventes, at flere børn vil blive skolegangsudsat end tilfældet er i dag. I løbet af de sidste fem skoleår har der i gennemsnit været 237 børn, der er blevet skolegangsudsat, men det er svært at vurdere, præcis hvor mange børn som yderligere vil blive skolegangsudsat med dette initiativ. Dette skal også ses i sammenhæng med, at Aarhus Kommune skolegangsudsætter relativ set mange børn sammenlignet med de øvrige store byer.

Den samlede udgift kan ikke forudsiges med sikkerhed, men en stigning på 10% på det almene område og 4 børn i § 32-tilbud (specialdagtilbud oprettet

BESLUTNINGSMEMO

efter servicelovens § 32) vil give en merudgift på 2,95 mio. kr. Det anbefales derfor, at tallene følges nøje i de kommende år og der reserveres midler til de stigende udgifter.

4. september 2020

4. Videre proces og kommunikation

Efter rådmandens godkendelse af notatet om imødekommelse af byrådsindstilling om forældreønske om skolegangsudsættelse indstilles dette til behandling på byrådsmødet den 7. oktober 2020 (via Magistraten den 28. september 2020).

Side 2 af 2

Bliver indstillingen vedtaget i byrådet, ligger der en opgave for Børn og Unge i forhold til en præcis kommunikation omkring skoleleders råderum og afgørelseskompetence.

Bilag

- Notat om byrådsindstilling om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse i Aarhus Kommune med bilag

Notat om byrådsindstilling om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse i Aarhus Kommune

3. september 2020
Side 1 af 16

1. Baggrund

Rådmanden for Børn og Unge, Thomas Medom, traf den 30. juni 2020 beslutning om, at han ønsker en byrådsindstilling om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse til behandling på byrådsmødet den 7. oktober 2020.

Indstillingen vil indebære, at skoleleder, der i Aarhus Kommune har afgørelseskompetencen, fremover *som udgangspunkt skal imødekomme forældres ønske om skolegangsudsættelse*. Skoleleder vil under hensyn til den gældende lovgivning fortsat skulle foretage en konkret og individuel vurdering af barnets skoleparathed, men nu med modsat fortegn (er der forhold der taler for, at barnet trods forældrenes ønske alligevel skal vurderes skoleparat).

2. Indhold

Notatet indeholder en gennemgang af de gældende regler for skolegangsudsættelse og en vurdering af det lovmedholdelige råderum i forhold til en byrådsbeslutning om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse. Notatet indeholder desuden tal for skolegangsudsættelser i Aarhus Kommune og på landsplan, beskrivelse af proceduren for skolegangsudsættelse i Aarhus Kommune i dag og resultatet af en spørgeskemaundersøgelse om skolegangsudsættelse på de almene folkeskoler fra august 2020. Notatet beskriver også erfaringer fra Randers Kommune i forhold til skolegangsudsættelse og indeholder desuden en vurdering af de økonomiske konsekvenser af en beslutning om imødekommelse af forældreønske om skolegangsudsættelse. Side 9-16 indeholder bilag 1-3.

3. Gældende regler for skolegangsudsættelse

Et barn kan efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 34 få skolegangen udsat ét år og dermed optages i 0. klasse det følgende år, hvor barnet fylder 7 år. I Aarhus Kommune er det skoleleder, der træffer afgørelsen om skolegangsudsættelse. Det er et krav, at skolegangsudsættelsen er *begrundet i barnets udvikling*. *Godkendelsen er betinget af, at barnet optages i børnehaven*. Forældrene har lovgivningsmæssigt ikke noget krav på skolegangsudsættelse, selvom de måtte ønske dette.

Skoleleders vurdering

Hovedkriteriet for skoleleders godkendelse af skolegangsudsættelse er, at et ekstra år i børnehaven vurderes at *få væsentlig betydning for barnets skolegangsparathed* – altså at skolegangsudsættelsen er begrundet i *barnets udvikling* som fastsat i lovgivningen.

Både børn i almen- og specialtilbud kan få bevilget skolegangsudsættelse. Det er et krav, at børnehaven, som barnet er optaget/bliver optaget i, i

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

PPR

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 89 40 37 77
Direkte telefon: 41 87 43 57

Direkte e-mail:
clari@aarhus.dk

Sag: 19/024385
Sagsbehandler:
Claudia Risbæk
Ole Jeppesen

samarbejde med forældrene udarbejder en *pædagogisk handleplan*, der kan være med til at sikre, at det ekstra år i børnehaven styrker barnets forudsætninger, så barnet opnår de bedste muligheder for en god skolestart. Fødselsdato i sidste kvartal af kalenderåret kan ikke i sig selv medføre godkendelse af skolegangsudsættelse. Det er *den konkrete og individuelle vurdering af barnets skoleparathed, der er afgørende*.

3. september 2020
Side 2 af 16

Regeringens planer i forhold skolegangsudsættelse

Det fremgår af regeringens forståelsespapir af 25. juni 2019, 'Retfærdig retning for Danmark', at regeringen bl.a. ønsker at "give bedre muligheder for senere skolestart". En ændring af folkeskolelovens regler om skolegangsudsættelse var imidlertid ikke på regeringens lovprogram for folketingsåret 2019/2020. Det er i skrivende stund ikke kendt, om skolegangsudsættelse indgår i lovprogrammet for folketingsåret 2020/2021. Dette forventes afklaret i oktober måned.

4. Betydning af alder ved skolestart for barnets udvikling

Der foreligger undersøgelser fra bl.a. Det Nationale Forskningscenter for Velfærd fra 2015 – 'En god start' (SFI) og fra Tænketanken DEA fra marts 2019 – 'Sen Skolestart', der belyser betydningen af alder ved skolestart for barnets udvikling.

Af SFIs rapport fra 2015 fremgår bl.a., følgende:

- Effekten af skolestartsalder på barnets udvikling viser positive korttidseffekter, som dog også typisk kan skyldes, at børn, der starter senere, også vil være ældre, når man evaluerer dem. Korttidseffekterne størst i de lande, hvor man opdeler elever efter evner tidligt. Langtidseffekterne især i skandinavisk sammenhæng – er typisk meget små eller ikke eksisterende.
- Senere skolestart fører til bedre testresultater i de nationale test i de første skoleår, men effekten forsvinder på de ældre klassetrin.
- I forhold til non-kognitive færdigheder ses, at børn, der er startet senere i skole, har flere vanskeligheder og færre styrker end børn, der starter tidligere. Det gælder både ved 7- og 11-års-alderen. Det er primært barnets hyperaktivitet, der bliver reduceret på grund af senere skolestartsalder.

Af DEAs notat fra 2019 fremgår bl.a.:

- Færre børn end tidligere starter sent i skole, og at færre børn går børnehaveklassen om.
- Drengene har omtrent dobbelt så stor sandsynlighed for at starte senere i skole sammenlignet med pigerne.
- Børn født sidst på året har desuden klart større sandsynlighed for at starte sent i skole.
- Børn der starter i en privatskole, har umiddelbart en lavere sandsynlighed for at starte sent i skole.
- Flere børn fra relativt ressourcetsvage hjem, målt på forældrenes indkomst, får udskudt deres skolestart hyppigere, sammenlignet med børn fra mere ressourcestærke familier.
- Der er ligeledes relativt flere børn med ikke-vestlig baggrund, der starter sent i skole sammenlignet med børn med dansk baggrund.

Andelen af omgængere er også klart højere blandt børn med ikke-vestlig baggrund.

KL har den 6. august 2020 desuden lavet et analysenotat vedrørende skolegangsausdættelse hvoraf bl.a. fremgår:

- Andelen af børn, der bliver skolegangsausdættet, er mere end halveret over de sidste 10 skoleår. I skoleåret 2009/10 havde 13,2 pct. af børnene i en børnehaveklasse fået udsat skolestart. Til skoleår efter i 2019/20 er andelen faldet til 6,0 pct.
- Andelen af børn, der starter tidligt i skole, og andelen af børn, der tager børnehaveklassen om, er faldet over de sidste 10 skoleår.
- Andelen af elever, der følger et normalt forløb i børnehaveklassen (start 6 år og ikke omgænger) er steget fra 81,9 pct. i 2009/10 til 90,8 pct. i 2019/20.
- Børn født i slutningen af året får væsentligt oftere udskudt skolestart
- Over dobbelt så mange drenge som piger får udskudt skolestart
- 5,9 pct. af børnene, der startede i en almenklasse i 2018/19 var startet sent i skole, mens dette gjaldt for 26,2 pct. af børn, der var startet i et specialtilbud (specialklasse, specialskole m.v.)
- Jo kortere uddannelsesnivea forældrene har, desto højere er andelen af børn, der går børnehaveklassen om.

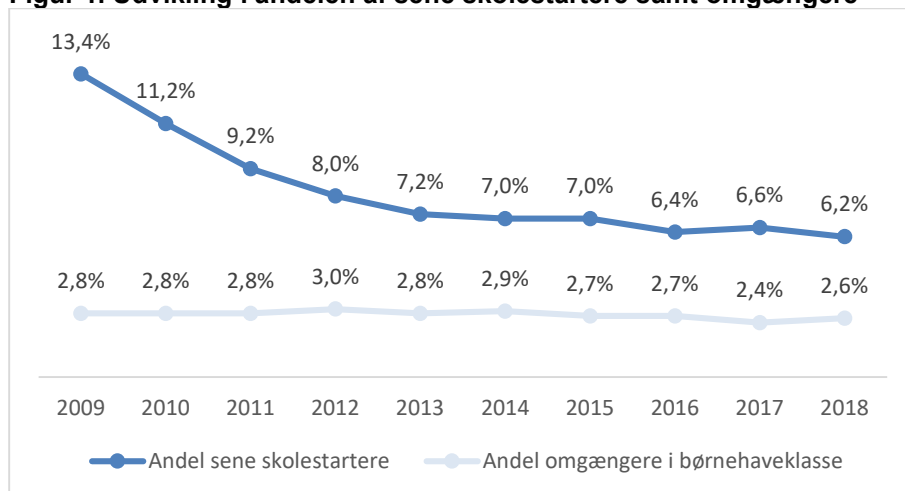
3. september 2020
Side 3 af 16

5. Skolegangsausdættede børn i tal

Udvikling i andelen af sene skolestartere

Som vist i figur 1 er andelen af børn på landsplan, der starter sent i skole, næsten halveret siden 2009, hvor 0. klasse (tidligere benævnt børnehaveklasse) blev obligatorisk. Andelen er faldet fra 13,4 pct. i skoleåret 2009/10 til 6,2 pct. i skoleåret 2018/19. Andelen af omgængere i 0. klasse har været stabil i perioden. Figur 2 viser udvikling i andelen af sene skolestartere og omgængere i Aarhus Kommune.¹

Figur 1. Udvikling i andelen af sene skolestartere samt omgængere

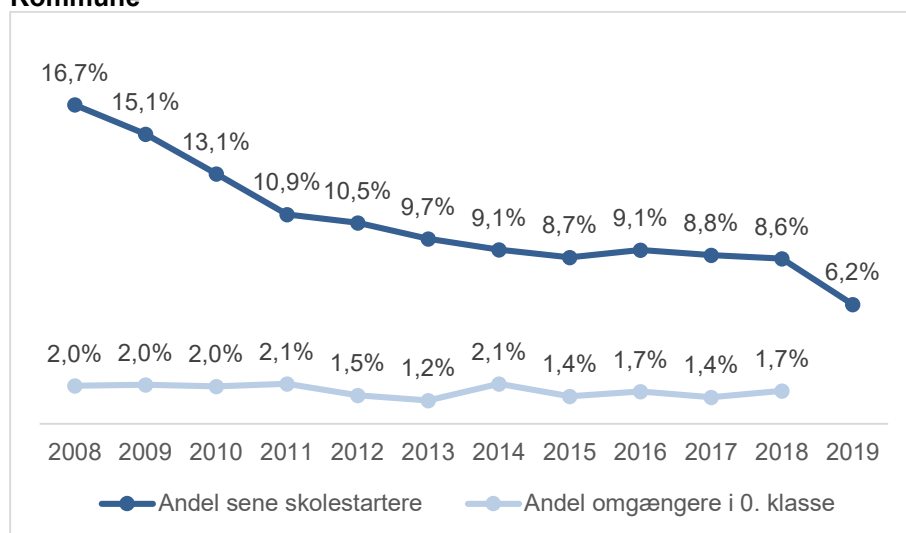
¹ Det er skoleleder, der i samråd med forældre kan bestemme, at en elev skal undervises på samme klassetrin i 2 år (omgænger), hvis det er til elevens bedste, jf. folkeskolelovens § 12, stk. 1, 2. pkt. Det er således skoleleder, der har afgørelseskompetencen og det kan ske uden forældrenes samtykke.

Kilde: Undervisningsministeriet: "Tabelrapport elever i børnehaveklassen 2018-19".

Definitioner: Sene skolestartere er defineret som børn, som fylder 7 år eller mere i det år, de starter i 0. klasse. Omgængere er defineret som børn, som går i 0. klasse to år i træk.

Figur 2. Andel sene skolestartere og omgængere i 0. klasse i Aarhus Kommune

3. september 2020
Side 4 af 16

Kilde: Børn og Unge - beregninger på baggrund af Børn og Unges data pr. 5/9 i det pågældende skoleår. Alle elever med bopæl i Aarhus Kommune indgår, dvs. også elever på privatskoler og på specialskoler samt elever i special- og modtagelsesklasser.

Andel børn med sen skolestart i forhold til andre kommuner

Andelen af børn med sen skolestart ligger relativt højt i Aarhus Kommune, når man sammenligner med de andre kommuner. I tabel 1 er vist andelen af børn med sen skolestart i 6-byerne fra august 2018. Det fremgår heraf, at Aarhus Kommune har den højeste andel sene skolestartere med 8,7 %. 13 kommuner en højere andel sene skolestartere end i Aarhus Kommune, mens 83 kommuner har en lavere andel.

Tabel 1. Andel børn med sen skolestart i 6-byerne

Kommune	Andel sene skolestartere
Esbjerg Kommune	1,9%
Odense Kommune	4,3%
Aalborg Kommune	6,9%
Københavns Kommune	7,1%
Randers Kommune	8,2%
Aarhus Kommune	8,7%

Opgørelsen viser andelen af børn, som fylder 7 år eller mere i det år, de starter i 0. klasse ift. alle børn, som starter i 0. klasse. Data er fra august 2018. Kilde: KL: "Kend din kommune – Brug nøgletal i styringen 2020".

Andel skolegangsausdættede børn fordelt på dagtilbud

Ses der på fordelingen af skolegangsausdættede børn mellem kommunens dagtilbud, ligger visse dagtilbud i Vestbyen (Tovshøj, Brabrand og Gellerup) højt i forhold til gennemsnittet i kommunen for andelen af skolegangsausdættede børn. Specialbørnehaven Skovbrynet ligger også blandt de 10 dagtilbud med højeste andel af skolegangsausdættede børn, hvilket er forventeligt henset

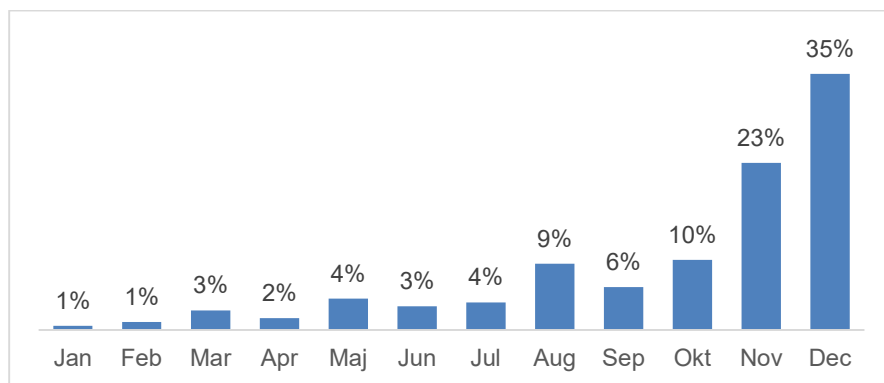
til, at disse børn er de mest støttekrævende børn i kommunens dagtilbud. I den lave ende ligger de mere bynære tilbud, Midtbyens og Frederiksbjerg dagtilbud. Tabeller over de 10 dagtilbud med henholdsvis højeste og laveste andel af skolegangssudsatte børn kan ses i bilag 1.

Andel skolegangssudsatte fordelt på fødselsmåned og køn

Ses der på kønsfordelingen i andelen af skolegangssudsatte i Aarhus Kommune, udgør drenge 65 pct. af de skolegangssudsatte i skoleåret 2019/20, mens piger udgør 35 pct. Der er således en overvægt af drenge blandt de skolegangssudsatte. I tabel 2 er vist fordelingen af skolegangssudsatte i Aarhus Kommune i skoleåret 2019/20 fordelt på fødselsmåned. Opgørelsen viser, at en større andel af de skolegangssudsatte børn er født i de sidste måneder af året, særligt i november og december.

3. september 2020
Side 5 af 16

Tabel 2. Andel skolegangssudsatte børn fordelt på fødselsmåned

6. Undersøgelse af skolegangssudsættelse på Aarhus Kommunes almene folkeskoler

Skolelederne på Aarhus Kommunes 45 almene folkeskoler har i august 2020 fået stillet spørgsmål om skolegangssudsættelse. En grafisk fremstilling af besvarelsen af de enkelte spørgsmål med kommentarer (procentvis) kan ses i bilag 2.

Resume af undersøgelsen

- Størstedelen af skolerne oplever, at de har de nødvendige oplysninger til at træffe afgørelse om skolegangssudsættelse, og at skolelederne på baggrund af handleplan fra dagtilbuddet og øvrige oplysninger i sagen er i stand til at træffe en afgørelse.
- Forud for afgørelsen er der for størstedelen af sagerne om skolegangssudsættelse kontakt med forældrene enten ved at forældrene kontakter skolen eller ved at skolen kontakter forældrene.
- Skolen inddrager generelt PPR i overvejelserne om skolegangssudsættelse, når et barn er indstillet til PPR og inddrager i øvrigt PPR ved behov.
- Størstedelen af skolerne har ikke givet afslag på skolegangssudsættelse de seneste 3 år mod forældrenes ønske. Skolerne oplever ikke generelt, at børn, der får afslag på skolegangssudsættelse, senere bliver omgængere.

- Skolerne oplyser generelt i deres kommentarer, at det er væsentligt med et samarbejde og dialog med dagtilbud og forældre og at de også oplever, at dette er tilfældet.

Kommentarer fra skolerne

Generelt viser størstedelen af kommentarerne fra skolerne, at det er meget væsentligt med et tæt samarbejde og en god dialog med dagtilbud og forældre om skolegangssudsættelse og at skolerne også i praksis allerede har både en god dialog og et godt samarbejde med dagtilbud og forældre om skolegangssudsættelse. De nærmere kommentarer fra skolerne kan ses i bilag 3.

3. september 2020
Side 6 af 16

7. Erfaringer fra Randers Kommune

Randers Kommune har siden sommeren 2019 fulgt en procedure, hvorefter forældres ønsker om skolegangssudsættelse "*som udgangspunkt altid skal imødekommes*". Forudsætningen er fortsat, jf. det gældende lovgrundlag, at skolegangssudsættelsen er begrundet i barnets udvikling, at barnet er optaget i et dagtilbud, og at imødekommelsen af skolegangssudsættelsen afgøres af skoleleder. Det er desuden en forudsætning, at udsættelsen *skal ske* på baggrund af en *konkret og individuel* vurdering af barnet. Skoleleder skal altså i hvert enkelt tilfælde vurdere, om der er forhold der begrunder, at skolegangssudsættelsen *ikke* skal imødekommes – altså om barnet – trods forældrenes ønske om skolegangssudsættelse må vurderes som skoleparat. Randers Kommune har givet en ekstrabevilling til børneområdet på 1 mio. kr. årligt, som af Børne- og familieudvalget er bestemt til anvendelse til henholdsvis en medarbejder med fokus på aktionslæring og til anvendelse i børnehaven.

Randers Kommune (Sekretariatet for Børn og Skole) har i august 2020 oplyst, at den nye procedure er implementeret i Randers Kommune, og at der ser ud til at være status quo i forhold til antallet af skolegangssudsættelser og at der ikke er givet afslag på skolegangssudsættelser (Randers Kommune har dog ikke lavet en konkret opgørelse). Randers Kommune har ikke foretaget beregninger af, hvad ændringen har haft/forventer at få af økonomiske konsekvenser/mérundergifter, men har oplyst, at der selvfølgelig er en udgift knyttet til, at børnene får et ekstra år i børnehaven, herunder børn i særlige dagtilbud. Af samme årsag er der som anført givet en ekstrabevilling til børneområdet. Der er ikke aktuelle planer om en evaluering.

8. Byrådets råderum i forhold til gældende lovgivning

Byrådet i Aarhus kan udstede en generel retningslinje om, at skolelederne på Aarhus Kommunes almene folkeskoler *som udgangspunkt skal imødekomme forældreønsker om skolegangssudsættelse*. Dette vil indebære, at skoleleder som udgangspunkt skal godkende skolegangssudsættelse af et barn, hvis forældrene ønsker dette.

Skoleleder vil imidlertid for at opfylde folkeskoleloven fortsat skulle foretage en konkret og individuel vurdering af, om barnet – trods forældrenes ønske og en generel imødekommenhed i Aarhus Kommune overfor forældreønsker om skolegangssudsættelse – alligevel skal vurderes skoleparat. Er der

således særlige forhold ved barnet der gør, at skolegangsudsættelsen trods forældrenes ønske ikke bør godkendes?

Kravet om, at barnet skal være optaget i/blive optaget i børnehave bør af pædagogiske hensyn fortsat opretholdes. Dialogen med dagtilbuddet og forældrene er fortsat afgørende. Dagtilbuddet skal ligeledes fortsat udarbejde en handleplan for barnets ekstra år i dagtilbuddet.

3. september 2020
Side 7 af 16

9. Opmærksomhed i forhold til skolegangsudsættelse for børn med svære specialpædagogiske behov

I forhold til børn med svære specialpædagogiske behov, som bl.a. er indskrevet i specialbørnehaverne, herunder Skovbrynet (et tilbud efter service-lovens § 32) gør særlige forhold sig gældende. De pågældende børn er de mest støttekrævende i kommunens dagtilbud og har svære specialpædagogiske behov, herunder f.eks. multihandicap. Disse børn har en anderledes udviklingsbane end børn i en almen børnehave har. Udviklingskurven for disse børn vil således som udgangspunkt være mere langsom og langstrakt og et ekstra år i specialbørnehaven Skovbrynet vil oftest ikke gøre barnet mere skoleparat til en start på en specialskole.

Tidligere har mange forældre til børn i Skovbrynet anmodet om skolegangsudsættelse og Skovbrynet ligger fortsat i dag blandt de 10 dagtilbud med den højeste andel af skolegangsudsatte børn. Specialskolerne Stensager-skolen og Langagerskolen samarbejder med Skovbrynet og har etableret gode overgange for børnene, som imødekommer børnenes særlige behov ved skolestart. Imødekommelse af alle forældreønsker om skolegangsudsættelse for børn indskrevet i Skovbrynet vil imidlertid forventeligt føre til kapacitetsudfordringer for Skovbrynet, hvilket tidligere har været tilfældet.

10. Økonomiske konsekvenser for Aarhus Kommune

Hvis forældres ønske om skolegangsudsættelse som udgangspunkt skal imødekommes i Aarhus Kommune, må det forventes, at flere børn vil blive skolegangsudsat end tilfældet er i dag.

I løbet af de sidste fem skoleår har der i gennemsnit været 237 børn, der er blevet skolegangsudsat, men det er svært at vurdere, præcis hvor mange børn som yderligere vil blive skolegangsudsat med dette initiativ. Dette skal også ses i sammenhæng med, at Aarhus Kommune skolegangsudsætter relativ set mange børn sammenlignet med de øvrige store byer.

Nettoudgiften pr. børnehavebarn for den almene pasning er 62.753 kr. og hvis det forudsættes, at der sker en stigning på 10% - svarende til 24 børn – vil dette give en udgift på 1,5 mio. kr. årligt (24 * 62.753). En stigning på 20% - svarende til 48 børn eller et barn pr. skole – vil det give en udgift på 3,0 mio. kr.

I den tidligere fremsendte indstilling om skolegangsudsatte har der været et fratræk i udgiften, da der har været en forventning om, at flere skolegangsudsatte, vil give færre omgængere i 0. og 1. klasse. Der er dog ikke dokumenteret nogen sammenhæng mellem skolegangsudsatte og omgængere, hvorfor dette ikke længere er en del af beregningen.

Der bør dog være en særlig opmærksomhed på specialpædagogiske børnehaver, da mange forældre til børn i disse tilbud erfaringsmæssigt ønsker en skolegangsausdættelse, jf. ovenfor pkt. 9. Der har i løbet af de fem skoleår været i gennemsnit 4,6 skolegangsausdættelse baseret på 65 pladser.

3. september 2020
Side 8 af 16

Fra 1. april 2020 er der oprettet en ny børnehave (Skovhøj) med 17 nye pladser, hvorved den samlede kapacitet på specialbørnehaver nu er på 82 pladser. Da der er en overrepræsentation af børn på de specialpædagogiske børnehaver, der skal starte i skole det følgende år, bør det forventes, at antallet af skolegangsausdættelse i specialpædagogiske børnehaver med dette forslag vil stige – også set i sammenhæng med kapacitetsudvidelsen med 17 pladser.

Isoleret set vil flere skolegangsausdættelse i specialpædagogiske børnehaver ikke generere flere udgifter på § 32-området, da det nuværende antal pladser som udgangspunkt ikke ændres, men det vil forhindre yngre børn med tilsvarende behov en plads i børnehaverne samt give stigende udgifter til støtteressourcer på almenområdet.

Et barn, som kan visiteres til en specialpædagogisk plads, men forbliver i almenområdet, vil typisk modtage 20-25 timers støtteressourcer, hvilket vil give en merudgift på 361.000 kr.² samtidig med, at barnet ikke er i det rette miljø. En stigning på f.eks. 4 skolegangsausdættelse til § 32-pladser vil således generere udgifter på 1,45 mio. kr.

Som nævnt i indledningen af dette afsnit, kan den samlede udgift ikke forudsiges med sikkerhed, men en stigning på 10% på det almene område og 4 børn i § 32-tilbud vil give en merudgift på 2,95 mio. kr. Det anbefales derfor, at tallene følges nøje i de kommende år og der reserveres midler til de stigende udgifter.

Problematik i forhold til pasningsgaranti og specialpædagogiske pladser

Med en forudsætning om at der vil være 24-48 børn, som bliver skolegangsudsat, kan forslaget få en negativ betydning for overholdelse af pasningsgarantien. Det er således en udfordring at overholde pasningsgarantien på Randersvej (f.eks. Katrinebjerg Dagtilbud) i dag.

² Beregningen er baseret på 22 støttetimer om ugen, som er gennemsnittet for de børn, der får 20 timer eller flere i støtte i de almene børnehaver

Bilag 1

3. september 2020
Side 9 af 16

Andel skolegangsuudsatte børn i Aarhus Kommunes dagtilbud 2016-2019

Dagtilbud med fleste skolegangsuudsatte ift. indskrivningstal

A. Dagtilbud	B. Andel skolegangsuudsatte	C. Antal skolegangsuudsatte i perioden 2016-19	D. Andel af indskrevne børn	E. Formodet antal skolegangsuudsatte ved en normal fordeling (D * antallet af skolegangsuudsatte)	F. Forskel i forhold til gennemsnittet (C-E)
Selvejende	9,68%	93	8,10%	77,8	15,2
Skødstrup	4,27%	41	2,76%	26,5	14,5
Tovshøj	2,81%	27	1,33%	12,8	14,2
Tranbjerg	4,47%	43	3,05%	29,3	13,7
Brabrand	2,50%	24	1,32%	12,7	11,3
Højbjerg	2,19%	21	1,14%	11,0	10,0
Christiansbjerg	2,71%	26	1,71%	16,4	9,6
Skovbrynet	1,14%	11	0,26%	2,5	8,5
Sabro	2,39%	23	1,53%	14,7	8,3

*Ud af i alt 63 dagtilbud (nogle er i perioden lukket, andre sammenlagt)

Dagtilbud med færreste skolegangsuudsatte ift. indskrivningstal*

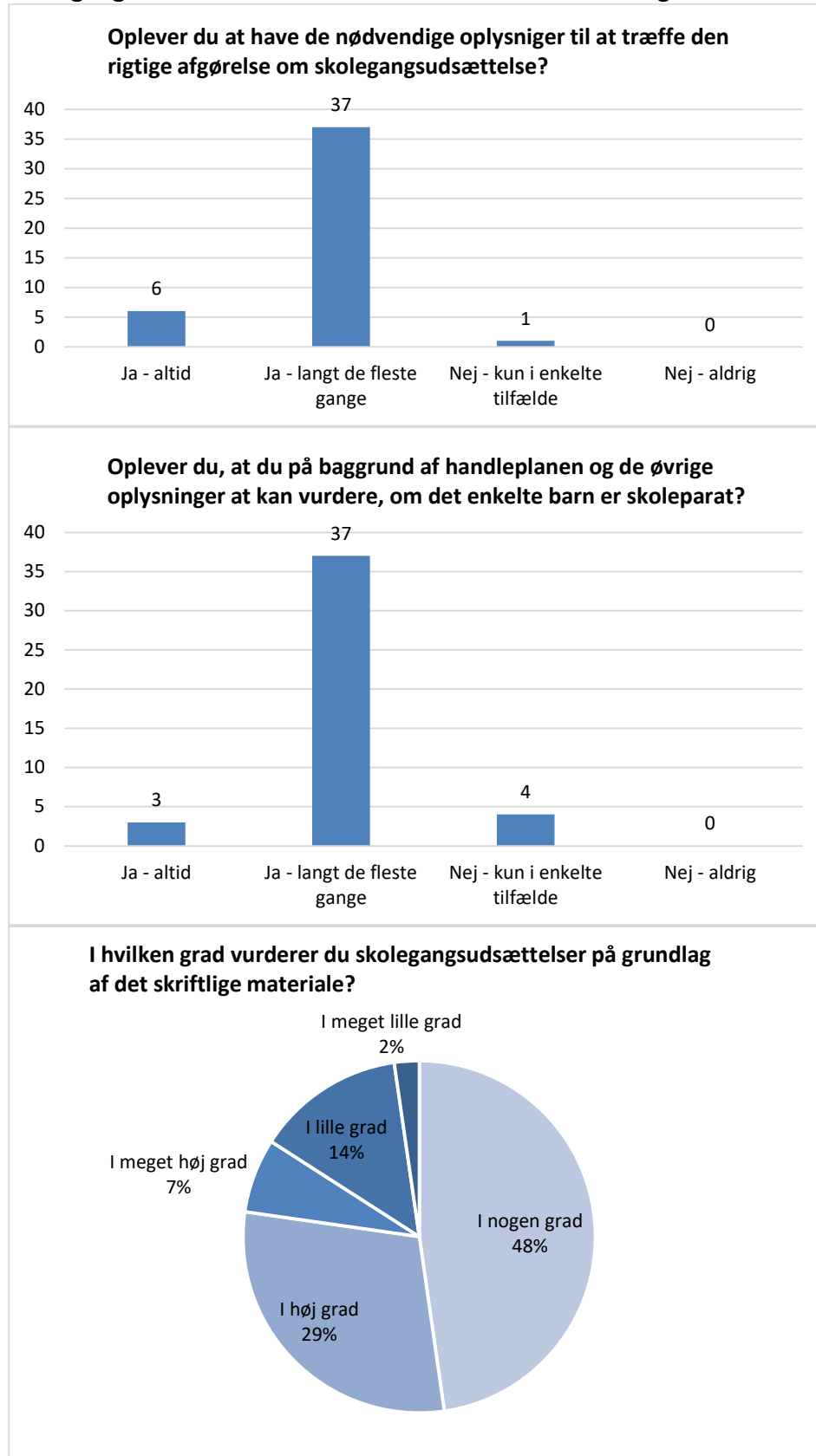
A. Dagtilbud	B. Andel skolegangsuudsatte	C. Antal skolegangsuudsatte i perioden 2016-19	D. Andel af indskrevne børn	E. Formodet antal skolegangsuudsatte ved en normal fordeling (D * antallet af skolegangsuudsatte)	F. Forskel i forhold til gennemsnittet (C-E)
Møllevang	2,39%	23	3,11%	29,9	-6,9
Søndervang	0,21%	2	0,93%	9,0	-7,0
Holme-Rundhøj	2,29%	22	3,06%	29,4	-7,4
Langenæs	1,25%	12	2,11%	20,3	-8,3
Ellevang	1,14%	11	2,03%	19,5	-8,5
Solbjerg	0,52%	5	1,55%	14,9	-9,9
Private	2,39%	23	3,51%	33,8	-10,8
Kolt Hasselager	1,77%	17	2,9%	27,8	-10,8
Midtbyen	1,56%	15	2,9%	27,9	-12,9
Frederiksbjerg	1,46%	14	3,01%	28,9	-14,9

*Ud af i alt 63 dagtilbud (nogle er i perioden lukket, andre sammenlagt)

Bilag 2

Skolegangsudsættelse Aarhus Kommunes folkeskoler august 2020

3. september 2020

Side 10 af 16

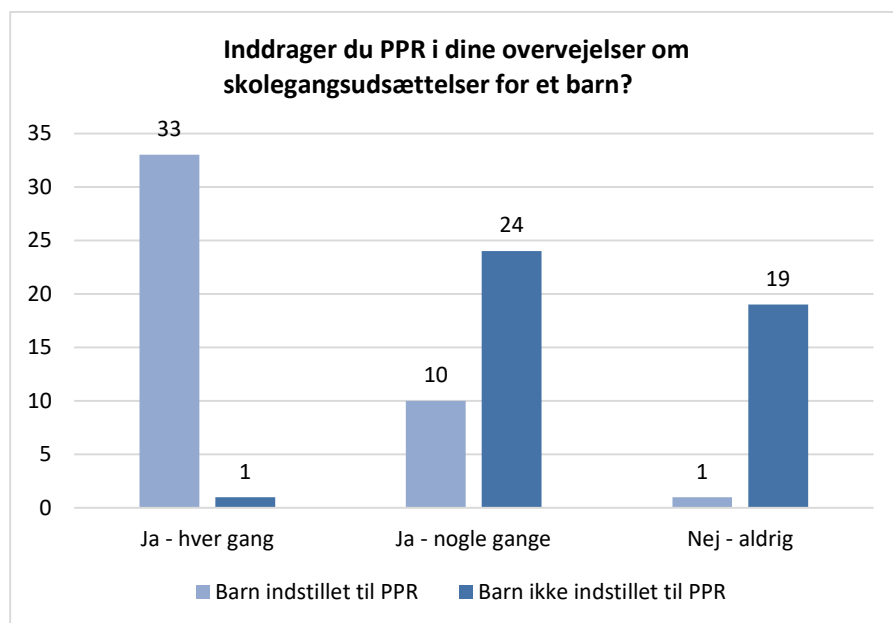
Grundlaget for at træffe afgørelse om skolegangsauslættelse (procentvis)

I alt 84% af skolerne oplever at have de nødvendige oplysninger til at træffe afgørelse om skolegangsauslættelse langt de fleste gange, mens det altid er tilfældet for 13,6%. Kun 2,27% oplever kun i enkelte tilfælde at have de nødvendige oplysninger til at træffe afgørelse.

På baggrund af en handleplan og de øvrige oplysninger i sagen skal skoleleder vurdere, om det enkelte barn er skoleparat. Dette oplever 84% af skolerne at være i stand til, mens 6,8% altid er i stand til dette og 9%, mener at de kun i enkelte tilfælde er i stand til at træffe afgørelse på baggrund af handleplan og de øvrige oplysninger i sagen. I alt 7% af skolerne vurderer, at de i meget høj grad vurderer spørgsmålet om skolegangsauslættelse på grundlag af det skriftlige materiale, dette gælder i høj grad for 29%, mens det for 14% gælder i lille grad og i meget lille grad for 2%.

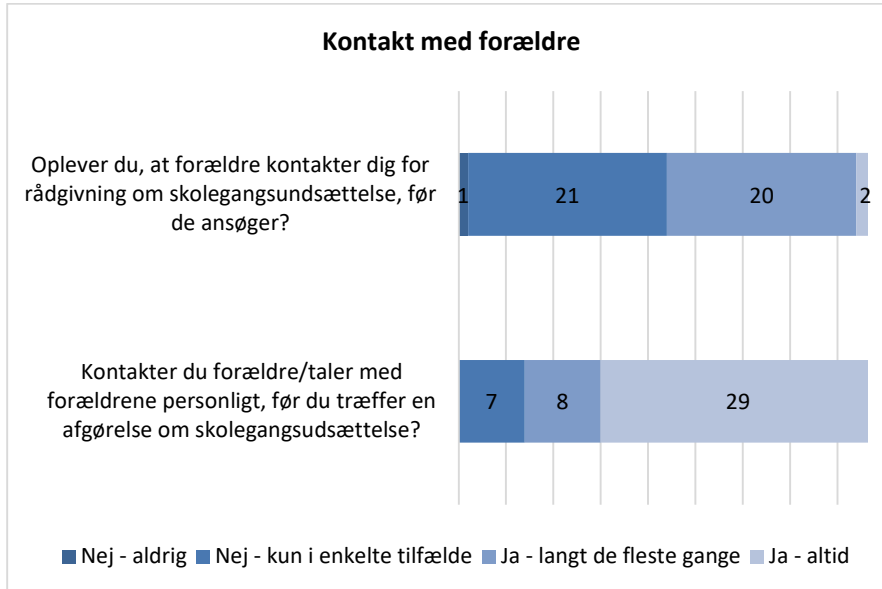
3. september 2020

Side 11 af 16

Inddragelse af PPR (procentvis)

Når et barn er indstillet til PPR inddrager 75% af skolerne hver gang PPR i overvejelserne om skolegangsauslættelse for et barn, mens 22,7% inddrager PPR nogle gange og 2,3% inddrager aldrig PPR. For børn, der ikke er indstillet til PPR i forvejen inddrager 2,3% af skolerne PPR i overvejelserne om skolegangsauslættelse, mens 54,5% inddrager PPR nogle gange og 19 skoler (43,2%) inddrager ikke PPR.

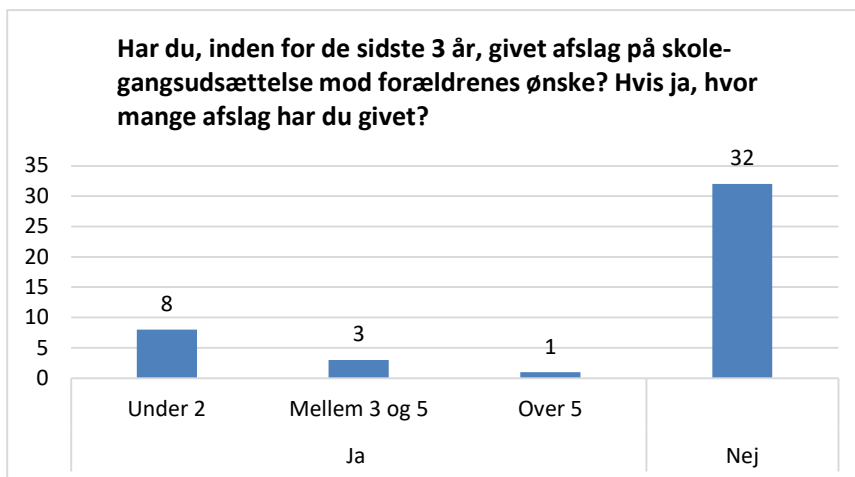

3. september 2020
Side 12 af 16

Kontakt med forældre

I forhold til kontakten med forældrene forud for vurderingen om skolegangsudsættelse har 4,5% svaret, at forældrene altid selv kontakter skolen, mens forældre kontakter skolen langt de fleste gange i 45,5% af tilfældene. Skolerne bliver dog kun kontaktet i enkelte tilfælde for 47,7% vedkommende, mens skolen aldrig bliver kontaktet i 2,3% tilfælde.

Skolen kontakter derimod altid forældrene i 65,9% af tilfældene, hvor der søges om skolegangsudsættelse, mens dette sker langt de fleste gange for 18,1%. Skolen kontakter kun forældrene i enkelte tilfælde for 15,9% vedkommende.

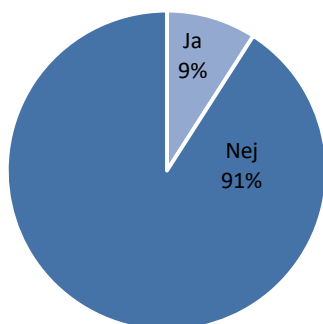

Afslag på skolegangsudsættelse

I alt 72,7% af skolerne har ikke givet afslag på skolegangsudsættelse de seneste 3 år, 2,3% har givet over 5 afslag de seneste 3 år, mens 6,8% har givet mellem 3 og 5 afslag og 18,2% har givet under 2 afslag de seneste 3 år.

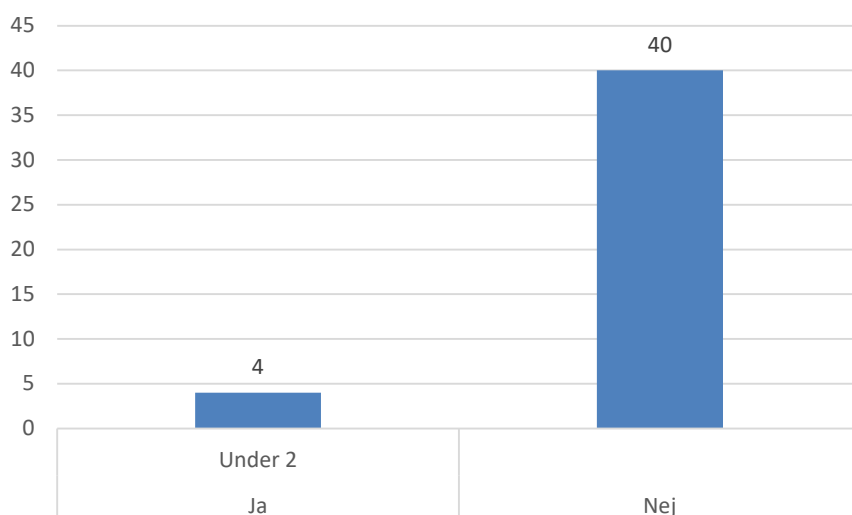

Har du oplevet at børn, som har fået skolegangsudsættelse, senere hen i deres skolegang bliver omgængere?

3. september 2020
Side 13 af 16

Har du oplevet at børn, som har fået skolegangsudsættelse, senere hen i deres skolegang bliver omgængere og hvis ja, hvor mange?

Omgængere

I alt 91% af skolerne har ikke oplevet, at børn, som har fået skolegangsudsættelse senere hen i deres skolegang, bliver omgængere. Dette har 9% dog oplevet – her opleves, at der er tale om under 2 omgængere.

I alt 45 besvarelser (Elev Skole og Hårup Skole har svaret samlet)

Bilag 3

Kommentarer fra Aarhus Kommune almene skoler - spørgeskema om skolegangssudsættelser

<p>På skolen har vi KRAI - Kompetencebestemt rullende og aldersintegreret indskoling, hvor børnene starter når de er parate og kommer i 3. klasse, når de er parate. Vi har få børn, der får skolegangssudsættelse, men selvfølgelig en del, der starter i december eller marts - og dermed få lidt ekstra tid i børnehaven.</p>
<p>Velvidende at beslutningen er skolelederens træffes denne altid i tværdialog med dagtilbud og forældre.</p>
<p>Børn i DK starter relativt sent i skole, og det er vigtigt, at udgangspunktet er, at man skal starte, hvorefter det er skolens opgave at sikre, at skolegangen er relevant for alle. Rådmandens melding er alene med til at skabe større usikkerhed blandt forældrene.</p>
<p>Processen er i praksis meget mere et samarbejde og en dialog mellem skole, dagtilbud og forældre end svar mulighederne umiddelbart ligger op til i dette skema</p>
<p>Det er et godt forslag. Men dialogen mellem skole, dagtilbud og forældre skal uanset hvad være det bærende. Vi skal have respekt for forældrenes indgående kendskab til barnet</p>
<p>Synes det ville være hensigtsmæssigt, men en beslutning som der her læges op til - så der fremover som udgangspunkt skal imødekomme forældres ønske om skolegangssudsættelse. Synes de ansøgninger jeg får er velovervejede og vi er i god dialog med forældrene om dem. Jeg tænker, man lovgivningsmæssigt har skabt et unødigt bureaukratisk system - med handleplaner osv. og synes også vi bliver bragt i en svær situation ifht. børnenes forældre. Fint hvis der kommunalt indenfor lovens rammer kan laves tiltag der i højere grad imødekommer forældrenes ønsker.</p>
<p>Skolens motto er: Den gode skole skaber vi sammen. Det betyder, at ingen parter - heller ikke mig - har vetoret i en sag som denne. Vi lytter til hinanden, og taler os til rette. Det er en fin måde at afgøre vanskelige sager på.</p>
<p>Det er vigtigt at skelne mellem skriftlig og personlig kontakt. Det undrer mig at dagtilbuddet fylder så lidt i spørgeskemaet. Det fylder rigtig meget i dette (og andre) henseender. det er meget centralt at anerkende og medtage den store kompetence, der ligger i dagtilbuddene i bl.a. vurderingen af skolegangssudsættelser. Vi afholder møder med både forældre og dagtilbud, når der er overvejelser om skolegangssudsættelser, hvad enten de er ønske af dagtilbud, for ældre eller begge.</p>
<p>Det har ikke været en udfordring på skolen. Vi har nærmere oplevet usikkerhed fra forældre, hvor daginstitution har opfordret til skoleudsættelse.</p>
<p>Dagtilbuddet har inddraget PPR, som en del af deres handleplan og møder m forældre. Derfor har det indtil videre ikke være relevant at skolen inddrager PPR ved anmodningen om skolegangssudsættelse</p>
<p>God kommunikation mellem forældre, dagtilbud og skole er afgørende i alle sager om skoleudsættelse.</p>
<p>Vi har et rigtig godt samarbejde med vores Dagtilbud og skolegangssudsættelse, og har udarbejdet en rigtig god vejledning og køreplan.</p>

3. september 2020
Side 14 af 16

<p>Vi vil rigtig gerne kunne skolegangsausdætte de børn, som vi og forældrene ønsker - altså udsætte flere børn end vi gør i dag.</p>
<p>Der samarbejdes tæt mellem dagtilbud og skole om skolestart. Vi har derfor et meget oplyst grundlag at træffe afgørelsen på ift skolegangsausdættelse. Vi bidrager gerne med yderlige viden på området. Jeg tænker det er vigtigt, at skolelederen investerer tid i dette arbejde, og at beføjelsen fortsat forbliver som den er.</p>
<p>I vores gamle distrikt havde vi rigtig mange skoleudsættelser, derfor blev der i årene 2017/18 sat ekstra stor fokus på dette for at nedbringe udsættelser. Ole Ibsen var som vores OC ansvarlig for dette og kan give oplysninger vedr. dette. Det skete i et samarbejde med PPR.</p>
<p>Det ville være givende hvis vi bydækkende brugte den samme skabelon for den handleplan som DT skal lave i samarbejde med forældrene ifb med skolegangsausdættelse. Jeg har tidligere talt med PUF om dette.</p>
<p>Vi savner sommetider en handleplan fra dagtilbuddet med konkrete indsatser. Vi skal ofte opfordre til at denne laves. Vores vurdering træffes typisk i perioden 1. 12. - 1. 2.</p>
<p>Beslutningen bliver ofte truffet i et meget tæt samarbejde med dagtilbud, forældre og skole</p>
<p>Overleveringsmateriale fra dagtilbud er helt central. Og drøftelsen med forældre foranlediget af dagtilbud meget sent gør kun opgaven mere kompliceret. Forventningen er derfor tydeligt og kvalificeret forarbejde af dagtilbud. Dagtilbud er helt central for at skabe tidlig kontakt til skolen.</p>
<p>Dialog med pædagogiskleder i dagtilbud, kontakt pædagogen og forældrene.</p>
<p>Jeg er i dialog med dagtilbuddet - og deltager gerne i KF i årene inden skolestart. Jeg har også altid møde med forældrene i god tid, inden jeg skal træffe en afgørelse. Problemet ligger i, hvis jeg først får kendskab til barnets udfordringer, når forældrene ansøger om skolegangsausdættelse. Altså hvis dialogen mellem dagtilbud og skole har været mangelfuld eller indledt på et for sent tidspunkt.</p>
<p>Grundlaget for vurdering dannes ud fra min dialog med forældre og DT og evt. PPR samt skolens specialpædagoger. Vi har i lokaldistrikt Hjortshøj et særligt fokus på en tidlig dialog skole/DT imellem, når et barn udfordres, og dette evt. kan have betydning for barnets skoleparathed, Det er alles interesse at have en tidlig dialog om handleplan mod at blive skoleparat. Skolen har også fokus på at være "børneparat", og dette arbejde lykkes bedst, hvis skolens specialpædagoger inden skolestarten har arbejdet tæt sammen med DT og forældre om barnets udfordringer og udvikling.</p>
<p>For mig betyder forældrenes holdning rigtig meget, og derfor lytter jeg meget til deres ønsker. Vi skaber en god dialog hvor de får god tid til at fortælle om deres barn og deres ønske, men også hvor jeg kan udfordre deres evt ønske om udsættelse. Hvis der ikke er noget der entydigt taler imod forældrenes ønske om en udsættelse, så efterkommer jeg oftest forældrene</p>
<p>Samtale med forældrene og personale fra børnehaven (holder et møde) sammen med det skriftlige materiale.</p>

3. september 2020
Side 15 af 16

I enkelte situationer har vi bedt om at få lov til at besøge barnet i børnehaven.

Dialog med forældre, dagtilbuddet og PPR

Dialogen med forældre, daginstitution og PPR. Vi opfordrer altid til at blive inddraget så tidligt som muligt, og holder opfølgingsmøde med ovenstående inden den endelige beslutning tages.

Note: Navnene på skolerne, som har afgivet kommentarer, er kendt af PPR.

3. september 2020
Side 16 af 16

BESLUTNINGSMEMO

Emne **Udkast til fagligt program for BU-udvalgets studietur 21.-23. oktober 2020**
 Til Rådmandsmødet den 8. september 2020

3. sep. 2020

Side 1 af 1

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningschef Ole Kiil Jacobsen har sat punktet på dagsordenen med henblik på drøftelse og godkendelse af udkastet til det faglige program for Børn og Unge-udvalgets studietur til København i oktober 2020, inden det fremsendes til orientering og kommentering hos udvalget.

På Børn og Unge-udvalgsmødet den 4. marts 2020 blev der udvalgt fire faglige temaer som studieturen skulle belyse: 10. klasse, Fritids- og ungdomsskoleområdet, Mellemløber og Ordblindhed. Her blev det også besluttet, at en faglig overligger for studieturen er et fokus på, hvordan arbejdet inden for de valgte temaer fremmer motivation, trivsel og mestring hos børn og unge. På baggrund af en drøftelse med udvalgsforkvinden den 17. august og sekretariatsmødet den 20. august 2020 blev det dog besluttet at ordblindhed fjernes som tema.

I det videre planlægningsarbejde er der derfor arbejdet med at finde oplæg og besøg, der kan perspektivere og inspirere til det udviklingsarbejde, der pågår vedr.: Alle skal med, revitalisering af 10. klasse og den fritids- og ungdomspædagogiske vision. Det faglige program indeholder både et teoretisk- og forskningsmæssigt niveau ift. arbejdet med børn og unges motivation, trivsel og mestring, et politisk og strategisk niveau samt det praksisrettede niveau. Af bilag 1 fremgår udkastet til det faglige program.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til

Det indstilles:

- At Rådmanden drøfter, kvalificerer og godkender forslaget til det faglige program for studieturen (bilag 1).
- At Rådmanden sender udkastet til det faglige program til orientering og kommentering hos Børn og Unge-udvalget.

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

Ingen

4. Videre proces og kommunikation

På baggrund af godkendelsen fremsendes udkastet til det faglige program til orientering og kommentering hos Børn og Unge-udvalget den 16. september 2020.

Herefter træffer Rådmandende endelig beslutning om det faglige program for studieturen.

BØRN OG UNGE

Pædagogisk afdeling
Aarhus Kommune

Pædagogik, Undervisning og Forebyggelse

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 41864650

Direkte e-mail:
angf@aarhus.dk

Sag: 20/065915
Sagsbehandler:
Anne Gaarde Fisker

Børn og Unge-udvalgets studietur til København den 21. – 23. oktober 2020

Udkast til fagligt program

Formål:

På baggrund af udvalgets drøftelse den 4. marts 2020 er der udvalgt tre faglige temaer for studieturen til København. Temaerne tager afsæt i tre større udviklingsarbejder på udvalgets og forvaltningens dagsorden i det kommende år. Det drejer sig om arbejdet omkring Alle skal med – mellemformer, Den fritids- og ungdomspædagogiske vision samt revitaliseringen af det kommunale 10. klassestilbud. De tre indsatser har alle et overordnet sigte om at skabe faglige rammer, der understøtter en positiv udvikling af børns og unges motivation, mestring og trivsel.

I udarbejdelsen af det faglige program er der afsøgt faglige besøg i København og forskningsmæssige oplæg, med relevans for det fremadrettede udviklingsarbejde omkring mellemformer, 10. klasse og fritids- og ungdomsskoleområdet og med vægt på det overordnede sigte.

Formålet med studieturen er således at indhente viden om og inspiration til, hvordan Aarhus Kommune kan udvikle og organisere mellemformer, revitalisere 10. klassestilbuddet samt hvordan fritids- og ungdomspædagogikken kan være med til at skabe positive deltagelsesbaner og fællesskaber, der understøtter udviklingen af motivation, trivsel og mestring hos børn og unge.

Udbytte:

Studieturen vil sætte fokus på flere niveauer: Et teoretiskniveau (hvordan man i praksis gennem arbejdet med relationskompetencer og et stærkt forældresamarbejde kan fremme motivation, trivsel og mestring), politik- og styringsniveauet (hvordan arbejder man strategisk med børns og unges motivation, trivsel og mestring) og praksisniveauet (hvordan man igennem arbejdet med barnets og de unges perspektiv, relationskompetencer og et fokus på positive deltagelsesbaner kan sikre motivation, trivsel og mestring).

Proces:

Studieturens faglige program indeholder en blanding af faglige oplæg fra forvaltningsledere og konsulenter, forskere og fagpersoner fra praksis samt rundvisning.

Det faglige program er planlagt i et samarbejde mellem Pædagogik, Undervisning og Fritid, PPR og Københavns Kommune. Sideløbende med det faglige program vil der blive udarbejdet en konkret tids- og rejseplan.

Onsdag den 21. oktober

Tidspunkt	Indhold	Oplægsholder / sted
13.00	Forældresamarbejdet som fremmede for børn og unges trivsel, samt et blik på hvordan præstations- og evalueringskulturen påvirker børn og unge.	Gro Emmertsen Lund
14.00	Hvordan relationskompetencer i det faglige arbejde med børn og unge har betydning for at børn og unges trivsel, men også deres læring og evne til selvregulering.	Louise Klinge
15.00	Pause med kaffe og sødt	
15.30	Københavns Kommunes strategiske arbejde med trivsel, motivation og mestring.	Oplægsholder afklares

Torsdag den 22. oktober

Tidspunkt	Indhold	Oplægsholder / sted
9.00	Elevernes syn på 10. klasse – oplæg omkring resultaterne af EVAs rapport fra maj 2020.	Mia Uth Madsen, Chefkonsulent, EVA Amager10, Kvarterhuset
10.00	Pause med kaffe	
10.15	Københavns Kommunes 10. klassestilbud <ul style="list-style-type: none"> - Oplæg: Politiske og strategiske overvejelser vedr. omorganisering af 10. klassestilbuddet i 2015. - Oplæg: Fagligt oplæg omkring Københavns Ungdomsskoles 10. klassestilbud. - Rundvisning: Amager 10s lokaler i Kvarterhuset og besøg i praksis 	Forvaltningsleder / Kim Brynaa, Ungdomsskolechef Gunver Moll Biering, Områdeleder/Carsten Juhler, Afdelingsleder Amager 10, Kvarterhuset

11.45	Frokost	
13.00	<p>Besøg hos Fritidsakademiet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplæg: FRAKs daglige arbejde med at skabe fritidsjob til unge i Nordvest samt et oplæg omkring pilotprojektet SkoleFlex. - Evt. dialog med unge, der er en del af FRAKs arbejde 	<p>Mudi Jarkass, Dagligleder</p> <p>FRAK, Blågårdsplads</p>
14.30	<p>Besøg på pædagogiskledet legeplads - ByOasen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplæg: De bemandede legepladsers plads i Københavns Kommunes strategiske og borgerrettede arbejde. - Oplæg: De bemandede legepladsers fritidspædagogiske arbejde og arbejdet med fællesskaber - Rundvisning 	<p>Lau Heidemand Petersen, Enhedschef for legepladserne</p> <p>Medarbejdere</p> <p>ByOasen, Nørrebro</p>
16.00	<p>Besøg hos Vesterbro Ungdomsgård</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplæg: Fritids- og ungdomspædagogikkens betydning for arbejdet med børn og unges trivsel, (interesse)fællesskabelser og aktive deltagelse. - Oplæg: Det grænsekrydsende samarbejde, hvor fritidspædagogikken spiller en aktiv rolle i samarbejde med skoler, civilsamfund og fritids- og foreningslivet 	<p>Per Dahlstrøm, Klubleder/ Sara N. Holmkvist, afdelingsleder</p> <p>Belinda Lütz, Projektansvarlig</p>

Fredag den 23. oktober

Tidspunkt	Indhold	Oplægsholder / sted
9.00	<p>Københavns Kommunes arbejde med mellemformer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplæg: Københavns Kommunes strategiske indsats målrettet arbejdet med mellemformer - Oplæg: BUF-fleks og Barnets stemme 	Jette Lenz

	- Besøg i kompetencecenteret	Kompetencecenterleder / konsulent Øster Farigmagersgade Skole
11.00	Slut for nu – retur til Aarhus	

Gro Emmertsen Lund - er oprindeligt uddannet lærer og har en Master i evaluering fra Syddansk Universitet samt uddannelser i organisationsudvikling.

Hendes arbejde tager afsæt i hendes Ph.d. om usynlige sociale eksklusionsprocesser i skolen. Hendes forskning peger på, at skoler ofte kommer til at identificere problemer som hørende til enkeltpersoner uden at have blik for de sociale og rammemæssige processers betydning. Dette ensidige fokus kan vedligeholde eller forværre konflikter og mobning og kan legitimere og resultere i ekskluderende processer og have store omkostninger for børn og deres forældre.

I sin forskning har Gro Emmertsen Lund givet stemme til børn og deres forældre mhp. at få deres perspektiver på, hvordan disse processer påvirker deres deltagelsesmuligheder, trivsel og værdighed. Derudover er hun optaget af præstations- og evalueringskulturen, der breder sig til folkeskolen. Hun er optaget af at skabe mere fokus på læringslyst, dialog, æstetik og fællesskab og at reducere kravene til tempo og læringsresultater.

Louise Klinge - er oprindeligt cand.mag. i dansk og filosofi, og har arbejdet med folkeskolen, dels som lærer, dels som forsker. Hendes forskning peger på, hvilken betydning professionelles relationskompetencer har ikke bare for børn og unges trivsel, men også deres læring og evne til selvregulering. F.eks. viser hendes forskning, at en dårlig relation mellem én enkelt elev og en lærer påvirker hele klassens læring og trivsel.

Hendes forskning identificerer, hvordan læringssituationer kan stresser børn og være med til at gøre dem udsatte, men hun peger samtidig på, hvordan alle professionelle med enkle greb kan være mere relationskompetente.

Elevernes syn på 10. klasse v/ chefkonsulent Mia Uth Andersen - Oplæg omkring resultaterne i Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) undersøgelse af elevernes syn på 10. klasse. EVAs rapport giver vigtig viden om elevernes erfaringer med 10. klasse, herunder hvilke elementer i 10.klassetilbuddene som eleverne fremhæver som særligt velfungerende.

Rapporten indgår i en større forløbsundersøgelse – Unges veje mod ungdomsuddannelse - som følger de unge gennem en årrække i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse.

Formålet med oplægget er at give indsigt i de unges syn på 10. klasse, hvilket kan bidrage til at kvalificere debatten om, hvilken rolle fremtidens 10.klassetilbud skal spille i Aarhus Kommune og hvordan tilbuddet bedst tilrettelægges.

Københavns Ungdomsskole – det kommunale 10. klassetilbud - 10. klasse er organiseret i tre 10. klassecentre fordelt på Amager, Vesterbro og Østerbro. De tre centre har forskellige faglige profiler og optaget på de enkelte centre sker på tværs af byen.

Et enkelt center er placeret på en folkeskole og to i forbindelse med kulturinstitutioner (Kulturhus). 10. klassetilbuddet har et fælles ledelsesteam, hvor en afdelingsleder for 10. klasseområdet referer til ungdomsskolechefen.

Elevgruppen må som samlet karakteriseres som en udsat gruppe, med en betydelig overvægt af elever med faglige og / eller sociale udfordringer. Men det er ikke nødvendigvis elever, der er udfordret i skolen.

I 2015 traf byrådet beslutning om at samle det kommunale 10. klassetilbud under Københavns Ungdomsskole. Tidligere havde 10. klassestilbuddet været placeret på en række folkeskoler, men der var et politisk ønske om at samle 10. klasse under en udbyder. Ønsket var en styrkelse af den organisatoriske og faglige udvikling

FRAK - Formålet med FRAK er at gøre kriminalitetstruede unge i udsatte byområder parate til uddannelse og få dem i fritidsjob. FRAK er dermed optaget af at fremme bedre integration af udsatte unge, være kriminalitetsforebyggende og bryde den sociale arv.

FRAK skaber et grundlag for at unge kompetenceudvikles og afklares til at kunne træffe gode valg om deres uddannelser. På længere sigt forventes dette at nedbringe ledigheden blandt unge i kommunen. Desuden har indsatsen en kriminalpræventiv virkning og bidrager på tværs af forvaltningsspecifikke områder til øget tryk i byen.

FRAKs skoleflex består af både socialpædagogisk og faglig støtte til den unge i et omfang af 10 timer per ugen. Timerne kan fordeles mellem arbejdsstræning og støtte på skolen alt efter den unges individuelle behov og mål beskrevet i den unges handleplan.

Pædagogisk ledet legeplads – ByOasen, Nørrebro - ByOasen er en bemandet legeplads, hvor der hver dag er mulighed for fællesskabende aktiviteter med dyr, boldspil, bål og andre naturaktiviteter sammen med det pædagogiske personale.

ByOasen er en del af den offentlige park i De Gamles by på Nørrebro. Her kan familier og institutioner besøge parkens små kolonihaver, eller deres orangeriet med eksotiske planter og fugle. Hos ByOasen er der geder, høns, kaniner, marsvin, mus, bier og fugle. ByOasen råder over en hønssegård, en gedefold, et orangeri (135 m² opvarmet drivhus), 15 små institutionskolonihaver, 35 m² højbede, et udekøkken med bålplads og den nye naturoplevelsessti rundt i De Gamles By.

Ved besøget vil ledere og medarbejder fortælle omkring de bemandede legepladsers formål og mål og deres pædagogiske arbejde med at skabe gode rammer for børn, familier og lokalmiljøet.

Vesterbro Ungdomsgård - Vesterbro Ungdomsgård er en selvejende klub, som grundet kommunal omstrukturering har været inde i en stor organisations udvikling. Det og en længere forandringsproces har betydet, at de i dag har mere end 1000 medlemmer og stadig venteliste og er en aktiv medspiller også i forhold til skolerne på Vesterbro. Vesterbro Ungdomsgård har i deres arbejde med børn og unge fokus på trivsel, læring, fællesskab og demokratisk dannelse.

De bygger pædagogikken op omkring aktivitetsmoduler, koblet op på medarbejdere med særlige passioner/faglige kompetencer og trække andre fritidsaktører ind på matriklen. Derudover er de i gang med at udvikle deres Ungehus for de ældre unge.

Københavns Kommunes arbejde med mellemformer og Øster Farimagsgade Skole - Øster

Farimagsgade Skole er udover at være en almindelig folkeskole også et kompetencecenter for inkluderende læringsmiljøer. Kompetencecentret yder vejledning til andre skoler om BUF-flextilbud, som gives til elever i målgruppen til en plads på en specialskole eller specialklasserække, og som samtidig kan profitere af at forblive i almenkolen med tildeling af særlige ressourcer og indsatser. Med et BUF-flextilbud tilrettelægger almenskolen ressourceter i samarbejde med klasseteamet en specialpædagogisk indsats, som er målrettet barnets individuelle behov. Dette skal ske med fokus på, at barnet bliver i nærmiljøet og inkluderes i skolens fællesskab.

Hvis et barn, som indgår i et BUF-flextilbud, ikke profiterer tilstrækkeligt af en særlig indsats i det almene, iværksættes et forløb med "Barnets Stemme". "Barnets Stemme" tager afsæt i en anerkendelse af barnets perspektiv og involverer både de professionelle omkring barnet og forældrene, ligesom socialforvaltningen også kan inddrages.

Baggrundslitteratur til eventuel forberedelse til studieturen (ikke obligatorisk):

Artikler

Relevante artikler afsøges i øjeblikket

Rapporter

Relevante rapporter afsøges i øjeblikket

Ex. EVA's – Elevernes syn på 10. klasse

Afholdelse af udviklingsseminar om ramme for lokal kvalitetsopfølgning og tilsyn den 30. september 2020

1. september 2020
Side 1 af 2

Til rådmandsmødet den 8. september 2020.

Hvorfor fremsendes forslaget:

På rådmandsmødet den 11. august 2020 blev det besluttet at udskyde seminaret om udviklingen af den rammen for lokal kvalitetsopfølgning og tilsyn til den 30. september 2020. Ved samme møde blev en drøftelse af rammerne for afviklingen af seminaret ønsket primo september. På den baggrund fremsender Ole Kiil Jacobsen fremsender program for udviklingsseminar om ny ramme for lokal kvalitetsopfølgning og tilsyn med henblik på drøftelse af alternative muligheder for afholdelse af seminaret.

Indstilling

Det indstilles, at rådmanden

- drøfter muligheder og beslutter ramme for afholdelse af udviklingsseminar den 30. september 2020

Hvilke ændringer indebærer forslaget:

Det er planlagt, at seminaret afholdes på Varna den 30. september 2020 i tidsrummet 16.45 – 21.30. Det samlede antal deltagere ved seminaret er 89 inkl. gæster.

Det er muligt at fastholde og afholde seminaret som planlagt inden for de gældende retningslinjer. Derudover er det muligt at øge afstanden ved at fordele deltagerne i tre forskellige lokaler og tilrettelægge programmet, så deltagerne bliver i grupper under arrangementet, og på den måde muliggøre mindst mulig bevægelse blandt deltagerne.

Udgifterne til afholdelse af seminar på Varna til 89 personer kan ikke refunderes.

Alternative gennemførelsesmuligheder

a) Reduktion i deltagerantal

Deltagerkredsen består af flere repræsentanter fra både foreninger, organisationer, dagtilbud og skole. Ved at reducere antallet af deltagere fra hver forening til 1, og at repræsentanter fra 2 dagtilbud, skole og FU, kan det samlede deltagerantal reduceres til 47 deltagere, mens repræsentationen af de forskellige interesser fastholdes.

Behovet for repræsentation fra forvaltning bliver mindre i takt med, at det øvrige deltagerantal falder, da ledere og konsulenter havde til opgave at styre processer og tage referat ved gruppedrøftelserne, som vil blive færre

BØRN OG UNGE

Pædagogik, Undervisning og Fritid
Aarhus Kommune

Pædagogik og Udvikling

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 3052 6873

Direkte e-mail:
lohebu@aarhus.dk

Sag: 19/071323-05
Sagsbehandler:
Louise Heltborg Budde
Patrick Larsen
Jens Møller Hald
Jesper Callesen

ved en reduktion i det samlede deltagerantl. Hele Børn og Unge-udvalget, direktør samt Børn og Ungechefer deltager på seminaret.

1. september 2020
Side 2 af 2

b) Virtuelt møde

Mødet foregår over Teams. Velkomst og oplæg fra eksterne og interne oplægsholder afvikles i et fælles grupperum. I forbindelse med gruppedrøftelserne er deltagerne inviteret til separate møder.

Afvikles seminaret virtuelt kan der trækkes på erfaringer fra inddragelsesprocessen i forbindelse med udvikling af profil for ny skole og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

Børn og Unge-udvalget kan evt. deltage på teams samlet på Varna, hvor udvalgsrådet afrunder det virtuelle seminar med et fysisk møde (som oprindelig planlagt).

Videre proces og kommunikation:

På baggrund af beslutning på rådmandsmødet den 8. september orienteres deltagerne om afholdelse af seminaret den 30. september 2020.

Nedenfor fremgår den overordnede proces for godkendelse af en ny ramme for lokal kvalitetsopfølgning og tilsyn.

Tidspunkt	Aktivitet
30. september 2020	Seminar
6. oktober	Rådmandsmøde – justering af forslag efter seminar med henblik på at kunne sende i høring
12. oktober – 13. november	Høringsperiode
24. november	Behandling af forslag til ramme på baggrund af høringer
9. december	Udvalgsmøde – drøftelse byr-indstilling om ramme
11. december	Fremsendelse til sekretariat
Ultimo januar – ultimo februar	Byrådsbehandling

Bilag 1: Program for seminar om ramme for lokal kvalitetsopfølgning og tilsyn

Bilag 2: Deltagerliste

Program for udviklingsseminar

16.45-17.00	Velkomst <i>v. rådmand og direktør</i>
17.00-17.20	Præsentation af udkast til ny lokal ramme for kvalitetsopfølgning og tilsyn Herunder særligt fokus på de fire hovedelementer: <ul style="list-style-type: none">• Løbende data og datapakker i Grafisk LIS• Læringsmiljøobservationer• Læringsamtaler med prioritering af lokalt fokusområde• Inddragelse af forældrenes samt børnene og de unges stemme
17.20-17.45	Præsentation af erfaringer med elementer fra forslag til ramme <ul style="list-style-type: none">• Aalborg Kommune – om læringsamtaler• Odense Kommune – om læringsmiljøobservationer
17.45-18.15	Den lokale stemme – fokus på arbejdet med lokale data og læringskultur <i>Interview ved direktør</i>
18.15-18.55	Middag
18.55-20.05	Dialog om rammen i grupper med forskellige perspektiver Udkastet til ny lokal ramme kvalificeres og drøftes med forskellige perspektiver. Drøftelserne sker gruppevis på tværs af sektorer, medarbejder-/lederroller, faglige organisationer mv.
20.05-20.15	Afrunding og tak for i dag <i>v. direktør</i>
20.15-21.30	Udvalgmøde

Arrangementet afvikles i overensstemmelse med de til enhver tid gældende retningslinjer vedr. COVID-19.

Samlet antal deltagere: 87 (47) + gæster 2

Rådmand og Udvalg (8)

Thomas Medom
Eva Borchorst Mejnertz
Lone Norlander Smith
Lene Horsbøl
Peter Sporleder
Dorthe Borgkvist
Anders Winnerskjold
Mette Bjerre

Foreninger (19/10)

Marianne Gilbert Nielsen (BUPL)
Helle Ebsen (BUPL)
Lars Møller (BUPL)
Dorte Kyed Søndergaard (BUPL)
Jack Hougaard Kristensen (FOA)
Dorthe Ryom (ÅLF)
Katrine Vinter Nielsen (ÅLF)
Mette Bach Larsen (Aafo)
Sofie Bak (Aafo)
Kristine Schroll (DTLAA)
Lene Syberg Enevoldsen (DTLAA)
Ove Petersen (UngiAarhus)
Helle Mønster (AAS)
Elsebeth Pii Svane (FSSA)
Birgitte Nielsen (FSSA)
Cecilie Harrits (Skole og forældre)
Rikke Lysholm (Skole og Forældre)
Maiken Grønvall (Selvejende dagtilbud)
Morten Obel (Selvejende dagtilbud)

FU (6/2)

Mads Erik Seiersen, FU leder (Sydvest)
Titte Randvig, Vice FU leder (Syd)
Mads Weisbjerg Rasmussen Koordinator for US (Vest-Øst)
Tine Skougaard Frandsen, fritidscenterleder (Nord)
Marianne Bisgaard Falck, Afd. Leder fritidscenter Ellevang - Vorrevang (Nord)
Sarah Sixhøj Nielsen, AMR og medarbejder repræsentant Fritidscenter Ellevang – Vorrevang (Nord)

Dagtilbud (15/6)

Distrikt Nord: Hjortshøj dagtilbud:

Helle Bennekov Schjødt, dagtilbudsleder
Trine Kaasgaard Løwenstein, pæd. Leder
Neel Kielberg-Nielsen, pædagog

Distrikt Vest: Tilst dagtilbud

Morten Berg, dagtilbudsleder
Majbritt Thomsen, pædagogisk leder
June Finsen Jensen, dagplejepædagog

Distrikt Sydvest: Vestergaard dagtilbud

Jan Fisker, dagtilbudsleder
Lone Skov Jørgensen, pædagogisk leder
Karen Blond Christoffersen, pædagog

Distrikt Syd: Kolt-Hasselager dagtilbud

Mette Steen, dagtilbudsleder
Karen Schou, pædagogisk leder
Iwona Wasyniuk, pædagog

Distrikt Øst

Camilla Moldt, dagtilbudsleder Risskov dagtilbud
Martin Christian Voldum, Hasle dagtilbud pædagogisk leder
Pia Weibel, Christiansbjerg dagtilbud, medarbejder

Repræsentanter fra skoler (15/6)

Distrikt Nord – Lystrup Skole

Katja Uth, skoleleder
Adrian Bay Lund, lærer
Michael Korsgaard Lund, afdelingsleder

Distrikt Vest - Engdalsskolen

Skoleleder Anders Christian Munthe, Engdalsskolen
Torben Slyngborg, SFO-leder
Lis Palmer Hinsby, medarbejder

Distrikt Sydvest - Frederiksbjergskole

Jette Bjørn Hansen, skoleleder
Gitte Baggesen, pædagogisk leder
Lisbet Dahl Randbøll, medarbejder

Distrikt Syd – Mårslet skole

Inge Pedersen, skoleleder
Pernille Lauritsen, pædagogisk leder
Christina Weiss, medarbejder

Distrikt Øst

Thomas Trønning, skoleleder Møllevangsskolen
Gitte Nielsen, pædagogisk leder, Strandskolen
Jesper Heinsdorf, medarbejder, Katrinebjergskolen

Forvaltningen (13/8)

Martin Østergaard Christensen, direktør
Karina Møller, børn og ungechef
Merethe Løvmose, børn og ungechef
Lisbeth Schmidt Andersen, børn og ungechef
Susanne Hammer-Jakobsen, børn og ungechef
Stefan Møller Christiansen, børn og ungechef
Ole Kiil Jacobsen, forvaltningschef

Mette Søberg, chef for pædagogik, undervisning og fritid
May-Britt Kullberg, chef for sundhed
Jan Kirkegård, chef for PPR
Joan Ottesgaard Petersen, chef for HRO
Susanne Holst, teamleder for læringspartnere, SLF
Ole Hersted Hansen, chef for digitalisering

Konsulenter (11/7)

Jens Møller Hald
Patrick Larsen
Louise Heltborg Budde
Jesper Callesen
Bjørn Bjorholm Stilling
Christina Muhs Nielsen
Frida Mølgaard Gravesen
Betina Holk Jensen
Andreas Wive
Jan de Linde
Christina Sanden Andersen

Emne **Orientering om status på programmering af skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven og projekt om elevgrundlaget**

Til Rådmandsmøde den 8. september 2020

1. september 2020
Side 1 af 2

1. Hvorfor fremsendes forslaget?

Forvaltningscheferne Ole Kiil Jacobsen og Hardy Pedersen har sat punktet på dagsordenen med henblik på at give en status på proces og programmering af skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven og en orientering om projekt om elevgrundlaget med Center for Innovation i Aarhus.

2. Indstilling – hvad skal der tages stilling til?

Af vedlagte bilagene fremgår status på proces og programmering af skole og fritidscenter og en orientering om projekt med Center for Innovation i Aarhus om arbejdet med skolens elevgrundlag. Center for Innovation i Aarhus er organiseret under Kultur og Borgerservice og finansieret af innovationsmidler.

Det foreslås, at Børn og Unge-udvalget får en skriftlig orientering.

Indstilling

Det indstilles,

- at orientering om status på proces og programmering af skole og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven tages til efterretning (bilag 1-4)
- at orienteringen om CFIA-projektet om elevgrundlaget til skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven tages til efterretning (bilag 5-8)
- at de skriftlige orienteringer til Børn og Unge-udvalget godkendes (bilag 1 og 9)

3. Hvilke ændringer indebærer forslaget?

-

4. Videre proces og kommunikation

Skriftlig orientering af Børn og Udvalget.

Bilag

Bilag 1. Notat om status på proces og programmering af skole og fritidscenter i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven til rådmanden og Børn og Unge-udvalget

Bilag 2. Tidsplan for ny skole og fritidscenter

BØRN OG UNGE
Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

Sekretariat
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 85 90 31

Direkte e-mail:
birmo@aarhus.dk

Sag: 19/189669-5
Sagsbehandler:
Birgit Møller

- Bilag 3. Proces for programmering
- Bilag 4. Deltagelse i programmeringsprocessen
- Bilag 5. Notat om projekt om elevgrundlag
- Bilag 6. Opsamling af indsigter og personprofiler
- Bilag 7. Samarbejdsaftale med CFIA, herunder beskrivelse af projektet
- Bilag 8. Tids- og procesplan
- Bilag 9. Udkast til skriftlig orientering til Børn og Unge-udvalget om projekt om elevgrundlag

1. september 2020
Side 2 af 2

Proces andet halvår 2020 Ny Skole og Fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

02. september 2020
Side 1 af 3

Nærværende notat beskriver processen for udarbejdelse af byggeprogram for Ny skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Notatets formål er at orientere om de aktiviteter der sker i løbet af andet halvår 2020, herunder hvilke aktiviteter, det anbefales at Børn og Unge udvalget deltager i.

Som bilag findes tidsplan for det samlede projekt, et procesoverblik for andet halvår 2020 og en deltagerliste for andet halvår 2020.

Baggrund – forløb første halvår 2020

Projektet Ny skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven er igangsat på baggrund af den politiske aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven af 14. august 2019, samt tillægsaftale af 30. oktober.

I første halvår 2020 blev der fokuseret på udviklingen af den faglig og pædagogisk profil for den nye skole og fritidscenter med inddragelse af Børn og Unge udvalg, forligspartier, forvaltning, andre magistratsafdelinger, faglige organisationer, ledelse og medarbejdere, nuværende og potentielt kommende forældre på skole og fritidscenter.

Den nye skole og fritidscenter bliver en profilskole, hvor der arbejdes projekt-baseret med virkelighedsnære problemstillinger. En bred pædagogisk profil, der appellerer bredt og hvor udvikling sker både gennem hoved, hænder og hjerte.

En bred pædagogisk profil favner *alle* børn og unge på skolen og i fritidscentret og bidrager derved til at skabe et lokalt, attraktivt skole- og fritidstilbud, der giver børnene og de unge i området de samme muligheder for at klare sig godt, som øvrige børn i Aarhus. Med valget en projektbaseret er der taget et vigtigt skridt i bestræbelserne på skabe en skole og fritidscenter der står så stærkt, at den også kan tiltrække nye beboere til området.

Arbejdet blev præsenteret på mødet "Præsentation" den 18. juni og kan findes på projektets hjemmeside <https://detvigoer.aarhus.dk/andet-vi-goer/ny-skole-og-fritidscenter-i-gellerup/>

Sideløbende med udarbejdelsen af den faglige og pædagogiske profil er bygherrerådgivningsopgaven blevet udbudt (EU-udbud) og der blev i juni skrevet kontrakt med Team DK2 på opgaven.

BØRN OG UNGE

Økonomi og Administration
Aarhus Kommune

Planlægning

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 28 35 26 00

Direkte e-mail:
anmasc@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Anne Marie Due Schmidt

02. september 2020

Side 2 af 3

Proces for byggeprogram – andet halvår 2020

Formålet med processen for andet halvår 2020 er at omsætte vision og den pædagogisk profil til et byggeprogram for det kommende byggeri. Byggeprogrammet udgør en beskrivelse af det ønskede byggeri i forhold til kvalitet, bæredygtighed, arealer, rum mv. Byggeprogrammet indgår i EU-udbuddet af totalentrepriseopgaven, der udbydes i februar 2021; der skrives kontrakt med totalentrepriseteam i efteråret 2021.

Programmeringsprocessen frem mod februar forløber i tre spor:

- **Udvikling af undervisnings- og fritidsmiljøer**, hvor pædagogik og didaktik viser vejen for indretning og arkitektur
- **Aktive uderum og lokal forankring**, hvor der arbejdes målrettet med at skabe og udnytte synergier mellem den nye skole og fritidscenter og det øvrige lokalområde.
- **Bæredygtig hverdag, liv og rammer**, hvor fokus er på bæredygtigt byggeri og byudvikling og rækker vidt både økonomisk, socialt og miljømæssigt.

De tre spor har en deltagerkreds, der går igen mellem alle sporene. Samtidig er der inviteret målrettet til hvert spor med fokus på at skabe en god platform for grundige drøftelser indenfor hvert tema. Se yderligere i bilagte deltagerliste.

Vi vil foreslå, hvis der skal prioriteres, at Børn og Unge udvalget og forligspartierne bag aftalen prioriterer sporet omkring Bæredygtig hverdag, liv og rammer. Invitationer til arrangementet er udsendt via outlook, da – i hvert fald den første workshop i sporet - forventes at blive afviklet som digitale workshops.

Sideløbende med programmeringsprocessen arbejdes der med arbejdsplaner omkring blandt andet grundkøb, lokalplan, kommunikation og genhusning af klubber i området.

Åbent Hus i Gellerup

Der planlægges et Åbent Hus-arrangement i Gellerup for lokale og interesserede fra resten af byen.

Formålet med eventen er at drøfte skole- og fritidscenterprojektet, drøfte byudviklingen i området generelt (med deltagelse af Borgmesterens Afdeling), ligesom eventen er et led i en høringsproces omkring kommuneplanens ændring.

Datoen for arrangementet har skubbet sig flere gange (fra 16. maj til 12. september, 22. september) på grund af Covid-19 og er ikke endeligt fastlagt. Det prioriteres (i samråd med fællesrådet i området) at holde arrangementet fysisk med de nødvendige forholdsregler og kun i yderste konsekvens at afholde arrangementet digitalt.

Projektets styregruppe og Rådmanden orienteres løbende om arrangementets dato og afvikling.

02. september 2020
Side 1 af 1

Procesplan

Byggeprogram og Udbudsmateriale

Ny Skole og Fritidscenter Gellerup

Rev. 18. august 2020

Indhold

4 Proces for Byggeprogram og Udbudsmateriale

6	Procesplan
8	"Vi udvikler og bygger praksis 1".
9	"Bæredygtige visioner og verdensmål - 360 grader"
10	"Vi udvikler og bygger praksis 2".
11	"Involvering af målgrupper"
12	"Aktive pædagogiske uderum 1".
13	"Aktive uderum og lokal forankring 1".
14	"GÅTUR/RUNDVISNING".
15	"Vi programmerer og indretter rum"
16	"Præsentation og dialog om bæredygtighedsstrategi"
17	"Aktive pædagogiske uderum 2"
18	"Aktive uderum og lokal forankring 2"
19	Ungeinddragelse
20	Gå-Hjem-Møder
21	Event "Vores Sted"

Proces for Byggeprogram og Udbudsmateriale

Nærværende materiale beskriver proces for udarbejdelse af byggeprogram og udbudsmateriale for Ny Skole og fritidscenter i Gellerup.

Målet med programmering processen er overordnet, at gennemføre en proces hvor

- pædagogik og didaktik viser vejen for indretning og arkitektur
- inddragelse af lokalsamfund, brugere og interessenter bliver en rød tråd gennem hele processen og
- projektet ikke blot lever op til de gængse krav og standarder for bæredygtigt byggeri og byudvikling - men rækker endnu videre både økonomisk, socialt og miljømæssigt

Udvikling af undervisnings- og fritidsmiljøer

Processen tilrettelægges ud fra en filosofi om, at pædagogik og rum er hinandens forudsætninger - i praksis, i udvikling og i projekter - og at udvikling af den pædagogisk praksis, af organiseringen og af de fysiske rammer bør ske gensidigt og dialektisk igennem hele projektets forløb. I processen vil i alle faser arbejde med gensidige og vekselvirkende metoder og aktiviteter, som skaber og tydeliggør sammenhænge mellem praksis og fysiske rammer, og som sætter fokus på den gensidige indvirken. Og via den pædagogiske commissioning sikres,

at der også skabes en tæt sammenhæng og koordinering til de øvrige processer og opgaver, som er forbundet med Ny skole og fritidscenter i Gellerup. Processen vil sikre, at byggeriet for den nye skole og fritidscenter har et klart og afstemt afsæt i den pædagogiske praksis og organisering, som skal udfoldes fremadrettet, og at dette er tydeligt forankret hos ledelse, medarbejdere og brugere.

Aktive uderum og lokal forankring

Projektet understøttes i processen med tværfaglige samarbejder og en målrettet kommunikation og aktivering af lokalsamfundet, som sikrer lokal involvering og engagement. Der arbejdes målrettet med at skabe og udnytte synergier mellem den nye skole og fritidscenter og det øvrige Gellerupområde. Samtidig skal det sikres, at investeringen i skole- og fritidscentret også giver afkast ift. livet og trygheden i bydelen samt de bymæssige rammer omkring gader og parkrum mv.

Kommunikation og aktivering af lokalsamfundet er vigtige elementer i forhold at sikre projektets udbredelse og succes samt ejerskabet blandt områdets beboere. Lokalsamfundet betragtes bredt som både bydelens beboere, borgere i Brabrand og de fremtidige målgrupper, som skal kunne se sig selv på skolen.

Processen indeholder overordnet set flere kommunikationsspor, som på den ene side handler det om at skabe gode fortællinger, som kan deles af mange og nå ud til dem, som i fremtiden skal vælge den nye skole og fritidscenter til. Derudover handler det også om at udbrede nødvendig information om projektet og dets stade således, at områdets beboere nemt kan følge fremdriften og involvere sig så det er nemt at følge fremdrift og blive involveret.

Bæredygtighed

I forhold til bæredygtighed tilrettelægges en proces, som tilgår bæredygtighed holistisk - bl.a. med udgangspunkt i Aarhus Kommunes 360°dialogværktøj til bæredygtig planlægning, så der allerede fra et tidligt stade afholdes workshop med arbejdsgruppemøder, hvor der drøftes og udvælges projektspecifikke fokuserede temaer, som skal implementeres i projektets bæredygtighedsstrategi såsom eksempelvis DGNB-kvaliteter, FN's 17 Verdensmål og cir-kulær økonomi mv. I forbindelse med markedsdialogen, vil succeskriteriet være at anskueliggøre, hvorledes der stilles afbalancerede krav i udbudsmaterialet ved at trykprøve idéer om bæredygtig udvikling, således at der "skubbes" på markedet uden at "skræmme" relevante aktører væk.

BÆREDYGTIG hverdag,
liv og rammer

TÆT
- nært forældresamarbejde

ENGAGEMENT
- faglig og personlig udvikling

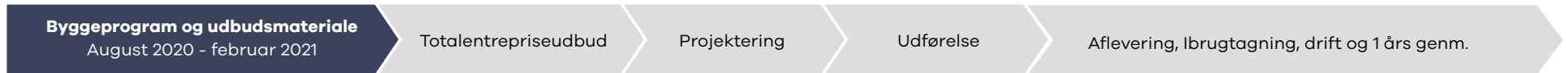
FÆLLESSKAB
og mangfoldighed

SAMMEN
og hver for sig

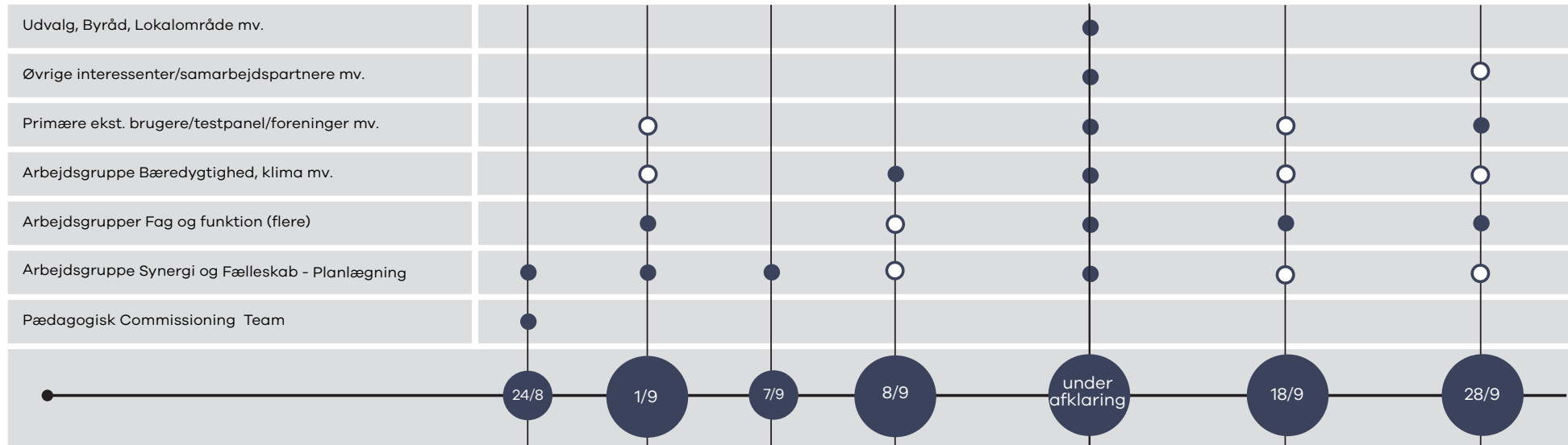

Procesplan

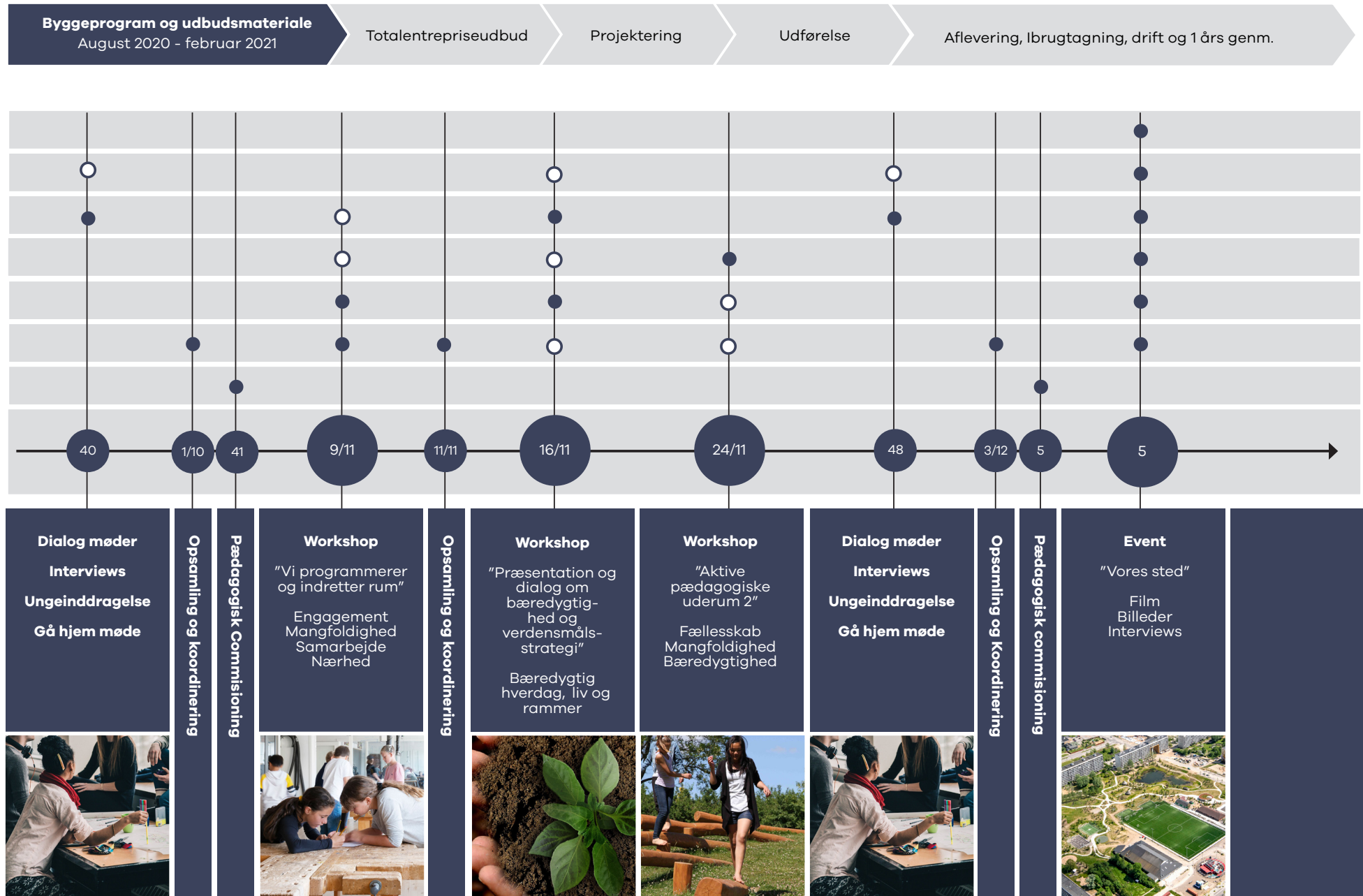
Procesplan Ny Skole og fritidscenter Gellerup - Byggeprogram og Udbudsmateriale

● (fuld farve) Alle deltagere ○ Mulige eller udvalgte deltagere

Opstartsmøder	<p>Inspiration og Workshop</p> <p>"Vi udvikler og bygger praksis 1"</p> <p>Fællesskab Synergi Mangfoldighed Engagement</p>	Opsamling og koordinering	<p>Inspiration og Workshop</p> <p>"Bæredygtige visioner og verdensmål 360 grader"</p> <p>Bæredygtig hverdag, liv og rammer</p>	<p>Event</p> <p>Kick-Off</p>	<p>Inspiration og Workshop</p> <p>"Vi udvikler og bygger praksis 2"</p> <p>Engagement Mangfoldighed Samarbejde Nærhed</p>	<p>Workshop</p> <p>"Aktive pædagogiske uderum 1"</p> <p>Fællesskab Mangfoldighed Bæredygtighed</p>

WORKSHOP :**”Vi udvikler og bygger praksis 1”.****Tirsdag den 1. september 2020 kl. 8-12**

I processens første workshop vil vi sammen med ledere og medarbejdere omsætte visioner og intentioner til konkrete strukturer og metoder for pædagogisk praksis og samarbejder i Ny Skole og fritidscenter Gellerup.

Målet

med workshoppen er, at visioner og mål omsættes til konkrete bud på, hvorledes synergier og strukturer i skole og fritidscenter kan understøtte den fremtidige pædagogiske og didaktiske praksis, som denne beskrives i det pædagogiske programkatalog.

Metode

Workshoppen indledes med et inspirationsoplæg ”Projektbaseret læring i praksis” ved Kasper Kjeldgaard Stoltz, som et oplæg til at drøfte og diskussion om de metoder og strukturelle ”byggesten” i projektet.

Herefter introducerer bygherrerådgiver forskellige diagrammer for, hvorledes børn, voksne og rum kan organiseres i de fremtidige undervisnings- og fritidsmiljøer. Og diagrammerne perspektiveres til det pædagogiske programkatalog, som er udarbejdet i foråret 2020.

Diagrammerne bearbejdes herefter i tværfaglige grupper i øvelsen ”Dagsforløb og læringstypologier” og med fokus på samarbejder, synergier og relationer mellem børn, voksne og rum.

Afslutningsvist præsenterer grupperne deres drøftelser i plenum – og præsentationerne optages og dokumenteres i film/fotos.

Deltagere

- Ledelse fra skole og fritid
 - Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid fordelt i arbejdsgrupperne Fag og Funktioner.
 - Repræsentanter fra Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid og Sports- og kulturcampus
 - Repræsentanter fra Bydelssekretariatet
 - Evt. forældrerepr. fra projektets styregruppe
 - Unge fra senaterne
 - PPR-medarbejdere, der arbejder med fusionsskolen Ellehøj
 - Dagtilbudsleder
 - Sundhedsplejeleder
 - Ekstern konsulent projektdidaktik
 - Ekstern konsulent Fritid
 - Bygherrerepræsentanter fra Børn og Unge
- Fag og funktionsgrupperne sammensættes optimalt med 2 repræsentanter fra fritid i hver, og således at alle fag, PLC og støtte/vejleder funktioner samlet set er repræsenteret ved de deltagende repræsentanter for lærerne.

Forberedelse og forudsætninger

Workshoppen tager afsæt i vision, læringsforståelse og pædagogisk profil, præsenteres og afstemmes med deltagerne og evt. øvrige medarbejdere fra skole og FU på intern workshop fredag den 7. august 2020. Workshoppen varetages af skoleleder og FUleder i fællesskab.

Diagrammer og øvrigt materiale til workshoppen afstemmes i Planlægningsgruppen forud for workshoppens afholdelse.

Produkt

Efter workshoppen udarbejder bygherrerådgiver oplæg til overordnet funktionsdiagram og organisering af de fysiske rammer for Ny Skole og fritidscenter i Gellerup, som præsenteres for Planlægningsgruppen i uge 37 og danner grundlag for den videre proces og programmering.

WORKSHOP**"Bæredygtige visioner og verdensmål - 360 grader"****Tirsdag den 8. september 2020 kl. 12-16****Målet**

med workshoppen er at få defineret og skabt en fælles platform for hvilke bæredygtighedstemaer, som konkret skal tegne den bæredygtige fortælling om Ny skole og Fritidscenter i Gellerup.

Workshoppen er forankret i projektets bæredygtige intentioner – målet er at få igangsat en konkretiserende dialog på tværs af alle arbejdsgrupper, som konkret skal udfolde projektets vision ift. bæredygtighed. Vi vil vi omsætte visioner og intentioner til konkrete strategiske retningslinjer, som tilsammen skaber projektets bæredygtige rammesætning.

Metode

Workshoppen indledes med oplæg fra bygherrerådgiver, der giver inspiration til en holistisk tankegang/mindset omkring bæredygtighed gennem hele projektføreløbet. Det sætter endvidere retningen for det efterfølgende tværfaglige gruppearbejde (evt. via introduktion til 'visionsspil')

Efter en kort diskussion i mindre grupper, under overskriften 'Hvordan forstår jeg bæredygtighed?' og 'Hvordan bliver Ny Skole og Fritidscenter i Gellerup bæredygtigt i praksis?', præsenteres

prædefinerede bæredygtige temaer, udvalgt af bygherrerådgivergruppen bl.a. med afsæt i Aarhus Kommunes projektoplæg.

Temaerne kunne omfatte;

Udearealer og natur
Sammenhæng med lokalområdet
Materialer og cirkulær økonomi
Vand og energi
Indeklima og trivsel
Pædagogisk bæredygtighed (adfærd og brug af bygningen)

Temaerne bearbejdes i tværfaglige grupper - via 'visionsspil', struktureres og inddeles hierarkisk. Afslutningsvist præsenterer gruppernes forslag til hierarkisk strukturerede bæredygtige visioner - og præsentationerne optages og dokumenteres i fotos.

I det efterfølgende procesforløb konkretiseres de enkelte bæredygtige temaer på tematiserede arbejdsgruppemøder, til faktiske indsatsområder og retningslinjer, for indarbejdelse i den overordnede bæredygtighedsstrategi.

Deltagere

- Styregruppen
- Arbejdsgruppe Bæredygtighed, klima og drift
- Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid (repræsentanter fra de tre Fag og Funktionsgrupper)
- Forligspartierne fra byrådet, som står bag

den politiske aftale om et attraktivt

skoletilbud i Gellerup

- Repræsentanter fra andre magistratsafdelinger; Borgmesterens Afdeling, Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid, Center for Innovation
- Klimasekretariatet
- Aarhus Vand
- Affald Varme
- Bygherrerepræsentanter fra Børn og Unge
- Teknikere/drift fra Teknik og Miljø samt Energiledelse
- Unge fra Senaterne

Forberedelse og forudsætninger

Workshoppen tager afsæt i Aarhus Kommunes publikation omkring bæredygtigt byggeri, og '360-graders dialogværktøjet' anvendes som rettesnor for at Aarhus Kommunes visioner om helhedsorienteret bæredygtighed imødekommes.

Produkt

Definition af en fælles vision for arbejdet med bæredygtighed, som kan være retningsanvisende for projektet. Skabelse af grundlag for

WORKSHOP**”Vi udvikler og bygger praksis 2”.****Fredag den 18. september 2020 kl. 8-12**

I denne workshop vil vi sammen med ledere, medarbejdere, brugere og interessenter omsætte pædagogisk praksis, organisering og funktionsbehov til principper for indretning af miljøer og rum.

Målet

med workshoppen er, at praksis, metoder og strukturer omsættes til og perspektiveres i skitser for indretning og kodning af miljøer og rum. konkrete bud på, hvorledes organisering og strukturer Ny Skole og Fritidscenter i Gellerup kan understøtte den fremtidige pædagogiske og didaktiske praksis, som denne beskrives i det pædagogiske programkatalog.

Metode

Workshoppen indledes med inspirationsoplæg ”Aktivitetsbaserede undervisnings og fritidsmiljøer” ved Martin Roald Poulsen, som et oplæg til at drøfte og videreudvikle skitser for de enkelte miljøer og rum i projektet.

Herefter introduceres varierede skitser for, hvorledes områder og rum kan indrettes og kodes i de fremtidige undervisnings- og fritidsmiljøer. Ved brug af Rumkompasset bearbejdes skitserne i afdelingsgrupper/teams med perspektivering til de sekvensforløb for undervisning og fritid, som er udarbejdet i foråret 2020. Undervejs spejles skitser

mv. i personaer for fremtidige børn, unge og voksne med henblik på at sikre attraktive og inkluderende miljøer for alle

Afslutningsvist præsenteres gruppernes bearbejning af skitserne i ”messeform” – og præsentationerne dokumenteres i fotos.

Deltagere

- Ledelse fra skole og fritid
- Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid fordelt i arbejdsgrupperne Fag og Funktioner.
- Repræsentanter fra Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid og Sports- og kulturcampus
- Repræsentanter fra Bydelssekretariatet
- Evt. forældrerepr. fra projektets styregruppe
- Unge fra senaterne
- PPR-medarbejdere, der arbejder med fusionsskolen Ellehøj
- Dagtilbudsleder
- Sundhedsplejeleder
- Ekstern konsulent projektdidaktik
- Ekstern konsulent Fritid
- Bygherrerrepræsentanter fra Børn og Unge

Fag og funktioner sammensættes optimalt med 2 repræsentanter fra fritid i hver, og således at alle fag, PLC og støtte/vejleder funktioner samlet set er repræsenteret ved de deltagende repræsentanter for lærerne.

Forberedelse og forudsætninger

Workshoppen tager afsæt i den pædagogiske profil, og de i bygherregruppen afstemte funktionsdiagrammer med tilhørende dagsforløb og rytmer.

Produkt

Efter workshoppen udarbejder bygherrerådgiver oplæg til endeligt funktionsdiagrammer og princippskitser for Ny Skole og fritidscenter i Gellerup, som præsenteres for Planlægningsgruppen og Styregruppen i uge 41 og godkendes som det videre grundlag for proces og programmering.

AKTIVITET:**”Involvering af målgrupper”****Periode: Uge 34-42**

Vi gennemfører en aktivitet med yderligere dialog og involvering af skole og fritidscenterets målgrupper.

Målet

med involveringen er at blive skarpere på målgruppens ønsker og krav til kommende skole og fritidstilbud i Gellerup.

Metode

CFBO eller CFIA gennemfører yderligere interviews med målgrupperne; evt. ved yderligere involvering af det eksisterende testpanel. Afklaring heraf afventer koordinering og dialog med Aarhus Kommune. Interviews gennemføres som en blanding af kvalitative interviews samt fokusgruppeinterviews.

Hvis interviews gennemføres i fokusgrupper foreslår vi, at de kan gennemføres i Gellerup – evt. i eksisterende lokaler (E&P huset, på skolen eller i Kollektivbyen). Fokusgruppeinvolvering kan eventuelt have et element af ‘walk and talk’ over sig, hvor respondenterne får lejlighed til at opleve Gellerup.

Deltagere

Primære eksterne brugere / testpanel / foreninger mv.

Når det gælder målgruppen er der tale om 2 overordnede grupper:

De som allerede er til stede i dag (delvist dækket af eksisterende testpanel for forældre) samt De der ikke er til stede i dag:
 - (første-gangs) købere til de nye boligtyper, der åbnes op for
 - Nye i bydelen, som ikke har et forhåndskendskab

Vi foreslår at den kommende udvidede undersøgelse målretter sig gruppe 2. Den præcise udpegning af respondenter afklares i fællesskab med Aarhus Kommune og CFIA på baggrund af en status over den viden som forudgående interviews har tilvejebragt.

Foruden de foreslåede målgruppeinterviews kan det overvejes at supplere med ekspertinterviews fra blandt andet SBI og CFBU.

Forberedelse og forudsætninger

Der er allerede gennemført en række interviews og en målgruppeanalyse. Vi foreslår, at der aftales og gennemføres et koordineringsmøde med CFIA, Aarhus kommune, CFBO, LS og DK2 med henblik på at kortlægge status for viden samt de videns-huller, man ønsker at afdække ved yderligere interviews.

Arbejdsgangen kunne være:

- Kortlægning nuværende viden, kortlægning huller i viden,
- Screening af respondenter,
- Brainstorm på temaer). Gerne i uge 34.

- Fastlæggelse arbejdsplan og spørgeguide (v. CFIA og CFBO)
- Godkendelse arbejdsplan og spørgeguide (Aarhus Kommune)
- Gennemførelse (CFBO eller CFIA)
- Afrapportering og anbefalinger (CFIA og CFBO). Forventet uge 37-38.

Produkt

Produktet er en opdateret beskrivelse af målgruppernes ønsker og krav til skole og fritidscenter beliggende i Gellerup.

WORKSHOP

"Aktive pædagogiske uderum 1".

Mandag den 28. september 2020 kl. 8-12

Målet

med workshoppen er at arbejde både 'indefra og ud' og 'udefra og ind' omkring, hvordan uderum aktivt kan indgå i hverdagen i skole og fritidscenter, samt skabe synergier på tværs af bådets skole, fritidscenter og lokalområde.

Metode

Workshoppen indledes med inspirationsoplæg "Aktive pædagogiske uderum" ved Winie Ricken, omkring uderum til skole- og fritidsaktiviteter med afsæt Skoleudbygningsprogrammet. Endvidere et oplæg fra CFBO omkring sammenhænge og muligheder i bydelen, samt tankerne bag byparken. Perspektiver på bæredygtighed og læringsfællesskaber bringes ind i oplæggen.

Efter oplæggen introduceres et sæt spillekort, der udfolder en lang række mulige aktiviteter i uderum i forlængelse af oplæg. Deltagerne arbejder gruppevis med at undersøge og udfolde de konkrete aktiviteter og mulige synergier i uderummene. I drøftelserne indgår følgende spørgsmål:

- Hvilke fag og mangfoldige aktiviteter gennem hele dagen kan trækkes ud i uderummet? Pædagogiske aktiviteter og børn/unges egne aktiviteter? Hvor og hvordan?

- Hvilke mulige synergier kan der skabes mellem forskellige fag og alderstrin, skole og fritid, samt ift. byparken, lokalområde, lokale aktører, foreninger og beboere. Hvilke læringsfællesskaber hvor, hvornår og hvordan?
- Hvordan kan vi arbejde med bæredygtighed ift. uderum?

Grupperne skal konkret udvælge, prioritere og begrunde udeaktiviteter/udfunktioner, og evt. supplere med nye udviklede 'aktivitetskort'. De primære brugere udfolder de primære behov og de eksterne brugere og interessenter supplerer med bud på mulige synergier.

Afslutningsvist præsenterer grupperne deres forslag til udeaktiviteter/udfunktioner for hinanden 2 og 2 – og præsentationerne optages og dokumenteres i fotos.

Deltagere

- Ledelse fra skole og fritid
- Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid (repræsentanter fra de tre grupper indskoling/SFO mv.)
- Arbejdsgruppe Bæredygtighed, klima og drift
- Repræsentanter fra Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid og Sports- og kulturcampus
- Unge fra Senaterne
- Bygherrerepræsentanter fra Børn og Unge

Forberedelse og forudsætninger

Workshoppen tager afsæt i vision, læringsforståelse og pædagogisk profil, samt i den forudgående proces omkring indearealer, herunder udarbejdet funktionsdiagram for indearealer og perspektivering ift. bruger- og faggrupper. Formøde og opfølgende møde med arbejdsgruppe uderum.

Produkt

Efter workshoppen udarbejder bygherrerådgiver 1. udkast til funktionsdiagram for udearealer.

DIALOGMØDER

”Aktive uderum og lokal forankring 1”.

Uge 40

Målet

med dialogmøderne er at indsamle viden ‘udefra og ind’ og bringe relevant viden i spil i projektet. Vi uddyber forståelsen med områdets brugere og stedets potentialer og undersøger konkret, hvordan uderum kan være med til at understøtte fællesskab og mangfoldighed og skabe synergier på tværs af skole og fritidscenter, samarbejdspartnere og lokalområde.

Metode

Dialogmøder med en række udvalgte eksterne brugere, samarbejdspartnere og interessenter med afsæt i udarbejdet spørgeguide og evt. gåtur i området. De nuværende forhold og brug, samt fremtidige muligheder og synergier drøftes.

Deltagere

Udvalgte eksterne brugere, samarbejdspartnere og interessenter (udvælges i samarbejde med Aarhus Kommune)

Forberedelse og forudsætninger

Udvælgelse (og identificering) af deltagere/grupper (og antal efter behov). Spørgeguide, evt. suppleret af udarbejdet funktionsdiagram udefunktioner og

Side 13

referencebilleder.

Produkt

Notat om indsamlet viden fra dialogmøder og hvordan denne kan bringes i spil i processen og projektet.

UNGEDIALOG

"GÅTUR/RUNDVISNING".

Uge 40

Målet

er at skabe attraktive inde-og uderum og ejerskab for de unge. Vi indsamler viden fra de unge om hvordan de bruger inde-og udeområder i dag.

Metode

Gåtur/rundvisning med en mindre gruppe unge med dialog om, hvordan de bruger rum, faciliteter og udeområder i dag. Hvor er de gode og mindre gode steder?

Deltagere

- Unge fra FU og foreningerne
- Senaterne
- Elevrådene

Forberedelse og forudsætninger

Kortfattet invitation, aftale om tidspunkt og forberedte spørgsmål.

Produkt

Notat om indsamlet viden og hvordan denne kan bringes i spil i processen og projektet.

WORKSHOP**”Vi programmerer og indretter rum”****Mandag den 9. november 2020 kl. 8-16**

Denne workshop forløber over en hel dag med opdelt deltagelse af de forskellige arbejdsgruppedeltagere og relevante brugergrupper og interessenter.

Målet

I denne workshop tager vi fat på selve programmering og kodning af de fysiske rammer i rumskemaer og beskrivelser. Det afstemmes tydeligt, hvordan konkrete disponeringer og indretninger bedst kan understøtte praksis, metoder og fag samt hvorledes de enkelte løsninger i rum understøtter visionens elementer og mål.

Metode

Workshoppen indledes med fælles rammesætning omkring rammer og forudsætninger for workshoppen materiale, som dette er besluttet i Bygherregruppen og Planlægningsgruppen.

Herefter drøftes rumskemaer og beskrivelser for de enkelte rum og områder med relevante medarbejder og interessentgrupper. Det præcise program og sammensætningen af grupperne til dagen afspejler organisationsdiagrammer og principskitser og aftales i uge 43.

Deltagere

- Ledelse fra skole og fritid
- Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid fordelt i arbejdsgrupperne Fag og Funktioner.
- Repræsentanter fra Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid og Sports- og kulturcampus
- PPR-medarbejdere, der arbejder med fusionskolen Ellehøj
- Ekstern konsulent projektdidaktik
- Ekstern konsulent Fritid
- Bygherrerepræsentanter fra Børn og Unge

Fag og funktioner sammensættes optimalt med 2 repræsentanter fra fritid i hver, og således at alle fag, PLC og støtte/vejleder funktioner samlet set er repræsenteret ved de deltagende repræsentanter for lærerne.

For at sikre, at alle fag og funktioner bidrager til den konkrete programmering af rum og miljøer bør der overvejes en større repræsentation af medarbejdere generelt i alle grupperne denne dag.

Forberedelse og forudsætninger

Workshoppen tager afsæt i godkendte diagrammer for strukturer og funktioner samt principskitser, som forudsættes kendt og afstemt med deltagerne.

Produkt

Efter workshoppen udarbejder bygherrerådgiver oplæg til rumprogram for Ny Skole og fritidscenter i Gellerup. Efter behov aftales ad hoc møder med udvalgte faggrupper/medarbejdere til kvalificering

af rumprogram og design og endeligt præsenteres udkast til rumprogram for Planlægningsgruppen i uge 46 og Styregruppen i uge 48 godkendes som det videre grundlag udarbejdelse af udbudsmaterialet.

WORKSHOP

"Præsentation og dialog om bæredygtighedsstrategi"

Mandag den 16. november 2020 kl. 12-16

Målet

med workshoppen er at afstemme bæredygtighedsstrategien, som konkret skal tegne den bæredygtige fortælling om Ny skole og Fritidscenter i Gellerup. Workshoppen er en opsamling og prioritering i med afsæt i bæredygtighedstemaerne fra WS 1 og det mellemliggende arbejde i arbejdsgrupperne vedr. bæredygtighed.

Metode

På workshoppen vil diskussionsområderne være: Bæredygtighedsambitioner for de enkelte temaer Handling og virkemidler for de enkelte temaer

Workshoppen tager udgangspunkt i oplæg fra bygherrerådgiver om status på bæredygtighedsstrategi ud fra den opsamlende viden fra det forudgående arbejde.

Metode for workshopaktiviteter udfoldes efter WS 1.

Deltagere

- Styregruppen
- Arbejdsgruppe Bæredygtighed, klima og

- drift
- Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid (repræsentanter fra de tre Fag og Funktionsgrupper)
- Forligspartierne fra byrådet, som står bag den politiske aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup
- Repræsentanter fra andre magistratsafdelinger; Borgmesterens Afdeling, Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid, Center for Innovation
- Klimasekretariatet
- Aarhus Vand
- Affald Varme
- Bygherrerrepræsentanter fra Børn og Unge
- Teknikere/drift fra Teknik og Miljø samt Energiledelse
- Unge fra Senaterne

Forberedelse og forudsætninger

Workshoppen tager afsæt i materiale udarbejdet af bygherrerådgiver forud for workshoppen samt igen Aarhus Kommunes publikation omkring bæredygtigt byggeri, og '360-graders dialogværktøjet' samt anvendes som rettesnor for at Aarhus Kommunes visioner om helhedsorienteret bæredygtighed imødekommes.

Produkt

En klar retning for færdiggørelse af bæredygtighedsstrategi for projektet til godkendelse i god tid inden færdiggørelse af udbudsmateriale, så strategi og handlinger kan implementeres i udbudsmateriale og den videre proces.

WORKSHOP

"Aktive pædagogiske uderum 2"

Tirsdag den 24. november 2020 kl. 8-12

Målet

med workshoppen er at arbejde både 'indefra og ud' og 'udefra og ind' omkring, hvordan uderum aktivt kan indgå i hverdagen i skole og fritidscenter, samt skabe synergier på tværs af bådets skole, fritidscenter og lokalområde.

Metode

Workshoppen indledes med en præsentation af arbejdet fra sidst med vigtigste fokusområder og af udarbejdet funktionsdiagram for udearealer. Evt. inspirationsoplæg til dagens arbejde med kvalificering af zoner og funktioner.

Deltagerne inddeles i grupper der indledningsvis kort kommenterer udarbejdet funktionsdiagram, herunder en zoner og uderumsfunktioner. Derefter arbejdes der med at udfolde og kvalificere de enkelte zoner og uderumsfunktioner ud fra en række spørgsmål. Grupperne arbejder med forskellige zoner og uderumsfunktioner, og inddeles i grupper efter relevans ift. brugergrupper og funktioner. I drøftelserne indgår følgende spørgsmål:

- Kvalificering af zone ift. indhold/funktioner og primære og sekundære målgrupper. - Hvilke krav til placeringer, udformning, faciliteter mv.?
- Hvilke mulige synergier kan der skabes med

- andre zoner og funktioner?
- Hvordan kan vi arbejde med bæredygtighed ift. uderum?

De primære brugere udfolder, (prioriteter) og kvalificerer funktioner og de eksterne brugere og interessenter supplerer med kvalificering ift. øvrige brugere og mulige synergier med lokalområdet.

Afslutningsvist præsenterer grupperne deres forslag til udeaktiviteter/udfunktioner for hinanden 2 og 2 – og præsentationerne optages og dokumenteres i fotos.

Deltagere

- Ledelse fra skole og fritid
- Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid (repræsentanter fra de tre grupper indskoling/SFO mv.)
- Arbejdsgruppe Bæredygtighed, klima og drift
- Repræsentanter fra Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid og Sports- og kulturcampus
- Unge fra senaterne
- Bygherrerepræsentanter fra Børn og Unge

Forberedelse og forudsætninger

Workshoppen tager afsæt i det udarbejdede funktionsdiagram for udearealer, udarbejdede scenarier, som forberedelse af udefunktionsbeskrivelser. Formøde og opfølgende møde med arbejdsgruppe uderum.

Produkt

Efter workshoppen udarbejder bygherrerådgiver 1.udkast på uderumsbeskrivelser for udearealer.

DIALOGMØDER

"Aktive uderum og lokal forankring 2"

Uge 48/49

Målet

med dialogmøderne er at indsamle viden 'udefra og ind' og bringe relevant viden i spil i projektet. Vi uddyber forståelsen af områdets brugere og stedets potentialer og undersøger konkret, hvordan uderum kan være med til at understøtte fællesskab og mangfoldighed og skabe synergier på tværs af skole og fritidscenter, samarbejdspartnere og lokalområde.

Metode

Dialogmøder med en række udvalgte eksterne brugere, samarbejdspartnere og interessenter med afsæt i udarbejdet spørgeguide og evt. gåtur i området. De nuværende forhold og brug, samt fremtidige muligheder og synergier drøftes. Dialogmøder bruges både til at inddrage og informere afhængig af deltagere. Herunder til at kvalificere dele af udeprogrammet.

Deltagere

Udvalgte eksterne brugere, samarbejdspartnere og interessenter (udvælges i samarbejde med Aarhus Kommune)

Forberedelse og forudsætninger

Udvælgelse (og identificering) af deltagere/grupper (og antal efter behov). Spørgeguide, suppleret af udarbejdet funktionsdiagram udefunktioner, evt. beskrivelser og referencebilleder.

Produkt

Notat om indsamlet viden fra dialogmøder og hvordan denne kan bringes i spil i processen og projektet. Relevant viden/perspektiver/input indarbejdes i udeprogrammet.

Ungeinddragelse

Uge 48/49

Målet

er at skabe attraktive inde-og uderum og ejerskab for de unge. Udvalgte områder/rum - inde og ude - kvalificeres ift. unge perspektiver.

Metode

Udvalgte områder/rum - inde og ude - kvalificeres ift. unge perspektiver.

Deltagere

- Unge fra FU og foreningerne.
- Senaterne
- Elevrådene

Forberedelse og forudsætninger

Tilrettelægges i samarbejde med skole og fritidsdel.

Produkt

Notat om indsamlet viden og hvordan denne kan bringes i spil i processen og projektet. Relevant viden/perspektiver/input indarbejdes i udeprogrammet.

Gå-Hjem-Møder

Uge 48/49

Målet

er at informere/orientere om processen og projektet.

Metode

Oplæg fra Planlægningsgruppe og bygherrerådgivere
Mulighed for at stille spørgsmål

Deltagere

Medarbejdere skole og FU
Forældre skole, FU dagtilbud
Øvrige interesserede i projektet

Forberedelse og forudsætninger

Planlægning af tidspunkt og prioriteret indhold med ledelse.

Produkt

Evt. opmærksomhedspunkter indarbejdes i processen og projektet.

Event "Vores Sted"

Uge 5

Målet

med arrangementet er at informere/orientere bredt om processen og projektets aktuelle stadie. Herunder de vigtigste elementer og fokusområder i det udarbejdede byggeprogram.

Vi vil med arrangementet være med til at understøtte de positive forandringsprocesser i bydelen, skabe og udbygge ejerskab til det nye skole- og fritidscenter. Vi fejre endvidere at vi nu er 'nået så langt' og det gode samarbejde som har ledt dertil.

Metode

Event 'Vores Sted' gennemføres lokalt i området med små oplæg og udstillingsstande ift. fokusområder i byggeprogrammet. Herunder hvad er det for en skole som vi er ved at bygge? Hvordan indgår uderum og bæredygtighed? Etc. Den fysiske opstilling med små stande kan suppleres af en film, der indeholder indtryk og små citater fra deltagerne i de forskellige aktiviteter, samt eventuelle prøvehandlinger.

Vi vil åbne eventen med korte taler fra Aarhus Kommune og udvalgte rådgivere og dernæst lade arrangementet være åbent, så den enkelte selv kan opsøge informationer på standene. Evt. inddragelse af repræsentanter fra unge, arbejdsgrupper og lokalområde til bemanning af stande. Evt. små indslag med (musik, dans, parkour eller lign.) ved klubtilbud og/eller det lokale foreningsliv.

Udkast program:

- Åbningstale ved Aarhus Kommune
- Visionen for skole- og fritidscenter
- Kort om proces og fokusområder v. rådgiver
- Præsentation og åbning af 'udstillingsstande', evt. visning af kort film
- Små indslag fra lokalmiljøet.

Deltagere

- Udvalg, repræsentanter Byråd
- Alle arbejdsgrupper
- Øvrige interessenter / samarbejdspartnere mv.
- Primære eksterne brugere / testpanel/ foreninger mv.

Forberedelse og forudsætninger

Annonceringen af eventen er meget vigtig og planlægning koordineres ift. øvrig kommunikation. Alle involverede i processen skal have en særskilt invitation og opfordring til deltagelse. Herudover skal hele skolens personale inviteres direkte og opfordres til deltagelse.

Produkt

Event 'Vores Sted' er en af flere åbne offentlige arrangementer, der planlægges som milepæle undervejs i forløbet. Disse events sigter mod at skabe bred information og opmærksomhed og bidrage med gode fortællinger. Evt. opmærksomhedspunkter indarbejdes i processen og projektet.

Ny skole og Fritidscenter Gellerup

Opdateret 31.8 2020

PROGRAMMERINGSPROCES	DELTAGERE	BEMÆRKNINGER
WORKSHOPS LÆRINGSMILJØ	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdsgruppe Synergi og Fællesskab - Planlægning • Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid fordelt i arbejdsgrupperne Fag og Funktioner. • Repræsentanter fra Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid og Sports- og kulturcampus • Repræsentanter fra Bydelssekretariatet • Forældrerepr. fra projektets styregruppe • Unge fra Senaterne • PPR-medarbejdere, der arbejder med fusionsskolen Ellehøj • Dagtilbudsleder • Sundhedsplejeleder • Ekstern konsulent projektdidaktik • Ekstern konsulent Fritid • Repr. fra faglige organisationer • Bygherrerepræsentanter fra Børn og Unge 	I workshoppen "Vi programmerer og indretter rum" udgøres deltagerkredsen af de primære interne og eksterne brugere af rum og rammer – og der suppleres med medarbejdere for fag, støtte og vejlederfunktioner, administration mv.
WORKSHOPS UDERUM	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejdsgruppe Synergi og Fællesskab - Planlægning • Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid (repræsentanter fra de tre Fag og Funktionsgrupper) • Arbejdsgruppe Bæredygtighed, klima og drift • Repræsentanter fra Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid og Sports- og kulturcampus • Forældrerepr. fra projektets styregruppe • Unge fra Senaterne 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Bygherrerepræsentanter fra Børn og Unge 	
WORKSHOPS BÆREDYGTIGHED	<ul style="list-style-type: none"> • Styregruppen • Arbejdsgruppe Synergi og Fællesskab - Planlægning • Arbejdsgruppe Bæredygtighed, klima og drift • Repræsentanter for medarbejdere fra skole og fritid (repræsentanter fra de tre Fag og Funktionsgrupper) • Forligspartierne fra byrådet, som står bag den politiske aftale om et attraktivt skoletilbud i Gellerup • Repræsentanter fra andre magistratsafdelinger; Borgmesterens Afdeling, Kultur og Borgerservice, Sport og Fritid, Center for Innovation • Klimasekretariatet • Aarhus Vand • Affald Varme • Bygherrerepræsentanter fra Børn og Unge • Teknikere/drift fra Teknik og Miljø samt Energiledelse • Forældrerepr. fra projektets styregruppe • Unge fra Senaterne 	Den brede deltagerkreds fra først halvår 2020 inviteres til strategi/visionsudvikling workshop
DIALOGMØDER	<ul style="list-style-type: none"> • Specifikke foreninger for kvalitetstjek af løsninger/tilbud i udkast til byggeprogram • Faglige organisationer 	Præciseres august 2020. En del af dialogmøderne – som ikke direkte peger ind i programmeringen varetages af bygherre selv
UNGEINDDRAGELSE	<ul style="list-style-type: none"> • Senaterne • Eksisterende elevråd • Elever og unge fra skole og FU • Unge fra foreningslivet 	
GÅ HJEM MØDER	<ul style="list-style-type: none"> • Alle medarbejdere fra skole og fritid (evt. mødepligt) 	

	<ul style="list-style-type: none">• Alle forældre fra skole og fritid• Alle interesserede	
INTERVIEWS	<ul style="list-style-type: none">• Målgruppe 1 og 2 jf. målgruppeanalysen• Forældre i dagtilbuddet• Etableret Testpanel	

Notat

2. september 2020
Side 1 af 3

Til	Rådmanden
Til	Orientering
Kopi til	

Projekt med CFIA om elevgrundlag til skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven

På møde i Strategisk Ledelsesforum den 31. august 2019 er det aftalt, at som led i arbejdet med "Fælles om ledelse" skal deltagerne i Strategisk Ledelsesforum arbejde med ledelse af samskabelse af velfærd. Center for Innovation i Aarhus, som er organiseret under Kultur og Borgerservice og finansieret af innovationsmidler, bistår magistratsafdelingerne med arbejdet.

Chefteamet i Børn og Unge har besluttet, at den cases, som de vil arbejde med ledelse af i forhold til samskabelse af velfærd, er elevgrundlaget til skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven. CFIA har designet et projekt med to faser.

Første fase i projektet

Center for Innovation har arbejdet med cases siden januar 2020. I den første fase af projektet har CFIA interviewet en lang række potentielle tilflyttere og potentielle forældre til skolen. Der er udarbejdet tværgående indsigter om forældres forventninger til en ny skole og fem personprofiler, der afspejler relevante målgrupper til skole- og fritidscentret. Indsigterne er indgået i processen omkring det pædagogiske grundlag for den nye skole og fritidscenter og blev præsenteret på "Indsigt og Udsyns-konferencen" den 9. marts 2020. Indsigterne indgår desuden i det pædagogiske program for ny skole og fritidscenter, der blev præsenteret 18. juni 2020.

Indsigterne kan sammenfattes i følgende fem overskrifter (se bilag 1 for beskrivelse af indsigterne):

1. Overvejelser omkring skolevalget starter ofte tidligt og påvirkes i høj grad af andres erfaringer og anbefalinger og via uformelle kanaler
2. En klar pædagogisk profil gør det tydeligt for forældrene, hvad skolen står for - og gør det derved nemmere at vælge skolen til
3. Skolen- og fritidscentret skal være et godt sted at være. Forældrene har fokus på trivsel
4. Den rette balance i elevsammensætningen er vigtigt for forældrenes tro på skolen
5. Forventninger til forældresamarbejde og samværskultur skal defineres

BØRN OG UNGE
Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

Sekretariat
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 85 90 31

Direkte e-mail:
birmo@aarhus.dk

Sag: 19/189669-5
Sagsbehandler:
Birgit Møller

Anden fase i projektet

Personprofilerne og indsigterne danner afsæt for projektets anden fase. I løbet af efteråret 2020 skal der ud fra en designdreven tilgang undersøges og afprøves, hvad der skal til for at tiltrække elever til det nye skole- og fritidscenter.

2. september 2020

Side 2 af 3

Der vil blive arbejdet med to målgrupper: unge par med små børn/gravide, der er flyttet til Gellerup og unge par med små børn/gravide, der kan tiltrækkes til området. Projektet vil tage afsæt i workshop med potentielle forældre fra målgrupperne og relevante nøglepersoner fra Børn og Unge.

På baggrund af workshoppene vil der blive udarbejdet et idekatalog. Ideerne vil være beskrivelser af aktiviteter og tiltag, der kan understøtte tiltrækningen af målgrupperne til skole- og fritidscentret. Nogle af ideerne vil være tiltag, der kan igangsættes allerede, mens andre ideer vil være tiltag, der først kan iværksættes op til skoleindskrivningen i 2024 og skolestart i 2025.

Ud fra idekataloget vil der blive udvalgt ideer, der vil blive arbejdet videre med som prototyper. Prototyperne vil blive udviklet på en camp med deltagelse af forældre og andre deltagere med forskellige relevante fagligheder. Prototyperne vil efterfølgende blive afprøvet blandt potentielle forældre. Formålet med at afprøve prototyperne er at kunne indarbejde feedback og få viden om, hvordan prototyperne fremmer tiltrækningen af elever til skole- og fritidscentret. Se uddybende beskrivelse i bilag 2.

Anden fase starter op i oktober 2020 og forventes afsluttet primo 2021. Se tids- og procesplan i bilag 3.

Chefteamet inddrages løbende i forhold til prioritering af ideer og kvalificering af processen, som følge af arbejdet med ledelse af samskabelse af velfærd, som er en del af "Fælles om ledelse".

Rådmanden vil blive orienteret om idekatalog og prototyper.

Projektet er tæt koordineret med et projekt, som CFIA har sammen med Borgmesterens Afdeling om udvikling af Karen Blixen kvarteret, hvor der netop er blevet gennemført en række interviews. De væsentligste indsigter fra disse interview er, for det første at utryghed ved området er en barriere for potentielle tilflyttere og for at fastholde beboere, hvor der peges på, at utryghed opstår som følge af grupperinger af unge, som hænger ud, hasarderet kørsel, kriminalitet og skrald. For det andet at der er to potentielle målgrupper – pragmatiske som har fokus på pris på boligen og fællesskabsorienterede, som har fokus på medindflydelse og forpligtende fællesskaber. CFIA arbejder fortsat på beskrivelsen af indsigterne, og de kan eftersendes, når de er færdige.

Andre initiativer i forhold til elevgrundlaget

Der arbejdes også med elevgrundlaget til skole og fritidscentret for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven via andre tiltag.

2. september 2020

Side 3 af 3

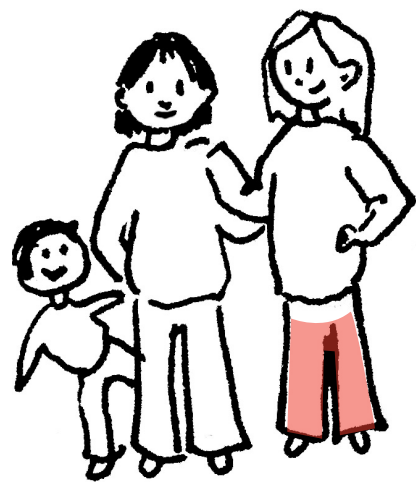
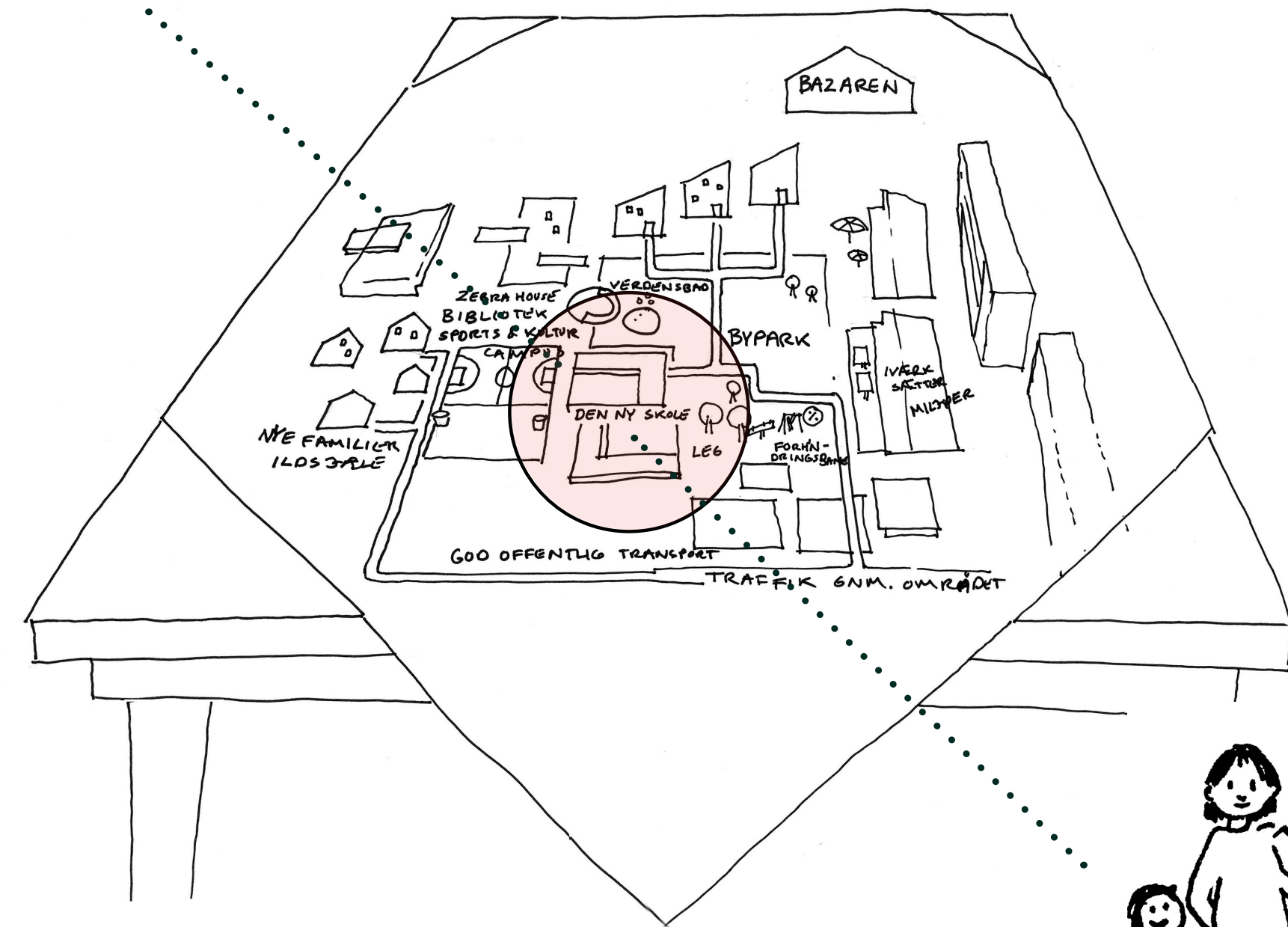
På rådmandsmøde før sommerferien blev det besluttet at indgå et samarbejde med Det boligsociale Hus i Gellerup om initiativer, der er målrettet eksisterende beboere. Disse initiativer har blandt andet fokus på at tiltrække flere af lokalrådets beboere til den nye skole. Der er endvidere en stor inddragelse og kommunikation i forbindelse med den nye skole og fritidscenters pædagogiske grundlag og byggeriet, som også skaber kendskab til den nye skole. Endelig er der et tæt samarbejde med Borgmesterens Afdeling i forhold til bosætning i Karen Blixen Kvarteret, som er planlægges at være klar til indflytning samtidig med skolen åbner.

CFIA

CENTER FOR
INNOVATION
I AARHUS

DET NYE SKOLE- OG FRITIDSCENTER I GELLERUP

En designreven undersøgelse af potentielle
forældres forventninger og behov

Indhold

- Baggrund og elevgrundlag.....3
- Fokus og tilgang.....4
- Datagrundlag.....5
- Metodisk tilgang.....6
- 5 personprofiler.....8
- Tværgående indsigter.....19
 - Skolevalg.....20
 - Skolevalg/området.....31
 - Området.....33
 - Bosætning.....35
- Potentialer.....38
 - Skole- og fritidscenter.....39
 - Området.....41

Baggrund og elevgrundlag

Aarhus Kommune ønsker sammen med Østjysk boligforening og Brabrand boligforening at lave en række gennemgribende forandringer i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Målet er, at Aarhus skal være en god by for alle. Derfor skal der skabes en sammenhængende og blandet by uden udsatte områder.

Udviklingsplanerne for området bygger på en præmis om, at andelen af alment boligbyggeri højest må udgøre 40%. I dag udgør alment boligbyggeri 90%. Målet skal nås ved nedrivninger, renoveringer og nybyg af boligformer, funktioner og attraktioner i bydelene, som skal **tiltrække flere ressourcestærke beboere til området.**

Forligspartnerne er enige om, at et **attraktivt skoletilbud spiller en afgørende rolle for, at nye beboertyper ønsker at bosætte sig i området.** En ny skole er derfor et vigtigt skridt på vejen. En ny skole skal sikre, at bydelene Gellerup, Toveshøj og Bispehaven får en social balance, hvor beboerne i området vælger den lokale skole. En skole skal også være med til at sikre at børn i denne bydel får de samme muligheder for at klare sig godt, som børn i resten af Aarhus Kommune. Skolen skal stå klar i 2025. På den nye skole kan der maksimalt optages 20% elever med dansk som andetsprog, som har sprogstøttebehov.

Elevgrundlaget for den nye skole kan opdeles i:

Eksisterende beboere i området. (I dag vælger ca. 80% af forældrene i området den lokale skole fra).

Nytilflyttede beboere i nybygget lejlighedsbyggeri, hvoraf nogle er børnefamilier.

Familier, der endnu ikke er flyttet til området, men som kan se det attraktive i at flytte til en ny bydel med en ny skole som de kan være med til at sætte deres præg på.

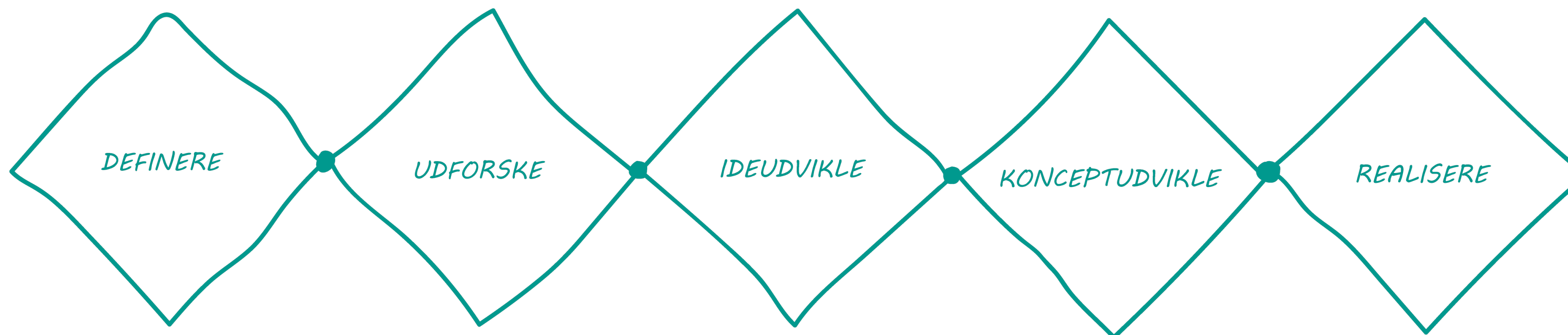
Familier i andre skoledistrikter som følge af frit skolevalg.

Projektets fokus

Center for Innovation i Aarhus (CFIA) arbejder sammen med Magistratsafdelingen for Børn og Unge (MBU) og Borgmesterens Afdeling (BA). CFIA bidrager til arbejdsplan 8 (Faglig og pædagogisk profil) og arbejdsplan 12 (Sikring af elevgrundlag). Samarbejdet er startet op i foråret 2020 og løber til ultimo 2020. I samarbejdet er der **fokus på at undersøge vigtige "drivere" for at tiltrække familier til et nyt skole- og fritidscenter**. Den kvalitative undersøgelse bliver afsættet, når der skal udvikles prototyper på at tiltrække kommende forældre til skolen.

CFIAs tilgang

I CFIA arbejder vi med en designdreven tilgang. Nedenfor ses CFIAs procesmodel. Den udgør den systematik, vi arbejder efter. Vi arbejder systematisk med faserne i en iterativ proces. **Vi tager altid udgangspunkt i de mennesker, vi designer til, og tilgangen er konkret og afprøvende.**

Datagrundlag

Vi har haft fokus på at interviewe potentielle tilflyttere og potentielle forældre til skolen og fritidscentret.

En målgruppeanalyse fra 2015 peger på, at særligt børnefamilier fra den øvre middelklasse kan være med til at skabe imageforandring og igangsætte en positiv social udvikling.

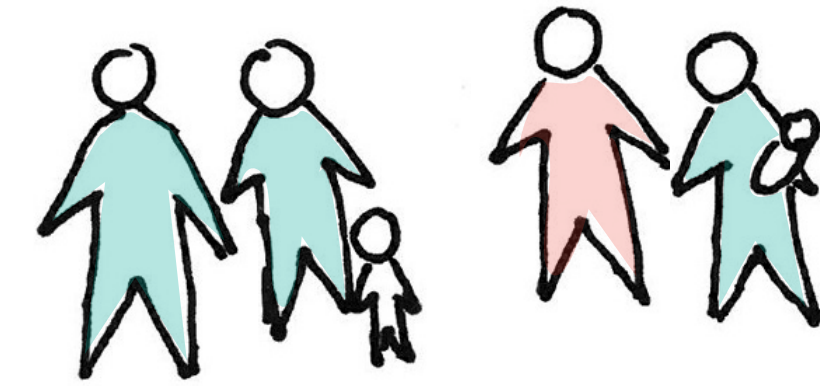
Der er identificeret tre persontyper, som der bør satses på at tiltrække til området i første bølge:

”Kasper og Louise”: tilflyttere fra ”den kreative klasse”, humanistiske og kunstneriske videregående uddannelser. Vægter fællesskab højt og vil gerne sætte præg på området.

”Aisha og Kassim”, eksisterende ressourcestærke beboere med lange eller mellemlange videregående uddannelser. Vægter status højt.

”Marie og Mads”, tilflyttere, offentligt ansatte akademikere med børn. Har boet i lejlighed i byen, men ser en tilflytning til Gellerup som en mulighed for at få et hus tæt på byen.

CFIA har haft arketyperne in mente i rekrutteringen og som et perspektiv i analysen af interviewene. CFIA har interviewet i alt **25 mennesker** og rekrutteret igennem vores netværk efter snowball-metoden.

Vi har lavet interviews med informanter, indenfor følgende målgrupper:

Unge par der leder efter sted at bosætte sig, og som overvejer at få børn inden for et par år.

Unge par med børn der leder efter sted at bosætte sig eller allerede er flyttet til Gellerup.

Beboere med anden etnisk herkomst end dansk, der er opvokset i området med mellemlang videregående uddannelse.

Familier i nærtliggende skoledistrikter, som kan vælge den nye skole til pga. frit skolevalg.

Familier bosiddende i Gellerup og Toveshøj som har valgt den lokale skole fra i dag.

Familier bosiddende i Gellerup og Toveshøj som har valgt en lokale skole til i dag.

Stemmer i området for at forstå områdets attraktionsværdi og udfordringer.

Metodisk tilgang 1/2

CFIA har lavet dybdegående interviews omkring temaerne: **skolevalg, bosætning samt området nu og på sigt.** Derudover har interviewene også skulle hjælpe med at skabe en **dybere viden om kvaliteterne ved en profilering vs. ikke-profilering af skolen.** I interviewene har vi derfor **testet tidlige prototyper på profilretninger** og spurgt ind til tankerne omkring fire forskellige profilretninger: 1) Musik, performance og kreativitet, 2) Science - STEAM/STEM, 3) Innovation - LEAP og 4) Idræt og bevægelse. Vi har bedt interviewpersonerne forestille sig, at profilretningerne gennemsyrrer hele skolens fundament og faglighed. Profilretningerne har vi brugt som samtalestartere for at skabe konkrete billeder og ord på, hvad en ny skole- og fritidscenter i Gellerup kan profilere sig på, og hvilke kvaliteter det har ift. at tiltrække nye forældre.

Profilelement 1: Musik, performance & kreativitet

Inspirationen til en musik, performance og kreativitet's profil kan hentes fx. fra det amerikanske Turnaround. Musikke og kreative elementer kan bruges strategisk til at give skolens ledelse, håndtag til at vende en negativ udvikling. Den kreative udfoldelse anvendes til at forbedre skolens sociale klima og de instruktioner der gives eleverne.

Der er fokus på øget engagement hos både forældre og elever, som vej til bedre akademisk præstation. Indsatsen indebærer at ledelse og skoledistrikt investerer sig i præmissen, udarbejder et undervisningsprogram med omdrejningspunkt i temaet, involverer kunstnere i og udenfor området, sikrer udvikling og opbygning af lærerteamet samt de fysiske omgivelser. To-årige evalueringer er et greb der sikrer støtte og en sikring af kvaliteten.

Hvem/
Hvad kan styrke scenariet?

Faglighed Trivsel Værdier

Profilelement 2: Science - STEAM/ STEM

Det videnskabelige område tilbyder som helhed mulighed for en faglighed, der er stærk fordi den er genkendelig for lærere og forældre.

De videnskabelige grundprincipper er skalerbare, så de kan målrettes de yngste og de ældste. Det tilbyder dybere læring for de dygtigste og et løft af de svageste elever.

STEM er relevant for de yngste elever og kan skabe

sammenhæng mellem det det videnskabelige og det humanistiske, der er en stærk tradition for i Danmark.

STEM tilbyder muligheden for international anerkendelse, og sender et styrket signal til videregående naturvidenskabelig uddannelse.

Det videnskabelige område er på mange måder regelbundet, og det involverer både elever og lærere.

Hvem/
Hvad kan styrke scenariet?

Faglighed Trivsel Værdier

Profilelement 3: Innovation - LEAP

Proficertificeringen LEAP knytter sig til innovation, med erhvervslivet spiller ind.

Innovation forstås som noget nyt og nyttiggjort. Et innovationsfokus for skoler involverer kort sagt ideen om at give eleverne en række færdigheder der relaterer sig til entreprenørskab.

"Oplevet læring frem for røv til sæde, øje til bog-læring."
- Morten Winther Bülow

LEAP adskiller sig fra det videnskabelige og naturfaglige. LEAP låner også begreber fra fx Project Based Learning (PBL), hvor projektarbejde og partnerskaber

Hvem/
Hvad kan styrke scenariet?

Faglighed Trivsel Værdier

Profilelement 4: Idræt og bevægelse

Bevægelse og idræt kan være et strategisk værktøj til bedre integration og bedre indlæring. Det kan tilbyde skolens ledelse, håndtag til at vende en negativ udvikling.

Ligesom med musik og kreativitet, kan idræt og bevægelse anvendes til at forbedre skolens sociale klima og tilbyde eleverne instruktioner på en anden måde.

Der er fokus på øget engagement hos både forældre og elever, som vej til at præstere akademisk.

Indsatsen indebærer at ledelse og skoledistrikt investerer sig i præmissen, udarbejder et undervisningsprogram med omdrejningspunkt i temaet, involverer foreningsliv og idrætsinitiativer i og udenfor området, sikrer udvikling og opbygning af lærerteamet og sikrer at de fysiske omgivelser støtter op om undervisningen. Evalueringer er et vigtigt greb, for at sikre støtte, sikrekvaliteten og muliggøre forbedringer.

Hvem/
Hvad kan styrke scenariet?

Faglighed Trivsel Værdier

Metodisk tilgang 2/2

Derudover har det også været et formål at få **viden om, hvad der skal til for at tiltrække nye beboere med og uden børn til området**. Derfor har vi vist illustrationer af de konkrete ideer til bebyggelse i Gellerup og Toveshøj og fortalt om de store anlægsprojekter, der påtænkes bygget i området. Dette for at finde frem til, hvad der begejstrer og tiltaler potentielle tilflyttere.

Mød de potentielle forældre til det nye skole- og fritidscenter

CFIA har samlet op på interviewmaterialet ved at lave **fem personprofiler**, som repræsenterer fem realistiske målgrupper. Personprofilerne giver dybdegående viden om behov ift. skolevalg og bosætning. De vil kunne bruges fremadrettet til at målrette løsninger. Derudover har CFIA identificeret en række tværgående indsigter, altså tendenser der går på tværs af samtlige interviews.

GRØNT SEGMENT: TILFLYTTERE FRA DEN KREATIVE KLASSE (KASPER & LOUISE)

MÅLGRUPPE: UNGT PAR I TIDLIG ETABLERINGSFASE

JULIE & ANDERS

Julie er 31 år, studerer offentlig forvaltning på RUC, hun er vokset op i Kolding og Odense. Anders er 27 år, nyuddannet e-commerce-kandidat fra RUC og eventansvarlig i iværksættervirksomhed i Gellerup. Han er oprindeligt fra forstad uden for Aarhus.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: AARHUS & ANDRE STØRRE STUDIEBYER

GRØNT-BLÅT SEGMENT – OFFENTLIGT ANSATTE AKADEMIKERE (MARIE & MADS)

MÅLGRUPPE: ETABLERET FAMILIE. BOSAT I NÆRTLIGGENDE SKOLEDISTRIKT.

ANNA

35 år og gift.
2 børn (dreng) på 1 og 3 år.
Lang videregående uddannelse.
Kommunalt ansat.
Opvokset på landet.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: SØDALSSKOLENS & ENGDALSSKOLENS SKOLEDISSTRIKT

BLÅT SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE. LANGE ELLER MELLEMLANGE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER. (AISHA OG KASSIM)

MÅLGRUPPE: BEBOER OPVOKSET I OMRÅDET MED MELLEMLANG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE.

MUHAMMED

Mellemlang videregående uddannelse.
Han arbejder med udsatte unge.

Muhammed er opvokset og bor stadig i Gellerup med sin kone Aysun. Han er meget aktiv i området. De har ingen børn.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

MÅLGRUPPE: UNGT PAR MED BARN. TIDLIG ETABLERINGSFASE.

KATRINE & SØREN

24 år og gift med baby på ½ år.
Katrine er på barsel og Søren studerer.
Katrine vil gerne læse til sygeplejerske.
De har haft flere sabbatår, hvor de har rejst rundt i verden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: STØRRE PROVINSBYER

ROSA SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE. KORT VIDEREGÅENDE ELLER ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE. (ALI OG FATIMA)

MÅLGRUPPE: BEBOER FRA OMRÅDET MED KORT ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE.

AMINA

Amina bor i en lejelejlighed i Toveshøj. Hun har 5 børn (3 store og 2 mindre som stadig går i folkeskole i 5. og 7. klasse).

Amina har boet i området, siden hun kom til Danmark for mere end 20 år siden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

GRØNT SEGMENT: TILFLYTTERE FRA DEN KREATIVE KLASSE (KASPER & LOUISE)

MÅLGRUPPE: UNGT PAR I TIDLIG ETABLERINGSFASE

JULIE & ANDERS

Julie er 31 år, studerer offentlig forvaltning på RUC, hun er vokset op i Kolding og Odense. Anders er 27 år, nyuddannet e-commerce-kandidat fra RUC og eventansvarlig i iværksættervirksomhed i Gellerup. Han er oprindeligt fra forstad uden for Aarhus.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: AARHUS & ANDRE STØRRE STUDIEBYER

VÆRDIER

Fællesskaber - Inklusion - Åbenhed - Mangfoldighed - Kreativitet - Komfort

"Jeg vil ikke sende mine børn hen på en skole med et dårligt fagligt niveau. Man skal bare sørge for, at det er tydeligt, at der er et højt fagligt niveau, så jeg ikke skulle være bekymret"

ENGAGEREDE

POSITIVT OVERRASKET OVER GELLERUPS ATTRAKTIONSVÆRDI

EFTERSPØRGER GODE HISTORIER OM OMRÅDET

"Jeg synes den her [leje]lejlighed er dejlig. Her kunne vi godt bo med små børn. Der er kun ét minus: man ikke kan have dyr her. Hvis vi havde haft en opsparing, så havde vi gået efter eje eller andel. Jeg har ingen penge, fordi jeg ikke har sparet op og er studerende, men det ville være det mest fornuftige rent økonomisk at eje. Men muligheden skal være der først. Det her er en slags pit-stop, og så kan vi senere eje"

BOLIG

Anders fik **tilbudt job i iværksættervirksomhed** i Gellerup efter endt uddannelse. Så begyndte boligøgningen i Aarhus – først gennem **personligt netværk** og herefter igennem **boligsider**.

De afskrev søgning i Aarhus centrum pga. økonomisk råderum. Ved en **tilfældighed** opdagede Anders' mor en annonce på nybyggede lejligheder midt i Gellerup. Parret havde selv set på en lejlighed i Gellerup i en af de gamle blokke og Pionerhusene, der var for dyre. De nybyggede lejligheder fra annoncen slog benene væk under dem: **billig, bedre (fx vaskesøjle), bynær placering, god infrastruktur**.

Parret kendte området af omtale, men fortæller, at mediernes fremstilling og virkeligheden er to helt forskellige ting. Anders, der er vokset op i en forstad, sætter pris på **mangfoldigheden**: *"Det er lækkert at møde en masse kulturer, det har jeg ikke oplevet, da jeg voksede op. Det er et sundt puf ind i den gængse danske livsstil"*.

Parret **vil gerne eje deres bolig på sigt**, men muligheden skal være der først. De er optagede af, hvordan området reelt bliver en **blandet bydel** hvor beboerne interagerer med hinanden. Markører som fx skrald i byrummet minder dem om, at bydelen er en udsat bydel. De kunne godt tænke sig flere cafeer, som også er prisvenlige. De glæder sig til at møde flere af de andre beboere i lejlighedskomplekset og vil oprette en dialoggruppe.

GRØNT SEGMENT: TILFLYTTERE FRA DEN KREATIVE KLASSE (KASPER & LOUISE)

MÅLGRUPPE: UNGT PAR I TIDLIG ETABLERINGSFASE

JULIE & ANDERS

Julie er 31 år, studerer offentlig forvaltning på RUC, hun er vokset op i Kolding og Odense. Anders er 27 år, nyuddannet e-commerce-kandidat fra RUC og eventansvarlig i iværksættervirksomhed i Gellerup. Han er oprindeligt fra forstad uden for Aarhus.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: AARHUS & ANDRE STØRRE STUDIEBYER

INSTITUTIONS- OG SKOLEVALG

Julie og Anders forestiller sig, at de skal have børn inden for en overskuelig fremtid og tænker, at **området egner sig godt til børn med legepladser og natur tæt på.**

De kender ikke til områdets skoler, så de trækker på egne erfaringer ift. deres overvejelser om skolevalg. Julie har en forestilling om, at deres børn skal gå på en friskole, hvor der er fokus på natur, leg og læring, og hvor der er tid til det enkelte barn. De forestiller sig, at den nye skole vil gøre brug af områdets faciliteter og med værksteder, hvor børnene får lov til at fordybe sig.

De foreslår, at der laves kampagner for den nye skole: *"Der skal bringes fokus i de større medier. En massiv positiv reklamekampagne"*.

BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED SKOLEVALG

De har brug for **viden om skolens værdier, faglighed og hvordan en særlig profil, styrker børnene.**

De har behov for **viden om, hvordan børn fra udsatte familier støttes**

Stærkt skole- og forældresamarbejde

En aktiv skole der bruger områdets faciliteter:

"Der kan tænkes fritidsaktiviteter ind. Det kunne sagtens være meget andet end fodbold. Der kunne også være værksteder, man kan gå til og fra"

DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP

Lokalt forankret skole

At kunne **se og høre, hvad skolen står for**, og hvordan der arbejdes på skolen.

Tydeligt kommunikeret værdisæt

Blive en del af et fællesskab med de andre forældre/familier

Se at **skolen bruger områdets faciliteter**

Positive fortællinger i medierne om skolen

"Med så mange demografier på ét sted, ville jeg have brug for at vide, hvordan man støtter de elever, der ikke kan regne med så meget hjælp hjemmefra."

GRØNT-BLÅT SEGMENT – OFFENTLIGT ANSATTE AKADEMIKERE (MARIE & MADS)

MÅLGRUPPE: ETABLERET FAMILIE.
BOSAT I NÆRTLIGGENDE SKOLEDISTRIKT.

ANNA

35 år og gift.
2 børn (dreng) på 1 og 3 år.
Lang videregående uddannelse.
Kommunalt ansat.
Opvokset på landet.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: SØDALSSKOLENS & ENGDALSSKOLENS SKOLEDISSTRIKT

VÆRDIER

**Familie - Tryghed - Ansvar -
Nære fællesskaber - Balance,
Diversitet (diversitet på til-
valgsbasis) - Natur - Aktivt liv**

“Den der balance med at vi ikke er en del af det [Gellerup], men det er tæt på... det har vi faktisk sat ret stor pris på.”

BOLIG

Anna bor syd for Silkeborgvej i et **villakvarter** tæt ved Brabrandssøen. Familien flyttede fra København og valgte at flytte tilbage til Aarhus, som tidligere havde været deres studieby. Familien ledte efter **ejerbolig** i de bynære villakvarterer (Åbyhøj, Brabrand, Viby, Risskov, Højbjerg) i Aarhus. **Husprisen** var et vigtigt parameter i valget af område, men også kvarterets **beboersammensætning** havde afgørende betydning.

Anna oplever, at der i Brabrand er den ønskede balance, med en blanding af familier fra alle samfundslag. Hun lægger vægt på, at hun ikke vil bo i en ghetto af veluddannede men heller ikke lige op ad en boligblok - hun sætter stor pris på, at Brabrand har **diversitet** og et **aktivt lokalsamfund**. Et godt **naboskab** er meget vigtigt for familien.

INSTITUTIONS- OG SKOLEVALG

Anna og hendes mand har valgt de **lokale institutioner** hhv. vuggestue og børnehave, der ligger tæt på deres hjem. De er meget i **tvivl** om, hvor deres børn skal gå i skole og hvad der er det rigtige valg. Det tildelte skoledistrikt (Sødalsskolen) er ikke deres første valg, men hun er i tvivl om det er muligt at få opfyldt ønsket om en anden nærtliggende og mere populær, skole (Engdalsskolen). **Trivsel** vægter højere end faglighed i hendes overvejelser omkring skole.

“Vi var skuffede over, at vi tilhørte Sødalsskolen og ikke Engdalsskolen. Jeg tænker over det, når jeg kommer på Sødalsskolen og hører, at der bliver talt meget på andre sprog. Men jeg har ikke taget stilling sådan egentlig. Vi synes jo, at det er dejligt med diversitet, men hvad er så for meget for os? Det er en kollektiv snak, vi prøver at skyde os ind på”

“Vi ligger i en trekant af skoler. Engdalsskolen er klemmt i forhold til plads, Sødalsskolen vælger vi nok fra. Der er faktisk plads til en joker i det spil.”

UAFKLARET OMKRING SKOLEVALG

IDEALISME VS. EGNE BEHOV

BEHOV FOR ALLIANCE MED LIGESINDEDE

GRØNT-BLÅT SEGMENT – OFFENTLIGT ANSATTE AKADEMIKERE (MARIE & MADS)

MÅLGRUPPE: ETABLERET FAMILIE.
BOSAT I NÆRTLIGGENDE SKOLEDISTRIKT.

ANNA

35 år og gift.
2 børn (drenge) på 1 og 3 år.
Lang videregående uddannelse.
Kommunalt ansat.
Opvokset på landet.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: SØDALSSKOLENS & ENGDALSSKOLENS SKOLEDISSTRIKT

BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED SKOLEVALG

Hun har brug for **viden** om skolens værdier, faglighed og elevsammensætning – dette i højere grad ved et mere risikofyldt valg, som den nye skole ville være.

Hun har brug for **tidlig information** – skolevalg diskuteres allerede selvom ældste barn kun er 3 år.

Hun har behov for en **sikker skolevej**.
”Hvis vi skal vælge den nye skole, så skal der være en sti... ellers er det et no-go”

Hun har brug for at vide hvem **de andre familier** er og hvor de bor.

Hun ønsker et stærkt **forældresamarbejde**.

Hun har behov for tydelig **italesættelse af forventninger til forældre** og en tydelighed omkring hvilken **samværskultur** skolen ønsker at skabe.
”Det er jo godt og fuldstændigt uproblematisk, at det bliver talt et par sprog. Så var vi til juleafslutning, hvor der er to stuer forældrene kan sidde på med børnene. På den ene stue blev der talt arabisk, og det var en øjenåbner for os, for der tænkte jeg, ”at der kan vi ikke sætte os eller kan vi?” Jeg skulle tage stilling. Så gik bare ind og satte os på den anden stue med de etnisk danske.”

DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP

Lokal forankring & nærmiljø.

Aktiviteter tæt på hjemmet.

Klassekammerater i området.

Korte afstande i dagligdagen mellem skole - hjem - fritidsaktiviteter - arbejde - fællesskaber.
”Det er vigtigt at børnenes venner er tæt på”

Sikkerhed for at ligesindede også vælger skolen
Hun har behov for at være del af en gruppe (kritisk masse). Hun søger en alliance og **uformel kontrakt** med ligesindede omkring skolevalg.

En nye skole – med moderne faciliteter, nyeste viden og ressourcer. Ideen om at de kan være en **del af at bygge noget op** tiltaler Anna.

Et tydeligt værdisæt.

En høj faglighed.

En profil der kommunikerer at skolen vil og kan noget specielt - Hun har behov for **konkrete eksempler** på hvad det betyder i praksis at skolen har en profil.

BLÅT SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE. LANGE ELLER MELLEMLANGE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER. (AISHA OG KASSIM)

MÅLGRUPPE: BEBOER OPVOKSET I OMRÅDET MED MELLEMLANG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE.

MUHAMMED

**Mellemlang videregående uddannelse.
Han arbejder med udsatte unge.**

Muhammed er opvokset og bor stadig i Gellerup med sin kone Aysun. Han er meget aktiv i området. De har ingen børn.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

VÆRDIER

Socialt ansvar - Familie - Status - Tryghed - Balance - Muligheder - Mangfoldighed

BOLIG

Muhammed er **født og opvokset i Gellerup**, hvor han stadig bor. Muhammed og Aysun bor i en af de **blokke**, der skal rives ned. Hans forældre bor stadig i området, mens hans søskende er flyttet og har bosat sig i mere 'højstatus' områder i periferien af Aarhus. Det drømmer de også selv om, men som **eneste barn tilbage i området**, føler han en forpligtelse overfor sine forældre, og er i tvivl om han kan flytte væk fra dem. Han oplever, at der er dårligt stigma forbundet med området, og han **fortæller derfor ikke alle, at han bor i Gellerup** – men siger i stedet, at han kommer fra Brabrand. **Når deres blok skal rives ned, ønsker de at flytte fra Gellerup.** De forestiller sig, at de på sigt skal bo i et område, hvor deres børn kan vokse op i **trygge rammer**, og hvor de ikke skal bekymre sig om, hvem de hænger ud med. Det tilbyder Gellerup ikke lige nu.

”Hvis man vil ændre noget, så er man nødt til at skabe noget tryghed”

SKOLE

Muhammed gik på Nordgårdsskolen indtil den lukkede. Hans **dansk var for dårligt** til, at han selv kunne vælge skole, og han blev derfor **tilbudt tre forskellige skoler** i forstæderne til Aarhus. Hans søskende kom på de nærtliggende skoler. Muhammeds forældre havde **forventninger om, at han skulle være læge eller ingeniør** eller have et andet højstatusjob - men Muhammeds interesser og karakterer var ikke til det. Muhammed udtrykker, at hans egen skolegang ikke har været optimal og **ønsker at hans egne potentielle børn får bedre vilkår og mere støtte.**

”Jeg har behov for, at mine børn får de bedst mulige betingelser og de bedste muligheder for at udvikle sig, og så tror jeg, at hvis jeg selv skulle beslutte, så ville jeg heller ikke have, at mine børn skulle gå på en skole, hvor der udelukkende er rige forældre og rige børn, det tror jeg heller ikke er vejen til succes”

”Den dag jeg får børn, så vil det første også være: ”hvem går mine børn sammen med i fritiden?”, ”hvem bruger de tid sammen med?”.

Hvis det er nogen, hvor jeg er i tvivl om, hvordan de påvirker mine børns fremtid, så ville jeg trække dem ud af det miljø. Så det bedste jeg kan gøre er, at sige at jeg skal være på forkant – mine børn skal ikke vokse op i Gellerup, i hvert fald ikke som det ser ud lige nu. Fordi der er mange fælder man kan falde i”

BLÅT SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE. LANGE ELLER MELLEMLANGE VIDEREGÅENDE UDDANNELSER. (AISHA OG KASSIM)

MÅLGRUPPE: BEBOER OPVOKSET I OMRÅDET MED MELLEMLANG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE.

MUHAMMED

**Mellemlang videregående uddannelse.
Han arbejder med udsatte unge.**

Muhammed er opvokset og bor stadig i Gellerup med sin kone Aysun. Han er meget aktiv i området. De har ingen børn.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

AKTIV I ARBEJDET OMKRING AT SKABE POSITIVE FORANDRINGER I GELLERUP

DRØMMER OM AT FLYTTE VÆK

HAR BEHOV FOR AT BRYDE MED OMRÅDET OG DEN NEGATIVE FORTÆLLING

DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP

Et trygt nærmiljø.

En balanceret elevsammensætning

"Jeg kunne jo godt tænke mig, at der var sådan en varieret sammensætning af elever (...) 60% danske elever og 40% af nogen med anden etnisk baggrund"

Konkrete eksempler på, hvordan **skolen samarbejder med foreningslivet.**

Kultur for stærk forældreopbakning til skolen og børnenes trivsel.

BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED SKOLEVALG

De har brug for viden om hvad skolen står for - **hvad er skolens værdier og faglighed?**

De har brug for **viden om, hvordan børn fra udsatte familier støttes.**

De ønsker et **stærkt samarbejde mellem skole og forældre.**

De ønsker en **aktiv skole der bruger områdets faciliteter.**

De ønsker at skolen vil noget med børnene og har forventninger til alle:

"Jeg tror ikke, at mine forældre var nok med i min skolegang. Det var den manglende forståelse for uddannelsessystemet, der gjorde, at de ikke kunne trække mig op"

MÅLGRUPPE: UNGT PAR MED BARN.
TIDLIG ETABLERINGSFASE.

KATRINE & SØREN

24 år og gift med baby på ½ år.

Katrine er på barsel og Søren studerer.

Katrine vil gerne læse til sygeplejerske.

De har haft flere sabbatår, hvor de har rejst rundt i verden.

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: STØRRE PROVINSBYER

VÆRDIER

**Familie - Venner - Tryghed -
Nære fællesskaber - Respekt
for mangfoldighed - Balance -
Komfort - God logistik**

”Jeg kan bare huske, at vi sad den aften, hvor annoncen fra boligportalen poppede op. Der var det hele: 1000 kroner billigere, og det er meget i et studiebudget plus, at der fulgte alle hårde hvidevarer med, og det gjorde der ikke på Vintervej. På nogle punkter ligger det bedre her. Det ligger tættere på Sørens studie, lidt tættere på indkøbsmuligheder, og så er der bazaren”

BOLIG

Katrine og Søren er netop flyttet ind i en **nybygget lejelejlighed** i hjertet af Gellerup.

Katrine er fra en lille by uden for Vejle og Søren er fra Randers. Efter 1½ år i Randers, flyttede de til Aarhus.

De startede med at fremleje en lejlighed på Silkeborgvej herefter oprettede de en **boligagent** på Boligportalen. De søgte fra Åbyhøj og ud til Brabrand og så måtte lejligheden maksimum ligge 2 km nord og syd for den linje. Deres budget var **maks. 8000 kr.**

Efter tre måneder underskrev de en lejekontrakt på en lejlighed på Vintervej i stueetagen og med egen have. Prisen var 8200 kr. og altså i den dyre ende.

De havde glemt at afmelde boligportalen, og dagen efter poppede der en annonce op på lejelejligheder i det nye boligbyggeri i Gellerup.

Det lød for godt til at være sandt: **en billigere og bedre bolig.** Det slog de til på.

De er blevet meget positivt overraskede over **området og alle attraktionerne** – det ligger bynært, tæt på Hasle Bakker, Brabrand søen, med indkøbsmuligheder, i et mangfoldigt område, og så **infrastrukturen** er rigtig god. De synes, at det er attraktivt, at der skal byfornyes i Toveshøj, så **skovområdet** kommer tættere på.

De skal passere boligblokkene i Toveshøj for at komme forbi Hasle bakker. Katrine har gået der i dagstimerne, hvor der er grupper, der råber efter hende. Det synes hun ikke er så rart.

De mener, at det **at eje en bolig vil være en god strategi på sigt**, men lige nu er de studerende, og nyder godt af **friheden af ikke at eje**. De ved dog også fra deres venner, at det er svært at finde ejerboliger i området. Dem, der er til salg, er af ældre dato. De kan godt se sig selv i området på sigt.

MÅLGRUPPE: UNGT PAR MED BARN.
TIDLIG ETABLERINGSFASE.

KATRINE & SØREN

24 år og gift med baby på ½ år.

**Katrine er på barsel og Søren studerer.
Katrine vil gerne læse til sygeplejerske.
De har haft flere sabbatår, hvor de har
rejst rundt i verden.**

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: STØRRE PROVINSBYER

ER LANDET I GELLERUP VED EN TILFÆLDIGHED

BALANCE I ELEVSAMMENSÆTNING

USIKKERHED OM BETYDNING AF GHETTOPLANENS FORDELING AF BØRN I DAGINSTITUTIONER

INSTITUTIONS- OG SKOLEVALG

Katrine og Søren har oplevelsen af, at det er nemt at få plads i en daginstitution i området. Katrine har skrevet deres datter op til flere institutioner, men har ikke besøgt nogen af dem endnu. Katrine har **forhørt sig i sit netværk** for at høre, hvilke institutioner der har gode anbefalinger.

Hun er i tvivl om, hvad ghettoplanens regler om anvisning af børn fra udsatte områder betyder for dem. **Hun er usikker på, om det konkret betyder, at de kommer bag i køen, fordi de er bosat i et såkaldt "ghettoområde".**

Skolevalget ligger ikke tæt på for Katrine og Søren, men de understreger, at det ville være vigtigt for dem med en blandet **elevsammensætning** for at vælge den nye skole til. De har også brug for at **vide, hvad skolen tilbyder.**

BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED SKOLEVALG

De har brug for **viden om skolens værdier, faglighed og hvordan en særlig profil, styrker børnene.**

De har behov for viden om **skolens elevsammensætning.**

De har behov for viden om, hvad **reglerne ift. anvisning af børn fra ghettoområder betyder for deres familie.**

DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP

En lokalt forankret skole.

Andre forældres gode fortællinger om skolen

Blandet elevsammensætning

ROSA SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE.
KORT VIDEREGÅENDE ELLER ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE. (ALI OG FATIMA)

MÅLGRUPPE: BEBOER FRA OMRÅDET MED KORT
ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE.

AMINA

**Amina bor i en lejelejlighed i Toveshøj.
Hun har 5 børn (3 store og 2 mindre som
stadig går i folkeskole i 5. og 7. klasse).**

**Amina har boet i området, siden hun kom
til Danmark for mere end 20 år siden.**

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

VÆRDIER

**Familie - Børn - Stolthed -
Status - Muligheder - Glæde -
Logistik**

BOLIG

Amina bor med sin familie i en **lejelejlighed** i Toveshøj. Den ældste datter er flyttet hjemmefra og har fået lejlighed i området. Amina har boet i området, siden hun kom til Danmark for mere end 20 år siden.

INSTITUTIONS- OG SKOLEVALG

Aminas ældste børn har gået på **Nordgårdsskolen**. Da skolen blev lukket, og der var meget snak om at lokalområdets skoler var dårlige, valgte hun at flytte dem til **Mårslet skole**. Men den lange bustur var trættende efter en lang dag, og Amina havde svært ved at få det til at hænge sammen og følge med i børnenes skolegang, så hun valgte at flytte dem til **Tovshøjskolen**. De mindste børn går stadig på Tovshøjskolen.

”Som forælder kunne jeg aldrig komme til samtaler, fordi der var så meget trafik, så var det bare ligesom jeg ikke havde mere med mine børn at gøre, og at jeg bare sender mine børn afsted (...) så jeg sagde, jeg

vil gerne have en skole, der er tæt på, så jeg kan følge med i, hvordan det går, og hvordan de har det”.

”Som forældre vil vi altid gerne have vores børn tæt på (...) så vi kan kontakte lærerne og følge med i vores børns dag”

Hun vurderer at der **ikke er forskel på det faglige niveau** på Tovshøjskolen og Mårslet skole, og at trivslen også er den samme:

”Det er de samme materialer” og ”Børn er børn, og de kan sige grimme ting og slås alle steder.”

Hun er opmærksom på, at **danskundervisningen er vigtig og er en nøgle til at klare sig generelt godt i skolen.**

Hun mener, at **trivsel er vigtigere end en høj faglighed:**

”Dygtighed kommer igennem interesse og glæde.”

Hun har svært ved at forstå beslutningen om sammenlægningen af Tovshøjshøjskolen og Ellevangsskolen:

”Hvorfor kunne man ikke bare vente med at lukke skolerne til den nye skole stod klar. Det er synd for børnene, at de skal flytte så mange gange”.

ROSA SEGMENT: EKSISTERENDE RESSOURCESTÆRKE BEBOERE.
KORT VIDEREGÅENDE ELLER ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE. (ALI OG FATIMA)

MÅLGRUPPE: BEBOER FRA OMRÅDET MED KORT
ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE.

AMINA

**Amina bor i en lejelejlighed i Toveshøj.
Hun har 5 børn (3 store og 2 mindre som
stadig går i folkeskole i 5. og 7. klasse).**

**Amina har boet i området siden hun kom
til Danmark for mere end 20 år siden.**

HVOR BOR MÅLGRUPPEN: GELLERUP/TOVESHØJ

BEHOV OG ØNSKER I FORBINDELSE MED SKOLEVALG

Hun ønsker sig en **lokal skole** med minimal **transporttid til og fra hjemmet**.

Hun ønsker sig, at det er **nemt for hende at være en del af børnenes skolegang**.

Hun har behov for en **tydelighed omkring hvad der forventes af forældre og en snak om, hvordan der skabes en stærk kultur for forældreopbakning til skolen**. *"Nogle gange kommer der ikke andre end mig til forældremødet"*

Hun ønsker sig **en faglig stærk skole** som et led i at sikre at hendes børn har de bedste fremtidsmuligheder.

Hun ønsker sig en skole, hvor familien føler sig velkommen og respekteret og ikke "(...) bliver behandlet som en udlænding"

En **realistisk fremstilling af skolen**.

Hun ønsker sig en **anerkendende kultur**, hvor børnene ikke føler, at de er problemet: *"Vi må ALDRIG sige, at det er børnene, der er problemet!"*

DRIVERE – DER KUNNE FÅ FAMILIEN TIL AT VÆLGE DEN NYE SKOLE I GELLERUP

En **balanceret elevsammensætning**

En **skole der ligger tæt på hjemmet**

En **skole der involverer forældrene**

Lærere og pædagoger, der involverer sig i eleverne

En **fagligt stærk skole**

"Det betyder meget, hvem vores børn leger med – vi holder øje med det. Hvis de er på én måde, så bliver mine børn også sådan."

**KED AF AT DEN LOKALE SKOLE HAR
DÅRLIGT OMDØMME**

**VÆGTER FORÆLDREOPBAKNING
OG INVOLVERING HØJT**

**ØNSKER AT HENDES BØRN FÅR
BEDRE MULIGHEDER END HUN
SELV HAR HAFT**

TVÆRGÅENDE INDSIGTER

A top-down view of a meeting table with several people's hands and arms visible. They are gathered around a large sheet of paper, likely architectural plans or a site map, which is spread out on the table. The scene is dimly lit, with a warm, reddish-brown color cast. The text 'TVÆRGÅENDE INDSIGTER' is overlaid in the center in a bold, orange-red font.

SKOLEVALG

Der skal en målrettet indsats til for at tiltrække elever til det nye skole- og fritidscenter. Skole- og fritidscentret skal tidligt begynde at kommunikere, involvere og tænke på nye måder at skabe elevgrundlaget på.

SKOLEVALG

#1: Overvejelser omkring skolevalget starter ofte tidligt og påvirkes i høj grad af andres erfaringer og anbefalinger og via uformelle kanaler

For det nye skole- og fritidscenter er det vigtigt at have fokus på de mange aktører og kanaler, der påvirker kommende forældres skolevalg. Skolen- og fritidscentret er ikke de eneste til at påvirke kommende forældres skolevalg. På tværs af interviewene er det et klart mønster, at skolevalget i høj grad baseres på andres gode eller dårlige erfaringer:

"Vi kender nogen, der har deres søn på Sødalsskolen, og min moster og onkel har deres børn på Engdalsskolen. Den ene fortalte om LEGO-creator på Sødalsskolen. Det lyder da sejt at være et laboratorium, men det lyder også som om, at der er lidt flere med anden etnisk baggrund end på Engdalsskolen. Det lød som om, at deres dreng i 3. klasse har mange kammerater, der hænger ud ved Cityvest, og så vil han være derovre. Så er vi sådan nogle, der hører det én gang, og så har man jo det med i baghovedet" (Ungt par med barn, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

Nogle orienterer sig på den lokale skoles hjemmeside, men for langt de fleste er det andres anbefalinger, der vægter højest. For mange starter overvejelserne omkring skole under et boligkøb:

"Vi købte hus for to år siden, og det var vigtigt for os, at det var en god folkeskole, vi skulle høre til. Det undersøgte vi, og det stod vist i salgsannoncen. Vi fik også at vide fra andre, at Gammelgårdsskolen er en god skole. Det er dog en større skole end vi er vant til" (Ungt par med barn, andet skoledistrikt)

SKOLEVALG

Kommende forældre bliver påvirket af samtaler på villavejen, i boligblokken, på legepladsen, i børnehaven og på de lokale Facebookgrupper. Alt det er med til at danne grundlaget, når valget om skole skal træffes.

Skolevalget kan være et aktuelt emne både i vuggestuen og børnehaven, særligt hvis den lokale folkeskole ikke er det oplagte valg. Kort sagt påvirkes beslutningen om skolevalg ofte af andre kanaler end skolens kontaktpunkt med kommende forældre ved et informationsmøde på skolen. Som Søren Bechmann, der arbejder med brugerrejser siger:

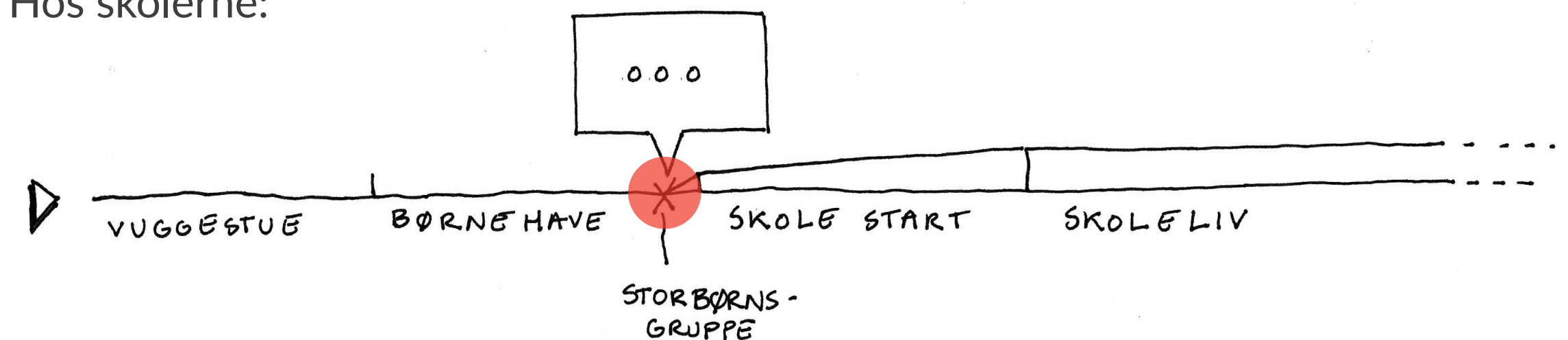
”...uanset om en virksomhed er bevidst om det eller ej, sendes virksomhedens kunder på en rejse hver eneste dag. Er rejsen ikke designet, designer den nok sig selv – med en betydelig risiko for, at turen hverken bliver appetitlig for kunden, til at kontrollere for virksomheden eller i overensstemmelse med dét virksomheden vil stå for.” (Søren Bechmann)

Så uanset om skolerne er bevidste om det eller ej, sendes skolens potentielle forældre/ kunder på en rejse hver eneste dag, hvor **uofficielle kanaler** har stor indflydelse. **Service-rejserne for skolevalget designer meget ofte sig selv.**

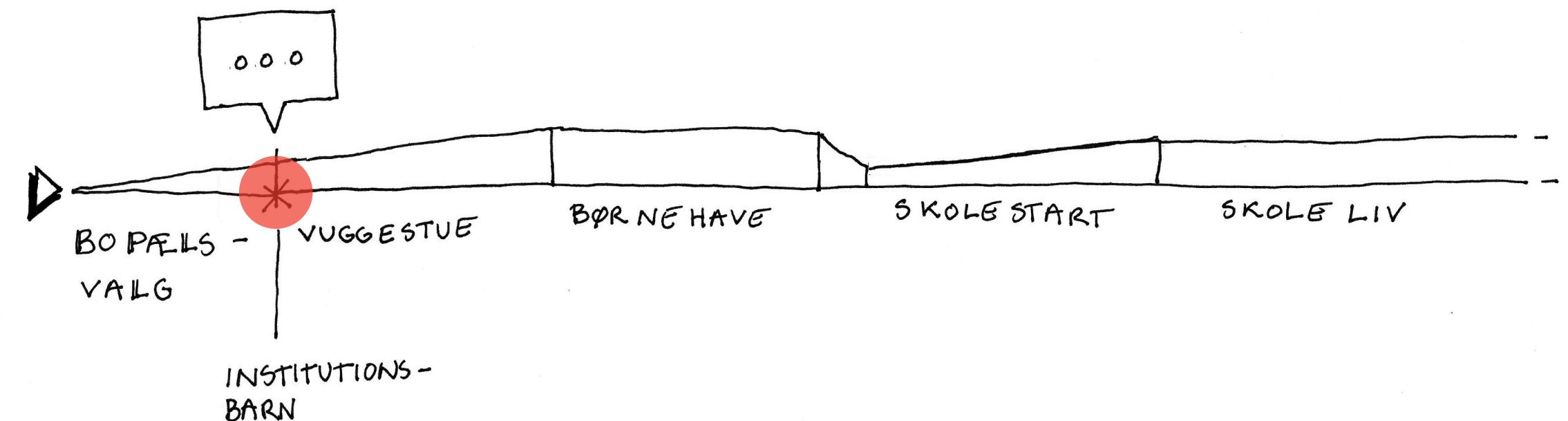
Det er vigtigt ikke at undervurdere betydningen af, at det nye skole- og fritidscenter i Gellerup er med i dialogen om de nære ting, der optager forældrene. Skolen- og fritidscentret skal være proaktivt og bruge forskellige kanaler for at starte en fortælling og styre den i en positiv retning.

Hvornår starter dialogen omkring skolevalg?

Hos skolerne:

Hos forældrene:

SKOLEVALG

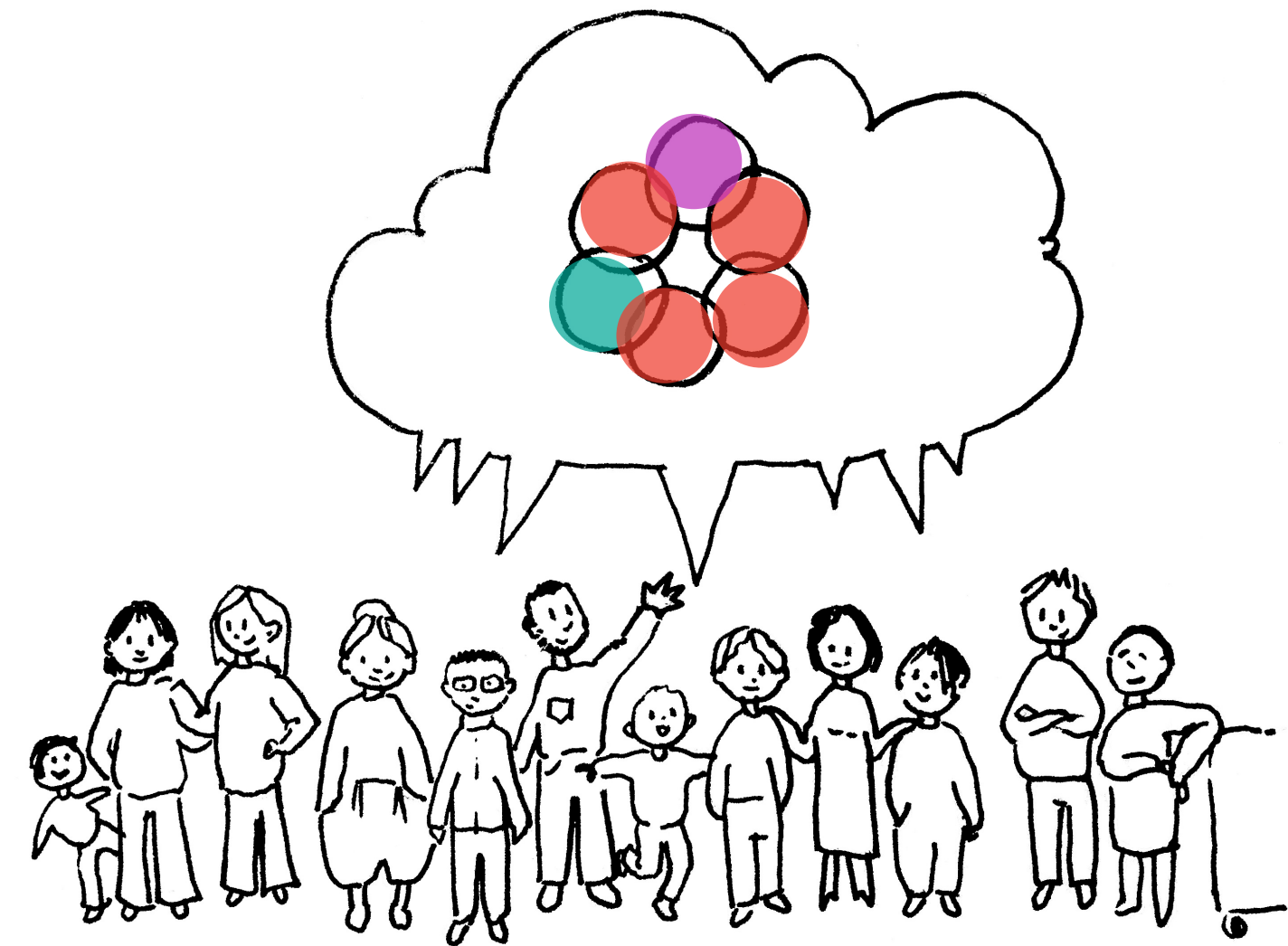
2: En klar pædagogisk profil gør det tydeligt for forældrene, hvad skolen står for - og gør det derved nemmere at vælge skolen til.

En måde at tage styring i kommunikationen på, kan være igennem en profilering af skolen. En profilering af et nyt skole- og fritidscenter giver de kommende forældre et konkret billede af en faglighed på skolen, og det indikerer, at skolen er i stand til at træffe nogle kloge valg.

Der kan ikke på baggrund af interviewmaterialet fremhæves én foretrukken profil. Profilretningerne med "idræt og bevægelse" og "musik, performance og kreativitet" er genkendelige for mange. Mange kender til anerkendt forskning på området, eller case eksempler om de gavnlige effekter af musik og bevægelse i undervisningen og at bevægelse er godt for at skabe et fællesskab på tværs.

Profilretningerne "STEAM/STEM" og "Innovation – LEAP" er sværere at afkode, men flere fremhæver, at den videnskabelige metode f.eks. ville være god til at hjælpe børnene med til at afkode verden omkring sig. Andre nævner, at de ved at projektilgangen [LEAP] giver gode resultater.

Der er på tværs af interviewene flere der peger på, at en profil måske både kunne tilbyde et løft af de svageste samt indhold målrettet de fagligt stærke.

"For mig ville en profil gøre mig sikker i, at jeg ved, at der er blevet taget grundigt stilling til, hvordan man gør tingene på en skole, og det synes jeg er super positivt umiddelbart med de her eksempler, der er givet. At der er en bevidsthed fra lærergruppen, at: "vi vil gerne være gode til at give noget læring i en bestemt retning". Så ville jeg glæde mig over, at mine børn fik noget ekstra med på den konto. Det ville glæde mig. Vi ligger i en trekant af skoler. Engdalsskolen skolen er klemmt i forhold til plads, Sødalsskolen tror jeg, at vi vælger fra. Der er faktisk plads til en joker i det spil. Jeg bliver rigtig glad, når jeg ser det her [profilretningerne]. Det gør det jo tydeligere, hvad det er for en skole. Det muliggør et valg, der ikke før var der" (Familie i andet skoledistrikt)

På tværs af interviewene er der fokus på, at det skal være tydeligt, hvordan profilerne understøtter og forbereder eleverne til gymnasiet og videregående uddannelser. Det er vigtigt at kunne redegøre for, hvordan profilen på sigt styrker børnene fagligt.

Samtidig virker de tidlige prototyper på profiltretninger også som en appetitvækker hos de potentielle forældre:

”Det er spændende, at der er noget, man fokuserer lidt mere på og at det ikke bare er endnu en folkeskole. Jeg ser på dem alle sammen, og jeg tænker, at gid vores børn fik noget af det hele. Det kunne være fedt, hvis vi lærte på forskellige måder end bare tavle undervisning.” (Ungt par med barn, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

De kommende forældre har brug for kvalitet at spejle efter. På tværs af interviewene kan vi se, at en **synlig faglighed muliggør en stillingtagen og valg af skole**. Samtidig har de nye og kommende forældre også brug for konkrete eksempler på, hvordan der arbejdes med fagligheden: Hvad gør de i undervisningen? Hvilken værktøjskasse trækkes der på? Hvad er målet? Hvad er resultaterne? Hvad er lærernes baggrund?

Der skal være **klare og lettilgængelige eksempler** på profilen i praksis, da dette vil give kommende forældre og elever et billede af, hvad de kan forvente og **gøre det mere trygt at vælge skolen til**.

”Der er måske noget både med fx profiler med særligt fokus på musik og idræt. Der kan jeg måske godt tænke, om de lærer det ”rigtige”. Og nu siger jeg ”rigtige” med citationstegn. Jeg kan godt se, at jeg hurtigt kan komme til at se på, om der kommer til at blive alt for meget fokus på alt muligt andet. Jeg har selv haft musik på højniveau i gymnasiet, men det er ikke noget, jeg kan bruge til noget som helst bagefter andet end for mig selv. Det er ikke noget, der åbner op for en uddannelse. De der tanker kan jeg godt lige komme til at have, altså er samfundet skruet sådan sammen lige nu, at musik er noget der åbner op eller skaber veje senere i livet? Man kan godt lige tænke, hvad åbner det op for med gymnasiet og videregående uddannelser. Der er de klassiske fag, der er adgangsgivende”. (Ungt par med barn, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

SKOLEVALG

#3: Skolen- og fritidscentret skal være et godt sted at være. Forældrene har fokus på trivsel.

Tydelig kommunikation af skolens faglighed er ikke nok til at tiltrække forældrene til det nye skole- og fritidscenter. Det skal også være et godt sted at være. På tværs af interviewene fremhæves det, at et nyt skole- og fritidscenter også må stå på skuldrene af et solidt værdigrundlag, der kan ses på skolen og mærkes, når man møder ledelse, lærere og pædagoger. På skolen skal man mærke at følgende værdier er omdrejningspunktet:

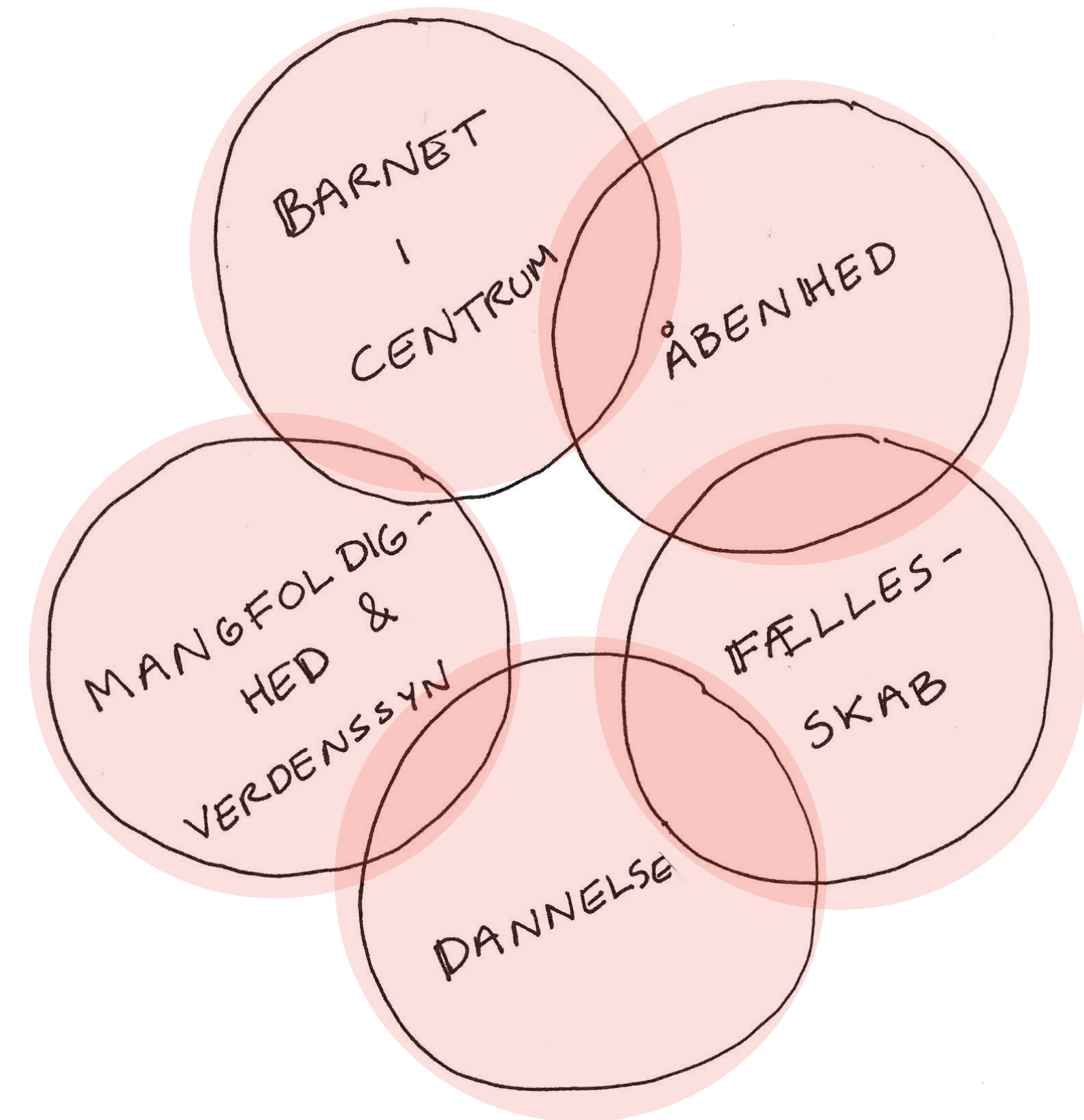
Barnet er i centrum: Forældrene skal kunne vide sig sikre på, at alle børn bliver set og hørt og mødt som dem de er - uanset baggrund.

Mangfoldighed: Mangfoldighed er en højt vægtet værdi som italesættes som en styrke der aktivt skal anvendes.

Fællesskab: Forældrene ønsker sig en god samværskultur og tydelighed om, hvordan forældre, børn og personale er sammen og hvilke forventninger der stilles på tværs.

Dannelse: At børnene lærer at afkode verden og kan træffe gode valg.

Åbenhed: At skolen er i kontakt med området, er udadvendt og åbner sig op til lokalsamfundet. Det er også et ønske om åbenhed for forskellighed og udsyn.

SKOLEVALG

#4: Den rette balance i elevsammensætningen er vigtigt for forældrenes tro på skolen.

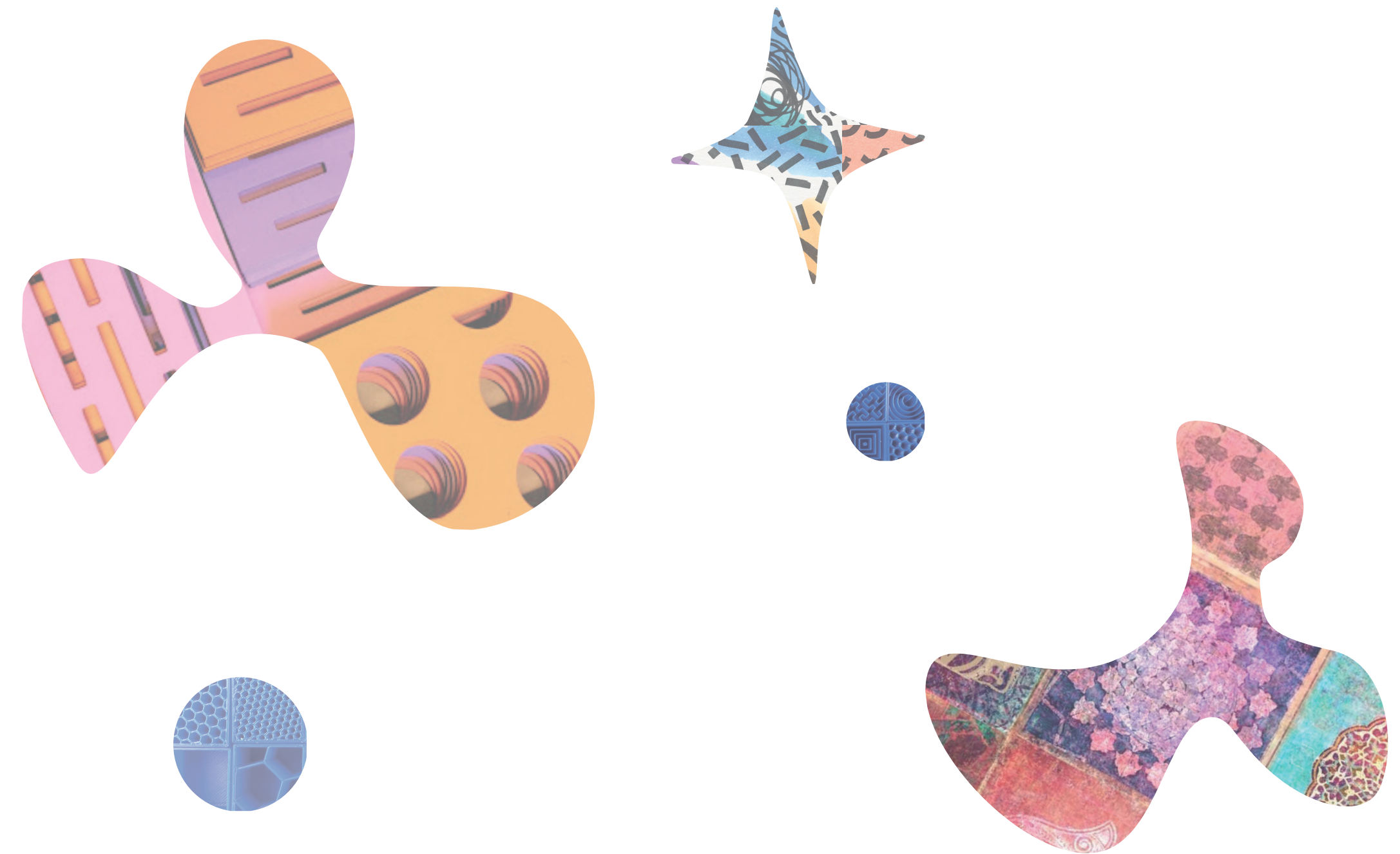
I de udførte interviews fylder den nye skoles elevsammensætning meget, og det er på tværs af alle målgrupper. Ord som **"balance"** og **"en god fordeling"** bruges til at beskrive, at det er vigtigt med en blandet gruppe børn på en ny skole.

Flere nævner, at en **50/50** fordeling ville være ønskværdigt, da det vil bidrage til, at elevgrundlaget bliver mangfoldigt frem for homogent til den ene eller anden side.

Det er tydeligt at de vordende - såvel som nye forældre, ikke bruger "sprogstøttebehov" til at beskrive balancen. De har således ikke styr på, at det der reguleres i et skole- distrikt, er andelen af børn med sprogstøtte behov.

De fleste af de interviewede taler om **etnicitet og andelen af ressourcerstærke familier, når de beskriver den gode balance.**

Der ligger en opgave i at kommunikere, hvad der reguleres på ift. at lave en god elevsammensætning.

"En blanding af danske børn og børn med anden etnisk herkomst, det ville være godt. For mig at se, er mangfoldighed et sted, hvor der er en blanding. Og en skole uden mangfoldighed er heller ikke attraktiv. Hvis jeg skulle sige noget om en balance, så ville jeg sige 60-40. Hvis der er lidt flere med dansk oprindelige, bliver niveauet ved at være højt." (Yngre ressourcerstærk beboer som er opvokset og bosat i Gellerup)

SKOLEVALG

”Hvis halvdelen [af eleverne] er danskere ville jeg synes det ville være attraktivt. At vores datter kommer i skole og ikke føler hun er anderledes end alle fra sin klasse, fordi hun er hvid og lyshåret. Jeg kommer fra en lille by og har gået på en lille folkeskole. Alle var meget danske. Jeg synes da også, at det er fedt at ens børn får mulighed for at møde andre kulturer, så det hele ikke er så ensfarvet som det, jeg selv kommer fra. Det er fedt ens børn får mulighed for at møde andre kulturer. En 50-50 sammensætning er attraktiv. Hun skal ikke afskærmes fra det, men heller ikke være den eneste” (Ungt forældrepar, bor til leje i Gellerup)

SKOLEVALG

#5: Forventninger til forældresamarbejde og samværskultur skal defineres.

På tværs af målgrupperne efterlyses der en **åbenhed i kommunikationen** fra skolen om, hvad det kræver af den samlede forældregruppe, hvis klassen er blandet på tværs af forskellige kulturer og sprog. En mor fortæller f.eks. om en juleafslutning i hendes søns vuggestue, hvor der blev talt udelukkende arabisk på den ene stue og dansk på den anden. Hun oplevede, at det gjorde det svært for hende at lære de forældre at kende, som ikke talte dansk. Hun efterspørger en **dialog om, hvordan vi er sammen** – taler vi f.eks. som udgangspunkt dansk sammen til forældrearrangementer, og er det overhovedet noget, man kan blande sig i?

”Det er jo godt og fuldstændigt uproblematisk, at det bliver talt et par sprog. Så var vi til juleafslutning, hvor der er to stuer forældrene kan sidde på med børnene. På den ene stue blev der talt arabisk, og det var en øjenåbner for os, for der tænkte jeg, ”at der kan vi ikke sætte os eller kan vi?” Jeg skulle tage stilling. Så gik bare ind og satte os på den anden stue med de etnisk danske.” (Familie i andet skole-distrikt)

De interviewede familier fra Gellerup og Toveshøj, hvor flere har valgt den lokale skole fra, og dermed har deres børn på de omkringliggende skoler, peger på, at der er **brug for at nedbryde fordomme**. De fortæller om legegrupper, der er blevet aflyst, fordi forældre fra villakvarterne ikke ville lade deres børn komme i Gellerup og Toveshøj. Det har betydet, at de nu er helt stoppet med at invitere hjem til legegruppe. De efterlyser, at **skolen i højere**

grad tør tale om det, der er svært og involvere sig i problematikken. En blandet elevsammensætning kræver, at der er transparens og mod til åbenhed fra skolen og forældrene imellem.

”Jeg inviterede fire børn fra min søns klasse hjem til legegruppe. To dage før har de alle sammen meldt fra, og de [børnenes mødre] siger, at de ikke er trygge ved at sende deres børn til Gellerup. Jeg siger til dem: ”jeg er her hele tiden, du må selv komme og være her” og alligevel vil de ikke. Så sagde jeg til min søn, ”de er syge, de kan ikke komme” og så hører jeg alligevel, at der er en dreng, der er gået hen til ham og har sagt: ”Jeg kan ikke komme ud til dig, for du bor i Gellerup.” Hvad skal jeg så gøre? Nu har jeg givet op og skrevet ud, at jeg vil ikke være med til de legegrupper. Og så fik jeg at vide af læreren, at det var dårligt, at vi ikke støttede op, og så blev jeg jo nødt til at forklare, at vi faktisk har inviteret, og at der ikke var nogen, der ville besøge os. Lige nu ligger der så en masse beskeder i Aula kan jeg se, og dem skal jeg så læse senere” (Familie bosat i Toveshøj)

SKOLEVALG

For at skabe et attraktivt skole- og fritidscenter, skal kommende forældre blive trygge ved at melde deres børn ind på en skole, som de ikke kan få andres gode anbefaling af.

For at opnå denne tryghed, skal skolens- og fritidscentrets vision gøres håndgribelig og nærværende.

Det skal være tydeligt, hvad skolen- og fritidscentret står for, fagligt såvel som værdimæssigt.

Derudover skal forventninger til forældresamarbejde og samværskultur defineres.

Desuden er det afgørende, at skolen- og fritidscentret gør kommende forældre trygge ved at vise dem, at der er andre som dem, der vælger skolen til.

SKOLEVALG / OMRÅDET

#6: En lokalt forankret skole er højt prioriteret

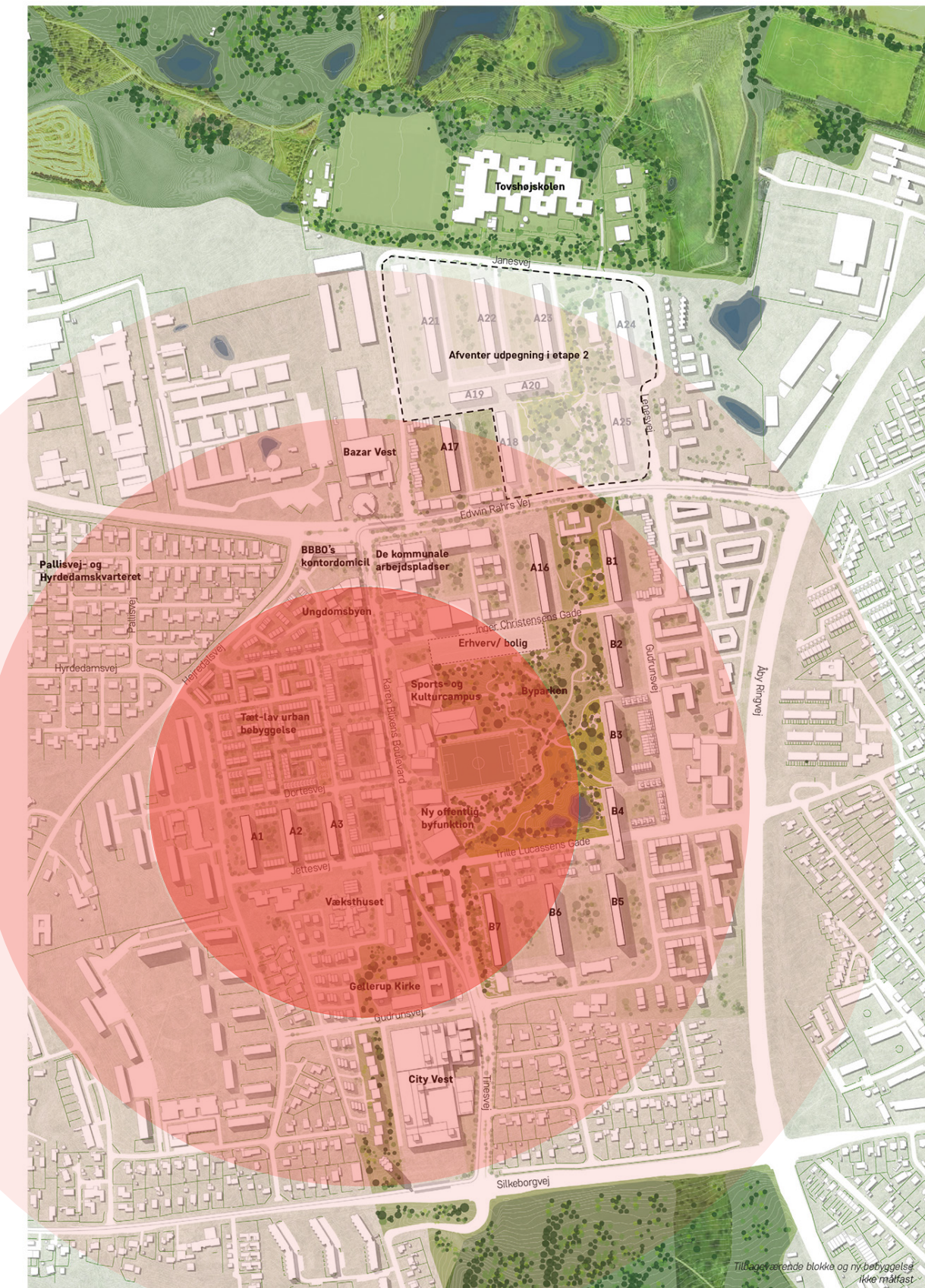
Det er tydeligt at alle målgrupper ser klare fordele i at vælge en skole tæt på hjemmet. Nærhed betyder meget for de potentielle forældre, der er blevet interviewet og en lokal skole forventes at kunne åbne op for **nye fællesskaber** for både forældre og børn. Derudover nævnes en **sikker skolevej** og det at have sine **venner tæt på** også som vigtige drivers for at vælge en lokal skole til. De forældre, der allerede er bosat i Gellerup og Toveshøj, og som i første omgang havde valgt den lokale folkeskole fra, for derefter at vælge den til igen, fremhæver også de afsavn det giver, når skolen ligger 45 minutters kørsel fra bopælen:

”Som forælder kunne jeg aldrig komme til samtaler, fordi der var så meget trafik, så var det bare ligesom jeg ikke havde mere med mine børn at gøre, og at jeg bare sender mine børn afsted (...) så jeg sagde, jeg vil gerne have en skole, der er tæt på, så jeg kan følge med i, hvordan det går, og hvordan de har det”. (familie bosat i Toveshøj)

Den lokale skole er at foretrække for langt hovedparten af de interviewede, men flere er også villige til at strække sig langt, hvis de vurderer, at en anden skole – måske i den anden ende af byen – er bedre for deres barns trivsel og læring:

”Jeg gik på Nordgårdsskolen det var nemt, og det var oplagt. Jeg gik hjemmefra 10 min før og alle mine venner gik der. Jeg tænker, at mine børn ikke skal på sådan en skole, jeg gik på, fordi det er nemt. De skal gå på en skole, hvor de kan udvikle sig som børn” (Yngre ressourcestærk beboer som er opvokset og bosat i Gellerup)

Den lokale skole er ikke nødvendigvis det oplagte valg, hvis man er i tvivl om fagligheden på den lokale skole, og om miljøet påvirker til ens barn i en positiv retning.

Skole- og fritidscentrets attraktionsværdi er afhængigt af områdets attraktionsværdi.

OMRÅDET

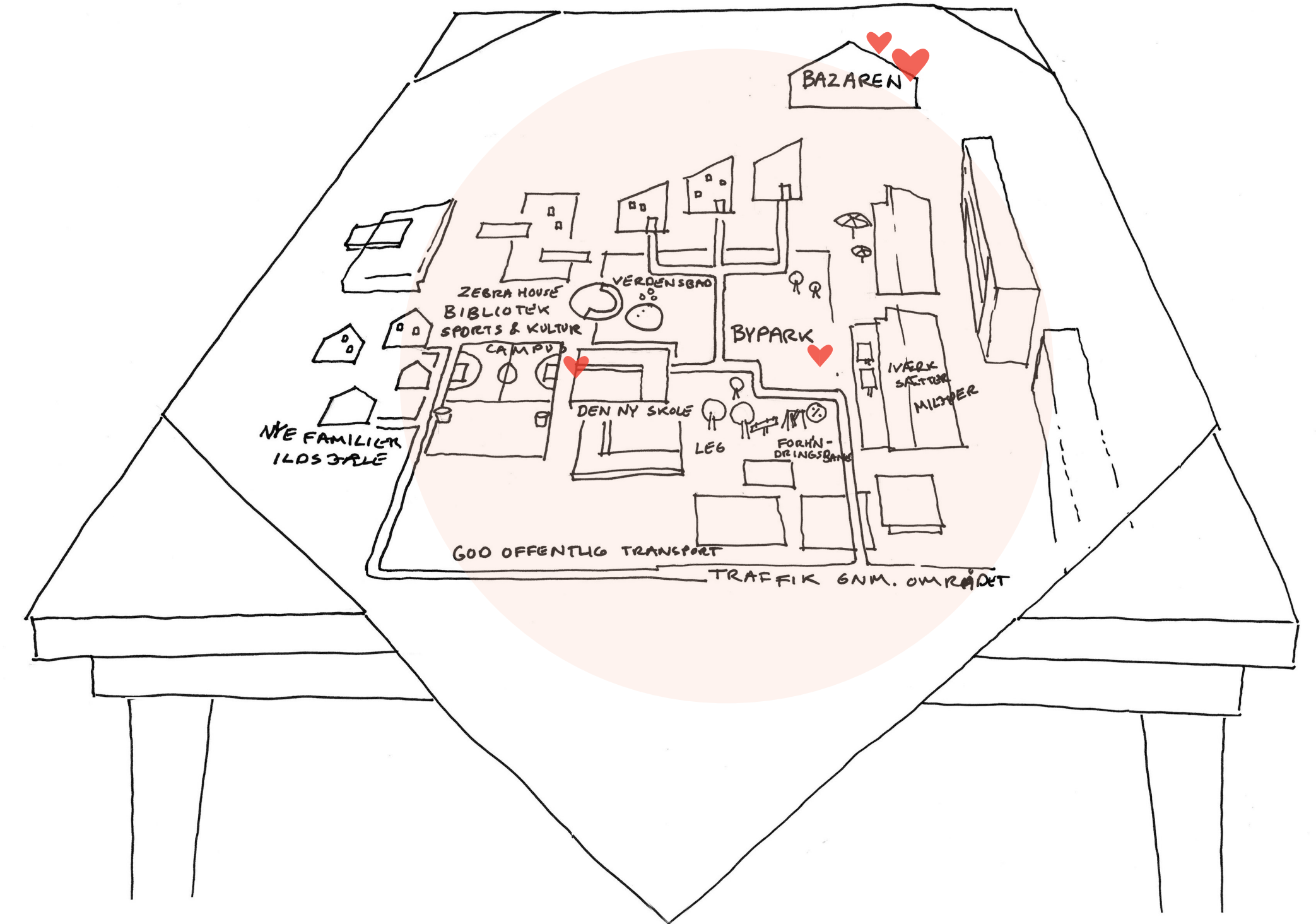
7: Positive markører i området skal spille det nye skole- og fritidscenter stærkt

Der er mange attraktioner, som tæller op, når området i dag vælges til af tilflyttere: den **bynære placering**, godt **prisleje** ift. andre bynære lejemål, **sports- og fritidsaktiviteter**, god **infrastruktur**, gode **indkøbsmuligheder** og **natur** tæt på, **pop-up-iværksættermiljøer**. **Bazaren** nævnes af alle dem, vi har interviewet som noget helt særligt og unikt for området. Planerne om **Verdensbadet**, det nye **sports- og kulturcampus** er allerede i tilflytternes bevidsthed som attraktioner, der kan skabe et positivt indhold i deres hverdag på sigt og få hverdagslivets hamsterhjul til at gå op:

"Hele områdets styrke er en kæmpe styrke, det skal skolen spille på. Hele det her grønne fælles - det har vi ikke, der hvor vi bor. Man kunne samle hele familiens eftermiddag på et sted: Gymnastik, svømning og indkøb samme sted." (Familie, andet skoledistrikt)

"Jeg tror det her kunne blive det mest sexede, det mest cool sted i hele Aarhus" (Ungt par med barn, der leder efter sted at bosætte sig)

I det hele taget er der rigtig mange positive kendetegn for området, som kan bruges aktivt ift. at tiltrække (og fastholde) beboere til området: Flytter du til området giver det dig og din familie mulighed for at få et rigt liv på kultur og fritidsoplevelser – lige ved døren, og du giver dine børn muligheden for at vokse op i et mangfoldigt miljø. Der er mange positive kendetegn, der kan indgå i en rebranding af området, og som kan spille det nye skole- og fritidscenter stærk.

OMRÅDET

#8: Markører i byrummet får fordomme til at leve og er en barriere for at vælge området til.

Der er flot på Blixens Boulevard. Blixens hus stråler som områdets fyrtårn og nye lejlighedsbyggerier og kollegie popper op. Men bevæger man sig væk fra hovedåren, og om bag blokkene, er der nogle markører, som skaber en barriere for at vælge området til, samt får fordomme til at leve.

Det kan sløre for den vision, der er for området.
Dette gælder særligt for dem, der ikke har valgt området til endnu.

Der er et potentiale i at arbejde med de kommunikerende markører.

En række af disse markører blev nævnt under interviewene og er opsamlet på de næste sider

Skrald der flyder på gaden. Det reproducerer fordomme om, at beboere i alment boligbyggeri er mindre tilbøjelige til at passe på dels deres lejlighed og omgivelser, fordi der ikke er et ejerforhold på spil:

"I området hen til porten, er der bare fyldt med skrald. Det gør mig bare træt. Jeg så de her unge fyre, der bare smed deres chipsposer. Det handler om de værdier, man er opdraget med. Vi går rigtig meget op i at være miljøvenlige, så det ville være rart, hvis det ikke var sådan" (Ungt par bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

Grupperinger af unge, der driver rundt i området skaber usikkerhed:

"Vi elsker faktisk området for dets beliggenhed, skønne indkøbsmuligheder, infrastrukturen. Hvis de der grupper af drenge, der hænger ud, ikke havde været der, og jeg havde været tryk ved, at min datter legede udenfor, så var vi blevet boende. Nu betaler vi 5000 ekstra om måneden, men vi har vores egen have, og jeg nyder at kunne sende hende ud og lege" (Ungt par med børn, tidligere beboer i Toveshøj)

Nedrullede gardiner skaber undren. Hvad er der bag gardinerne? Hvem bor i området?

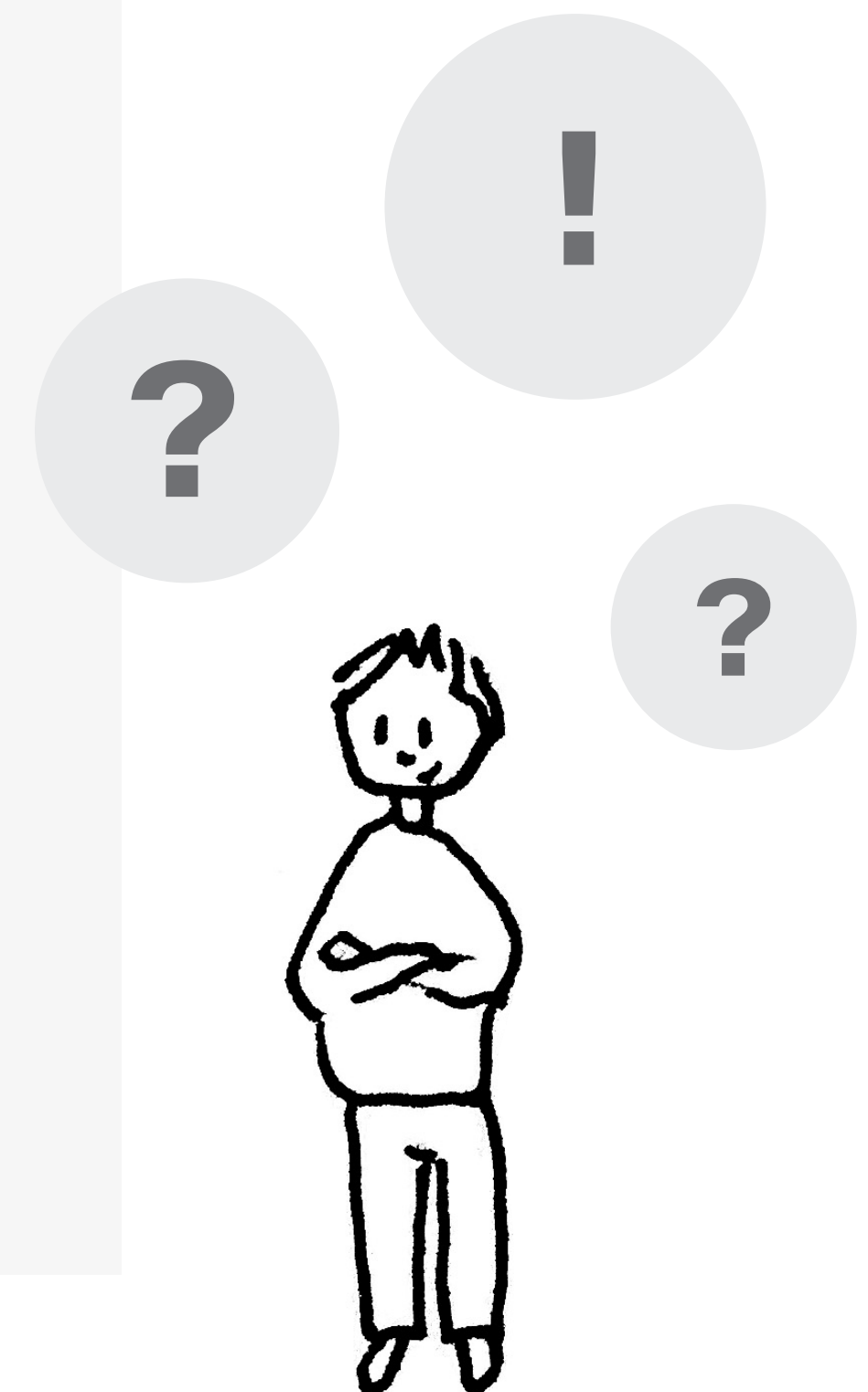
Parkeringskilte i Toveshøj: **”Parkér ikke tværs over to parkeringspladser.”** Udstiller, at det er nødvendigt at påpege upassende adfærd i området.

Hasarderet kørsel minder om, at nogen ikke respekterer færdselsreglerne:

”I boligkvartererne bag Blixens Boulevard fornemmer du den dårlige stemning. Du ser, at det er et udsat område, når du færdes i trafikken og oplever den hasarderede kørsel” (Tidligere beboer i Toveshøj).

Forvirrende skiltning i byrummet med funktioner, der ikke findes mere f.eks Lykkesskolen ved Bazaren.

Hegn rundt om det tidligere Hejredalskollegiet skaber undren - Hvorfor kommer det ikke bare hurtigst muligt væk? Hvorfor har det været nødvendigt?

BOSÆTNING

9: De unge par der har bosat sig i Gellerup, er landet i området ved en tilfældighed – økonomi har været et væsentligt parameter i valget.

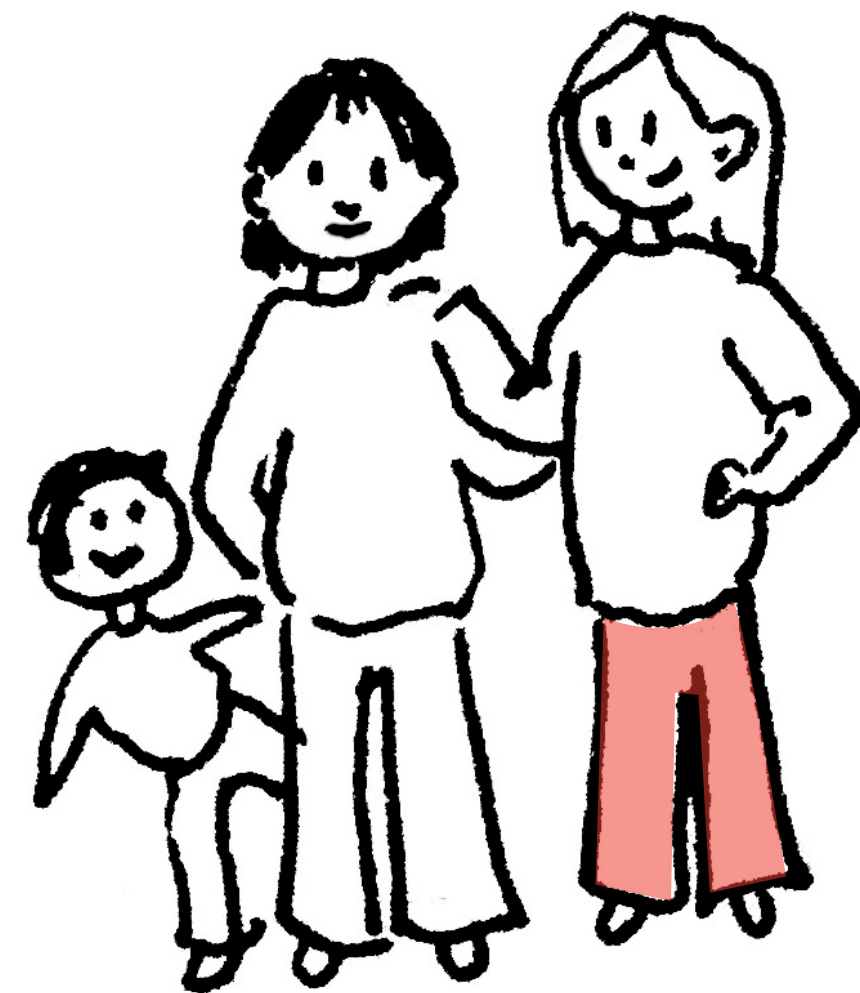
De unge par som vi har interviewet og som har bosat sig i Gellerup, har ikke aktivt søgt efter bolig i området, men er landet her ved en tilfældighed. De nye lejemaal er ikke umiddelbart dukket op i deres søgning på boligportaler. **Økonomi** har været en væsentlig driver bag deres valg og de lægger vægt på, at de i området fik **en bolig af højere kvalitet (nyere, større, med mere udstyr) til prisen** – og måske endog billigere end andre steder.

"Jeg kan bare huske, at vi sad den aften, hvor annoncen fra boligportalen poppede op. Der var det hele: 1000 kroner billigere, og det er meget i et stu-diebudget plus, at der fulgte alle hårde hvidevarer med, og det gjorde der ikke på Vintervej. På nogle punkter ligger det bedre her. Det ligger tættere på Søren's studie, lidt tættere på indkøbsmuligheder, og så er der bazarren" (Ungt par med barn, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

De har først efter indflytning opdaget områdets herlighedsværdi. Her fremhæver de kvaliteter som; **mangfoldighed og nærtliggende indkøbsmuligheder, institutioner, natur, fritidsaktiviteter** samt at området er **bynært** og har gode **transportmuligheder**.

"Det er vildt billigt. Og det er fedt! Skulle vi bo i midtbyen ville vi nærmest ikke have råd til en kop kaffe." (Ungt par, bosat i nybygget lejelejlighed i Gellerup)

\$

BOSÆTNING

10: For de unge par i etableringsfasen er lejeboligen et pit-stop mens en ejerbolig er målet.. Fastholdelse af målgruppen afhænger af muligheden for at eje.

Det er vigtigt for permanent bosætning i området, at nogle af de nye boliger kan købes og får status som ejerbolig. De unge par, der er blevet interviewet, og som er i etableringstanker, har **planer om på sigt at vilje eje deres bolig**. Ejerboligen er altså målet, fordi det er en god investering, men også fordi der kan være en række begrænsninger ved at bo til leje, som kan gøre det svært at se sig selv blive boende mange år frem i tiden.

Et par, der er flyttet til Gellerup i en lejebolig for nylig, fortæller, at de har flere vennepar, der leder efter ejerboliger i Gellerup og Toveshøj, men at det der er meget lidt udbudt, og at det der er til salg er af ældre dato:

"Vi har nogle venner, der kigger på ejerlejligheder i området. Begge par bor i Ceresbyen, men vil gerne købe nu. De klatrer begge, og de kunne rigtig godt tænke sig at købe i området. Der er noget ovre på Emmasvej, men de kunne godt tænke sig, at det var lidt nyere. De synes, at det er sjovere at kigge på Pionerhusene, men de er bare ikke til salg - eller det er jeg i tvivl om. Jeg tror, at det er en god idé, at der er begge muligheder [red: leje og eje]". (Ungt par med barn bosat i Gellerup)

For de unge par med og uden børn, som er blevet interviewet, er det altså vigtigt på sigt at kunne eje sit hjem og sætte sit eget præg på det. Hvis de unge par, der allerede er flyttet til Gellerup, skal fastholdes, kan **lejeboligen måske være en blød start** i forhold til at lære området at kende for så senere at finde en ejerbolig i området. Hvis den mulighed ikke er tilstede i området, vil der være en risiko for, at det er svært at fastholde de unge par med og uden børn, når de begynder jagten på ejerboligen. Man må formode, at muligheden for at købe ejerboliger i området vil gøre det til et mere stabilt kvarter med mindre udskiftning, som så kan øge trygheden.

"I: Hvad tænker I om betydningen af at eje en bolig?"

"Jeg synes den her [leje]lejlighed er dejlig. Her kunne vi godt bo med små børn. Der er kun ét minus: man ikke kan have dyr her. Hvis vi havde haft en opsparing, så havde vi gået efter eje eller andel. Jeg har ingen penge, fordi jeg ikke har sparet op og er studerende, men det ville være det mest fornuftige rent økonomisk at eje. Men muligheden skal være der først. Det her er en slags pit-stop, og så kan vi senere eje" (Ungt par, bosiddende i Gellerup)

BOSÆTNING

For at sikre en balance i elevsammensætningen på den nye skole er det vigtigt at tiltrække nye beboertyper til området samt at fastholde ressourcestærke beboere.

For at opnå dette er det væsentligt at der skabes større tryghed i området.

Derudover er det væsentligt at der tilbydes relevante boligtyper til attraktive priser samt at der arbejdes med at skabe positive fortællinger der kan erstattes fordomme.

Desuden er det væsentligt at kendskabet til områdets attraktionsværdi samt planerne for området øges.

POTENTIALER

POTENTIALER: SKOLE- OG FRITIDSCENTER

Kanaler & ambassadører:

Hvordan kan det nye skole- og fritidscentret gøre brug af og aktivere vigtige kanaler og aktører for at skabe opmærksomhed blandt potentielle forældre om det nye tilbud tidligt i brugerrejsen? Hvordan kan fx daginstitutionerne og sundhedsplejen hjælpe til, at skolen bliver en del af samtalerne tidligt og skubbe flere børn og forældre i skolens retning?

Eksemplets magt:

Hvordan kan skolen- og fritidscentret oversætte skolens vision og profil til konkrete og lettilgængelige eksempler og historier, der giver svar på de kommende forældres spørgsmål og gør det nemmere at vælge skolen- og fritidscentret til? Det kan være nære ting som fx skolens værdigrundlag, klassestørrelser, madordning, klasselokalets indretning, samværskultur etc.

Allierede:

Hvordan bliver det tydeligt, at der er andre som én selv, der vil vælge det nye skole- og fritidscenter til? Hvilke formater understøtter oplevelsen af at have allierede? Hvordan hjælper vi forældrene med at lave uformelle kontrakter med andre forældre?

Skolevalget:

Hvordan kan vi afdramatisere skolevalget og gøre forældrene trygge, inden de endeligt tilmelder deres børn skolen?

Elevsammensætning:

Hvordan kan skolen- og fritidscentret gøre kommende forældre trygge ved elevsammensætningen? Hvordan synliggør vi kvaliteten af en blandet elevsammensætning, så den ikke afskrækker potentielle forældre, men tiltrækker dem? Hvordan skaber vi en åbenhed i kommunikationen fra skolen om, hvad det kræver af den samlede forældregruppe, hvis klassen er blandet på tværs af forskellige kulturer og sprog?

POTENTIALER: SKOLE- OG FRITIDSCENTER

Lokalt forankret:

Hvordan sikrer vi, at skoletilbuddet rækker ind i hele området og bruger områdets faciliteter samt stiller sig til rådighed for området? Hvordan sikrer vi at skolens lokale forankring bliver et positivt vilkår? Hvordan skaber man "vores skole"?

Skolevejen:

Hvordan kan vi gøre kommende forældre og børn sikre på, at vejen til skolen er sikker og overkommelig?

Attraktionsværdi:

Hvordan viser vi kommende forældre og tilflyttere til området den merværdi, de får ved at vælge skolen til (f.eks. ift. kulturelle tilbud, indkøbsmuligheder, boligtyper, jobmuligheder, foreningsliv, Børneliv (dagtilbud, folkeskole, gymnasium)?

Sammenhæng:

Hvordan kan vi arbejde med tilflytteres oplevelse af og møde med de kommunale services, så de oplever kommunens services som sammenhængende og i øjenhøjde? Kan vi f.eks. arbejde med pladsanvisningen til dagtilbud, så tilflyttede børnefamilier får anvist den plads, de ønsker?

Fordele:

Hvilke muligheder er der for at opnå særlige fordele ved at bosætte sig i området og vælge den nye skole til.

Dreamteam:

Hvordan kan vi tiltrække og motivere personale til den nye skole- og fritidscenter der bidrager til at skærpe skolens profil.

POTENTIALER: OMRÅDET

Tiltrækningskraft:

Hvordan skaber vi synlighed overfor potentielle tilflyttere om områdets herlighedsværdi (f.eks. ift. kulturelle tilbud, indkøbsmuligheder, boligtyper, jobmuligheder, foreningsliv, børneliv (dagtilbud, folkeskole, gymnasium, nabofællesskaber)?

Ambassadører:

Hvordan kan vi gøre brug af og aktivere vigtige kanaler og aktører for at skabe opmærksomhed blandt potentielle tilflyttere om områdets attraktionsværdi?

Allierede:

Hvordan bliver det tydeligt, at der er andre som én selv, der vil vælge området til? Hvilke former understøtter oplevelsen af at have allierede? Hvilke tiltag kan understøtte mødet med allierede?

Boligtyper:

Hvordan sikrer vi en variation i boligtyper? Hvordan sikrer vi muligheden for at købe ejerboliger i området, så området udvikler sig til et mere stabilt kvarter med mindre udskiftning/fracflytning? Hvordan fastholder vi de ressourcestærke beboere i takt med at deres behov udvikler sig?

Negative sociale markører:

Hvordan kan vi arbejde med negative markører i byrummet (skrald, nedrullede gardiner, hasarderet kørsel, grupperinger af unge i byrummet etc.), så de ikke er en barriere for at bosætte sig i området? Hvordan får vi blik for det ubekvemme?

POTENTIALER: OMRÅDET

Positive markører:

Hvordan udnytter vi de gode markører i byrummet bevidst og skærmer mod de u hensigtsmæssige?

Sammenhæng:

Hvordan kan vi arbejde med tilflytteres oplevelse af og møde med de kommunale services, så de oplever kommunens services som sammenhængende og i øjenhøjde? Kan vi f.eks. arbejde med pladsanvisningen til dagtilbud, så tilflyttede børnefamilier får anvist den plads, de ønsker?

Fordele:

Hvilke muligheder er der for at opnå særlige fordele ved at bosætte sig i området og vælge den nye skole til.

www.cfiaarhus.dk

@cfiaarhus

AARHUS
KOMMUNE

SAMARBEJDSAFTALE

Projekttitel: Tiltrækning af elever til nyt skole- og fritidscenter i Gellerup

Startdato: januar 2020	
Forventet slutdato: december 2020	
Er der vigtige aktiviteter/milepæle, samarbejdet er afhængigt af?	Et "Åbent-hus-arrangement" i Gellerup (dato under afklaring). Det vil være en opmærksom fra CFIA's side, om det giver mening at koble sig på eventet. Dette koordineres med Anne Marie Due Schmidt.

CFIA's prioriteringskriterier

Vi prioriterer projekter der:

- der taler ind i "Fælles om Aarhus" og de 5 strategiske temaer (Klima, integration, internationalisering, digitalisering samt samskabelse og frivillighed)
- der har en udfordring der går på tværs af magistratsafdelinger
- ønsker at inddrage bruger/borgerperspektivet
- har en villighed til at arbejde iterativt
- har en åbenhed i forhold til at blive udfordret på løsningsmuligheder
- er initieret af en ledelsesbeslutning og forankret i organisationen
- flugter med den politiske dagsorden
- har direkte effekt på kerneopgaven

Organisering (team og roller):

Projektejer for samarbejdets delprojekt [Navn, titel, organisation]	Forvaltningschef Susanne Hammer-Jakobsen er ansvarlig for arb.pakke 12.
---	---

SAMARBEJDSAFTALE

<p>Påtager sig ejerskab for projektet, dedikerer ressourcer, er sparringspartner for projektlederen samt har det strategiske overblik</p>	<p>Projektstyregruppen for hele projektet: Økonomi- og administrationschef Hardy Pedersen (stg.formand), forvaltningschef Susanne Hammer-Jakobsen, forvaltningschef Ole Kiil Jakobsen, Sektionsleder Henrik Rudfeld</p> <p>Chefteam i MBU har besluttet, at udviklingen af et attraktivt skoletilbud til Gellerup, Toveshøj og Bispehaven skal være den indsats, som Børn og Unge arbejder videre med inden for rammerne af forløbet Fælles om ledelse og læringsmålet "samskabelse af velfærd"</p>
<p>Projektleder [Navn, titel, organisation] Projektlederen er CFIA's primære kontaktperson og tætte samarbejdspartner i projektet. Projektlederen har 'værtsskabet' på projektet og har ansvar for at sikre at CFIA's bidrag til projektet stemmer overens med organisationens forventninger og mål. Projektlederen kører et tæt parløb med CFIA, og har det overordnede ansvar for at planlægge, budgettere og håndtere ressourcerne i projektet frem mod målet. Herunder ligger ansvar for projektbeskrivelse, projektplanlægning, ledelse og motivation af projektteam, at samle og briefe projektgruppe, rapportere til relevant ledelse, sikre fremskridt i projektet, holde projektet på sporet, sikre god kommunikation og få projektet i mål.</p>	<p>Birgit Møller, chefkonsulent, Strategi og Udvikling, MBU</p>
<p>Arbejdsgruppen Arbejdsgruppen er udførende ressourcer på projektet. Arbejdsgruppen kan få ansvar for at løse delopgaver i</p>	<p>Anne Marie Due Schmidt, Proces- og projektleder for skole- og fritidsbyggeriet Claus Erik Picard, PUF Eva Wind, BA</p>

SAMARBEJDSAFTALE

projektet, og skal sørge for at dedikere tid og overholde aftaler, der bliver lavet om opgavefordeling i projektet.	
Ressourcepersoner/interessenter Personer i og uden for organisationen, som projektet må involvere på udvalgte tidspunkter	Helle Mønsted, skoleleder Anders Glahn, fritidsleder Birgitte Dalum, MBU Trine Kyed, BA Per Frølund, BA Decentrale ressourcer til at deltage i workshops som fx dagtilbudschef i området, sundhedsplejen, lærer, pædagog.
Samarbejdspartners EAN-nummer: [Samarbejdspartner afholder udlæg i projektet. CFIA har materialer til rådighed. Ved større tryksager skal samarbejdspartneren afholde udgifterne]	EAN: 5798005772767. Att. Anne Marie Due Schmidt

Center for Innovation i Aarhus (CFIA) CFIA dedikerer en primær person til projektet, som er projektlederens kontaktperson. CFIA er projektlederens tætte samarbejdspartner med særlige design- og innovationsfaglige kompetencer. CFIA har ansvar for den kreative procesplanlægning sammen med projektlederen. CFIA skal guide og samarbejde med projektlederen om at tilrettelægge og eksekvere en designdrevet innovationsproces frem mod projektets mål. Hvis noget af CFIA's arbejde indgår som del af beslutningsnotater o.l. ønskes en kreditering heraf.	
Primær kontaktperson:	Marie Herborg Krogh, 41872930, khma@aarhus.dk
Projektdeltager(e):	Stine Vilhelmsen, Marianne Krogbæk

SAMARBEJDSAFTALE

Baggrund:

[Her beskrives årsagen til, at projektet er blevet igangsat]

Aarhus Kommune ønsker sammen med Østjydske boligforening og Brabrand boligforening at lave en række gennemgribende forandringer i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Målet er, at Aarhus skal være en god by for alle. Derfor skal der skabes en sammenhængende og blandet by uden udsatte områder.

Udviklingsplanerne for området bygger på en præmis om, at andelen af alment boligbyggeri højst må udgøre 40%. I dag udgør alment boligbyggeri 90%. Målet skal nås ved nedrivninger, renoveringer og nybyg af boligformer, funktioner og attraktioner i bydelene, som skal tiltrække flere ressourcestærke beboere til området.

Forligspartnerne er enige om, at et attraktivt skoletilbud spiller en afgørende rolle for, at nye beboertyper ønsker at bosætte i området. En ny skole er derfor et vigtigt skridt på vejen. En ny skole skal sikre, at bydelene Gellerup, Toveshøj og Bispehaven udvikler en social balance, hvor beboerne i området vælger den lokale skole. En skole skal også være med til at sikre at børn i denne bydel får de samme muligheder for at klare sig lige så godt, som børn i resten af Aarhus Kommune. Skolen skal stå klar i 2025. På den nye skole kan der maksimalt optages 20% med dansk som andetsprog med sprogstøttebehov.

Elevgrundlaget til den nye skole kan opdeles i følgende kategorier:

- Eksisterende beboere i området. (I dag vælger ca. 80% af forældrene i området den lokale skole fra).
- Nytilflyttede beboere i nybygget lejlighedsbyggeri, hvoraf nogle er børnefamilier.
- Familier, der endnu ikke er flyttet til området, men som kan se det attraktive i at flytte til en ny bydel med en ny skole som de kan være med til at sætte deres præg på.
- Familier i andre skoledistrikter som følge af frit skolevalg.

SAMARBEJDSAFTALE

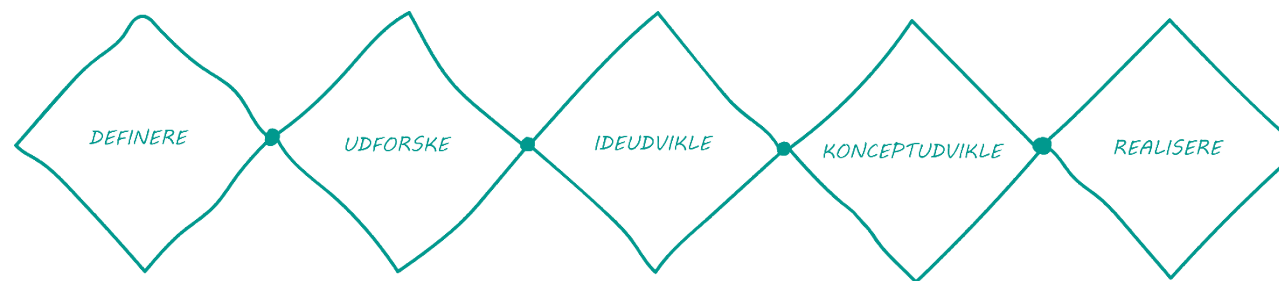

Projektets udfordring og mål:

[Her beskrives projektets udfordring og projektets problemformulering og evt. mål, hvis det allerede foreligger]

Center for Innovation i Aarhus (CFIA) arbejder sammen med Magistratsafdelingen for Børn og Unge (MBU) og Borgmesterens Afdeling (BA) om, *hvad der skal til for at tiltrække elever til det nye skole- og fritidscenter i Gellerup*. Der arbejdes med en designdreven tilgang til at undersøge og afprøve, hvad der skal til for at tiltrække elever til det nye skole- og fritidscenter.

Designprocessen består af forskellige faser, som hver kan ses på illustrationen nedenfor:

Procesmodellen skal ikke forstås som en vandfaldsmodel, men derimod mere cirkulær, hvor man kan genbesøge allerede afsluttede faser. Projektet blev startet op i januar 2020. På mødet i chefteamet den 6. februar 2020 godkendte chefteamet oplæg fra CFIA om design af en samskabelsesproces, som falder i to faser. I den første fase, som er gennemført i februar til april 2020, har CFIA interviewet en lang række potentielle tilflyttere og potentielle forældre til skolen. Der er udarbejdet tværgående indsigter om forældres forventninger til en ny skole, fem personprofiler der afspejler relevante målgrupper til skole- og fritidscentret samt en række potentialer, der viser mulige retninger for idéudviklingen. Indsigterne er indgået i processen omkring profilen for den nye skole og fritidscenter og blev præsenteret på "Indsigt & Udsyns-konferencen" d. 9. marts. Personprofilerne, indsigterne og potentialerne danner afsæt for projektets anden fase, hvor der skal udvikles prototyper i forhold til sikring af skolens elevgrundlag.

I projektet er vi således på vej til anden fase, nemlig idé-og prototypeudvikling.

Leverancer fra fase 1, der er leveret:

- Personprofiler

SAMARBEJDSAFTALE

- Tværgående indsigter
- Potentialer for skolen og området

Fase 2: Idé og prototypeudvikling

Afgræsning til to målgrupper:

CFIA og arbejdsgruppen anbefaler, at idé- og prototypeudviklingen fokuserer på to målgrupper:

- "unge par med små børn/gravide, der er flyttet til Gellerup"
- "unge par med små børn/gravide, der kan tiltrækkes til området".

Målgruppen "unge par med små børn/gravide, der er flyttet til Gellerup" er relevante at prioritere, fordi der allerede er unge par med små børn, der har bosat sig i de nybyggede lejligheder og rækkehuse, og som det vil være vigtigt at fastholde i området. MBU er ved at undersøge, hvor mange unge par med og uden børn, der er flyttet til området. Målgruppen "unge par med små børn/gravide, der kan tiltrækkes til området" er også vigtige for at vende udviklingen i området, og fordi der er et ønske om at tiltrække nye beboertyper til området for at skabe en ny social balance i området. Målgruppen afgrænses yderligere igennem et samarbejde mellem CFIA og BA om udviklingen af Karen Blixens-kvarteret, hvor der igangsættes en målgruppeanalyse, der fokuserer på flere målgruppers behov i forbindelse med bosætning, herunder "unge par med små børn/gravide, der kan tiltrækkes til området". Denne viden vil komme projektet "Ny skole- og fritidscenter i Gellerup" til gode.

CFIA anbefaler derudover afgrænsningen til to målgrupper, fordi vi ønsker at komme i dybden med og udvikle konkrete tiltag, der kan sættes i værk for at tiltrække de givne målgrupper. CFIA arbejder ud fra den antagelse, at elevgrundlaget skal skabes nedefra gennem involvering, og at prototyperne kan være et middel til at skabe elevgrundlaget. Prototyperne vil således henvende sig til og aktivere den målgruppe, der arbejdes med. CFIA forventer ligeledes, at et tæt samarbejde med Borgmesterens Afdeling vil være afgørende, da udfordringen med at tiltrække elever/kommende forældre også afhænger af områdets attraktionsværdi.

SAMARBEJDSAFTALE

For at imødekomme behovet for at identificere tiltag, der adresserer de andre målgruppers behov, vil CFIA sikre, at de udviklede ideer og prototyper perspektiveres til de andre målgrupper. Dette vil indgå i en opsamling, der identificerer mulige indsatser for at tiltrække de forskellige målgrupper til skolen.

De andre relevante målgrupper er:

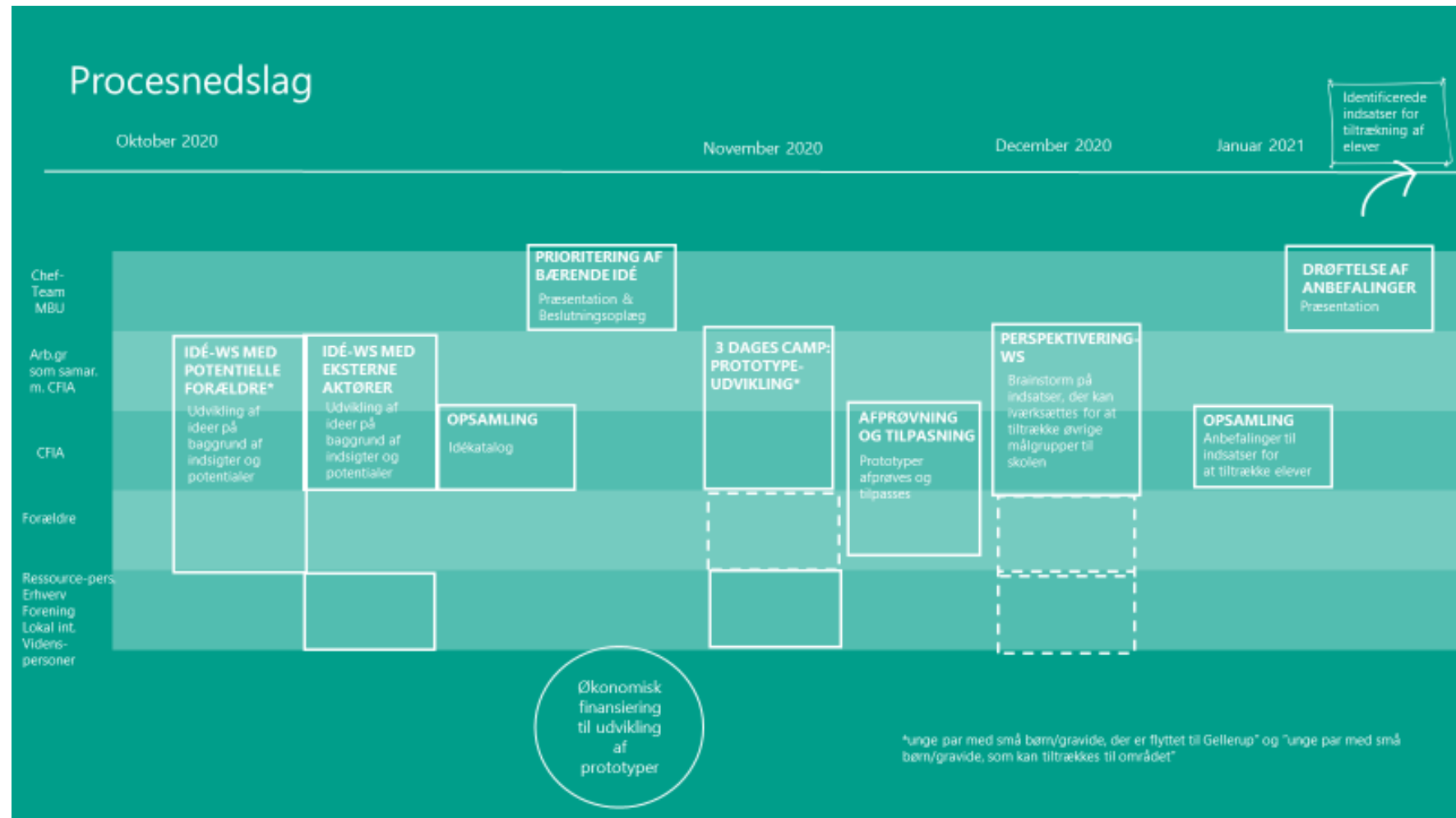
- *Beboere med anden etnisk herkomst end dansk, der er opvokset i området med mellemlang videregående uddannelse:* Der er et ønske om at fastholde denne målgruppe i området og tiltrække dem til skolen- og fritidscentret. Målgruppen vil se konkrete forandringer i området, før skolen- og fritidscentret kan tilvælges.
- *Familier bosat i nærtliggende skoledistrikter:* Målgruppen kan tilvælge skolen pga. af frit skolevalg. Der bør tages stilling til, hvor offensiv skole- og fritidscentret skal være for at tiltrække denne målgruppe, da det vil have betydning for elevgrundlaget på de omkringliggende skoler. Disse familier vil kunne løfte skolens image, som kan få andre til vælge skolen til.
- *Beboere opvokset i området med kort erhvervsfaglig uddannelse/ufaglærte:* Målgruppen har måske allerede deres børn på den lokale skole, andre har valgt den lokale skole fra. I omdannelsen af området vil de familier, der bliver tilbage i området, spille en vigtig rolle ift. at tale den nye skole op og føle sig som en del af områdets skole- og fritidscenter.

SAMARBEJDSAFTALE

Aktiviteter og leverancer i fase 2, idé- og prototypeudvikling:

Idé- og prototypeudviklingsforløbet vil bestå en række aktiviteter, som beskrives i det følgende, og som er visualiseret i illustrationen nedenfor:

SAMARBEJDSAFTALE

August- september:

CFIA vil afholde to idéworkshops på en lokation i Gellerup eller på egnede digitale platforme:

- 3-4 timers idéworkshop med potentielle forældre (unge par med små børn/gravide, der allerede er flyttet til området og unge par med små børn/ gravide, der kan tiltrækkes til området"). Formålet med workshoppen er at udvikle ideer på baggrund af de potentialer, der identificeret i fase 1. De to målgrupper vil arbejde i to forskellige grupper på workshoppen.
Ressourcer: Arbejdsgruppen inviteres til at deltage.
- 3-4 timers idéworkshop med relevante aktører, f.eks. de ressourcepersoner, der identificeret i samarbejdsaftalen eller videnspersoner, der kan bidrage med nye perspektiver i idéudviklingen. Arbejdsgruppen inviteres også til at deltage. Formålet med workshoppen er at udvikle ideer på baggrund af de potentialer, der identificeret i fase 1 og derudover også at berige de ideer, der udviklet i idéworkshoppen med potentielle forældre.
Ressourcer: MBU afsætter ressourcer til at decentrale ressourcer og arbejdsgruppen kan deltage.

Leverancer:

- CFIA og arbejdsgruppen vil udarbejde et idékatalog på baggrund af de ideer, der er fremkommet i idégenereringsforløbet. Ideerne vil være beskrivelser af aktiviteter og tiltag, der kan understøtte tiltrækningen af målgrupperne til skole- og fritidscentret. Nogle af ideerne vil være tiltag, der kan igangsættes allerede, mens andre ideer vil være tiltag, der først kan iværksættes op til skoleindskrivningen i 2024 og skolestart i 2025. Ideerne vil blive kategoriseret i forhold til realiserbarhed: de lavthængende frugter, der kan realiseres umiddelbart, de mellemhængende frugter, der kan realiseres med noget bearbejde og de højthængende frugter, hvor vi rækker efter stjernerne og som kun kan realiseres gennem omfattende forandringer. Ideerne vil også blive kategoriseret i forhold til forskellige typer af ideer. Her vil der være fokus på, at ideer der for eksempel er rene kommunikationstiltag kan realiseres i andre spor af projektet. CFIA vil primært fokusere på at udvikle prototyper, der kan sikre elevgrundlaget og som kræver mere end blot kommunikation. CFIA tager sammen med projektleder Anne Marie Due Schmidt ansvar for at identificere og videreformidle tiltag til andre spor i projektet - f.eks. til kommunikation. Idékataloget udgør et selvstændigt produkt i processen, hvor alle ideer beskrives overordnet. Ud af de mange ideer vælges få til videre bearbejdning til prototyper.
- Indstilling til projektstyregruppen og chefteamet i MBU om prioritering af idéer, der skal videreudvikles i prototypecamp.

SAMARBEJDSAFTALE

Oktober-december:

CFIA faciliterer udviklingen af 1-2 prototyper og afprøvning af de udviklede prototyper blandt potentielle forældre. Forløbet består af følgende aktiviteter:

- En tre-dages prototypecamp. Formålet med prototypecampen er at udvikle prototyperne, så de kan afprøves blandt potentielle forældre til skolen. CFIA anbefaler, at det er et team på 7 deltagere udover CFIA og en deltager fra arbejdsgruppen. Teamet, der deltager i campen vil blive sammensat på tværs af forskellige relevante fagligheder og kompetencer. Det kan f.eks. være lærere, pædagoger, sundhedsplejen, dagtilbudspersonale etc. Derudover vil CFIA invitere potentielle forældre til at deltage på udvalgte tidspunkter i løbet af prototypecampen. CFIA vil i så god tid som muligt identificere, hvem der er relevante ressourcer at inddrage.
Ressourcer: MBU skal afsætte ressourcer til at indgå i teamet. Derudover vil der være brug for at afsætte 100.000 kroner til udvikling af de prototyper, der skal udvikles.
- Afprøvning af de udviklede prototyper blandt potentielle forældre. Det er endnu ikke muligt at præcisere, hvordan afprøvningen vil foregå. Dette kommer an på de prototyper, der udvikles. Formålet med at afprøve prototyperne er at kunne indarbejde feedback og få viden om, hvordan prototyperne fremmer tiltrækningen af elever til skole- og fritidscentret.
Ressourcer: Hvis en af prototyperne, der skal afprøves f.eks. indebærer, at en af kommunens funktioner som f.eks. sundhedsplejen eller et af dagtilbuddene skal gøre noget andet/mere ift. at tiltrække potentielle forældre til skole- og fritidscentret vil MBU skulle stille ressourcer til rådighed, når prototyperne skal afprøves.
- Perspektiveringsworkshop, hvor de udviklede prototyper og ideer fra idékataloget perspektiveres til de andre målgrupper. Deltagerkredsen vil være relevante aktører, f.eks. de ressourcepersoner, der identificeret i samarbejdsaftalen eller videnspersoner, der kan bidrage med nye perspektiver. Formålet med workshoppen er at identificere indsatser, der kan iværksættes fremadrettet for at tiltrække de øvrige målgrupper til skolen og fritidscentret.
Ressourcer: MBU afsætter ressourcer til at decentrale ressourcer og arbejdsgruppen kan deltage.

SAMARBEJDSAFTALE

Leverancer:

- 1-2 prototyper, der er afprøvet blandt potentielle forældre, og hvor feedback fra potentielle forældre er indarbejdet. Prototyperne vil være foreløbige udgaver af de løsninger, der kan understøtte at målgrupperne vælger det nye skole- og fritidscenter til.
- CFIA og arbejdsgruppen samler op på perspektiveringsworkshoppen og udarbejder anbefalinger til indsatser for at tiltrække elever frem mod 2025. Dette indgår i en indstilling til projektstyregruppen og chefteamet i MBU medio december.

2021:

CFIA bidrager med sparring om udmøntning af anbefalingerne fra opsamlingen.

Kapacitetsopbygning:

[Ved opstart foretages der forventningsafstemning mellem CFIA og projektleder ift. om PL eller projektgruppe ønsker oplæring i nogle innovationsmetoder/tilgange. Efter forventningsafstemningen er det PL/projektgruppens ansvar undervejs at spørge ind til særlige metoder, såfremt der er interesse herfor. Ved projektets afslutning vender parterne igen, om der er nogle metoder/tilgange, som PL/projektgruppe ønsker at bruge fremadrettet.]

Chefteam i MBU har besluttet, at udviklingen af et attraktivt skoletilbud til Gellerup, Toveshøj og Bispehaven skal være den indsats, som Børn og Unge arbejder videre med inden for rammerne af forløbet Fælles om ledelse og læringsmålet "samskabelse af velfærd". CFIA står derfor til rådighed ift. sparring om samskabelse.

SAMARBEJDSAFTALE

Estimeret antal timer for CFIA og PL/arbejdsgruppe

[Trækkes fra ressourcestyringsværktøj. Det CFIA-lead, der er ansvarlig for at ajourføre resourceopførelsen i ressourcestyringsværktøjet]

CFIA:

Forberedelse af idéworkshop (15 t x 2)

2x workshop (8 t x 2)

Opsamling (35 t x 2)

Forberedelse af prototypecamp (22 t x 2)

Prototypecamp (22t x 2)

Opsamling (35 t x 2)

Forberedelse af afprøvning (22 t x 2)

Afprøvning (15 t x 2)

Opsamling og justering af prototyper (22 t x 2)

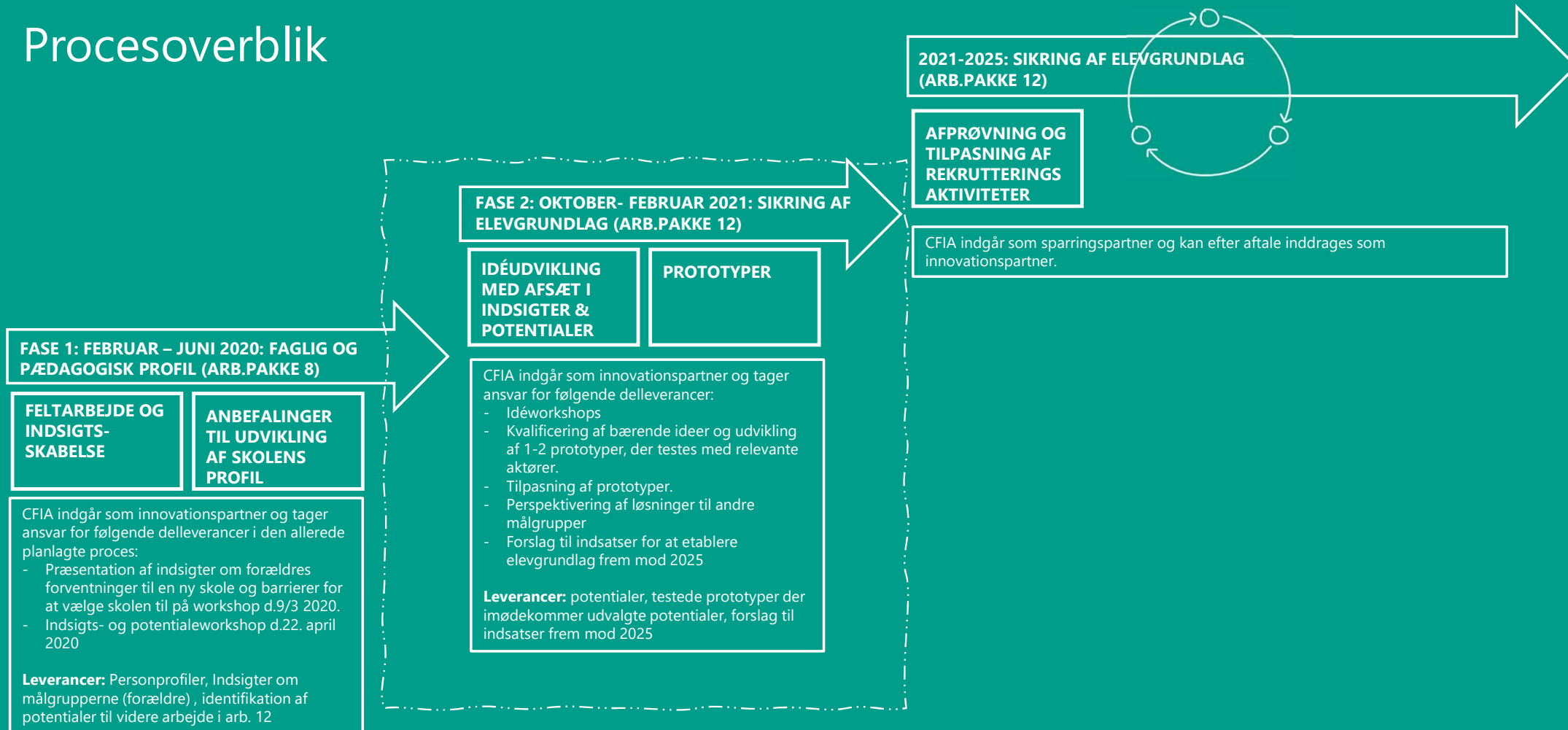
Forberedelse af perspektiveringsworkshop (16 t x 2)

Perspektiveringsworkshop (4 t x 2)

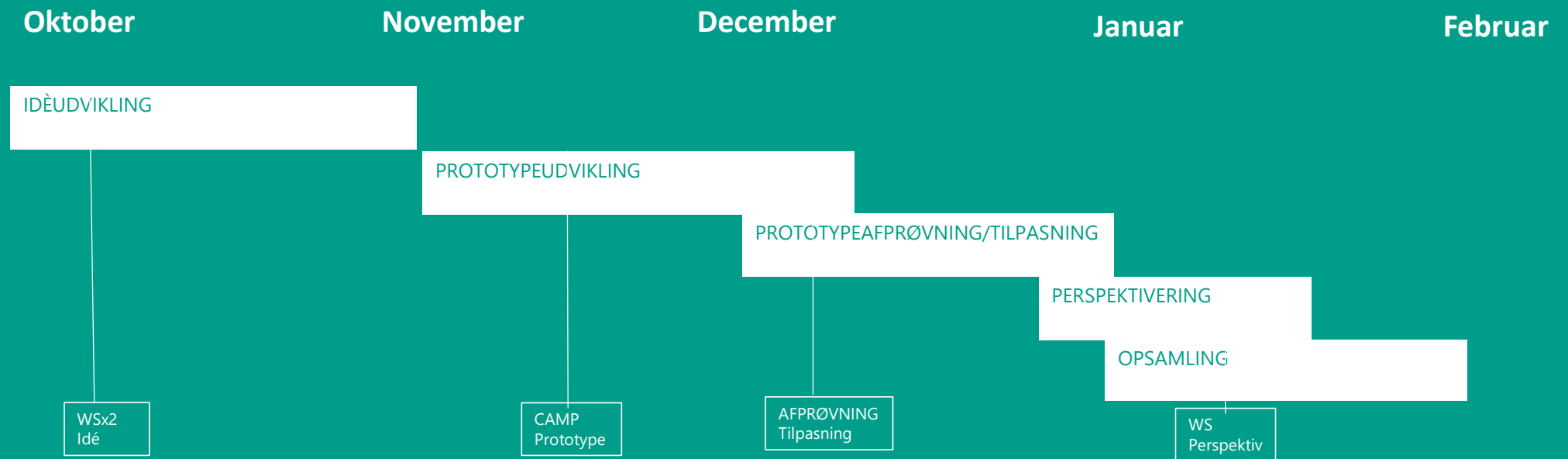
Opsamling på anbefalinger (50 t x 2)

I alt = 532 t

Procesoverblik

Tidsplan august-december 2020

Procesnedslag

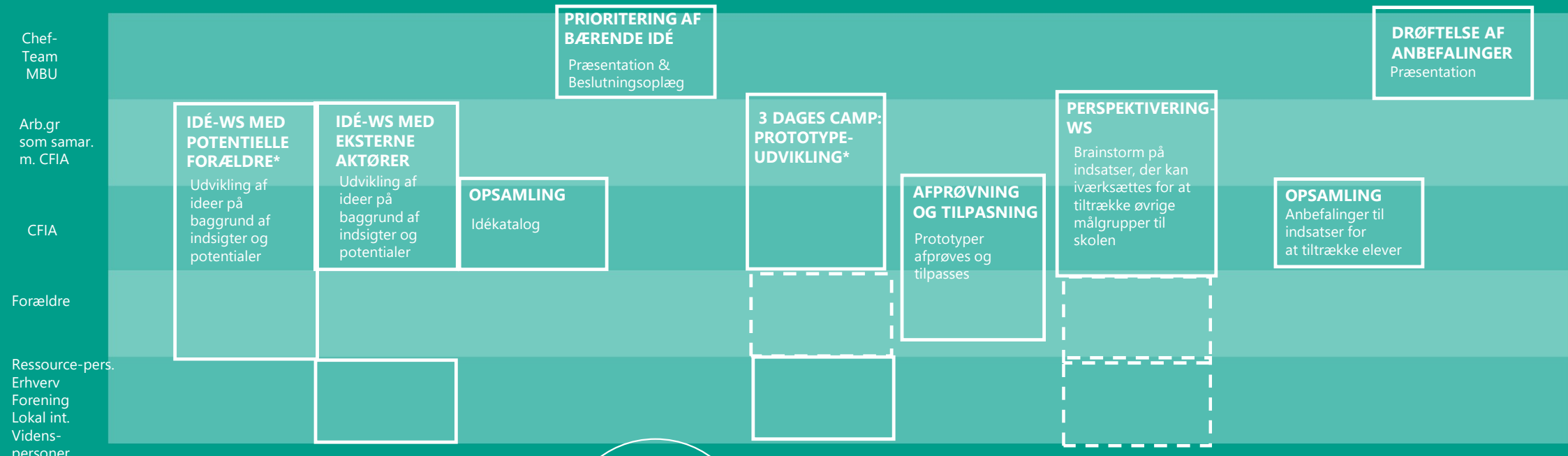
Oktober 2020

November 2020

December 2020

Januar 2021

Identificerede
indsatser for
tiltrækning af
elever

Økonomisk finansiering til udvikling af prototyper

*unge par med små børn/gravide, der er flyttet til Gellerup" og "unge par med små børn/gravide, som kan tiltrækkes til området"

Notat

1. september 2020
Side 1 af 2

Til	Børn og Unge-udvalget
Til	Orientering
Kopi til	

Orientering om projekt om elevgrundlaget til skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven med Center for Innovation i Aarhus

Planlægning og forberedelse af den nye skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven er godt i gang. I løbet af første halvår af 2020 blev skolens pædagogiske grundlag udarbejdet efter en proces med afdækning af mulige profiler og en bred inddragende proces.

En del af det forberedende arbejde i forhold til det pædagogiske grundlag blev foretaget af Center for Innovation i Aarhus (CFIA), som er organiseret under Kultur og Borgerservice. CFIA gennemførte en lang række interview med potentielle tilflyttere og potentielle forældre til skolen. Der er udarbejdet tværgående indsigter om forældres forventninger til en ny skole og fem personprofiler, der afspejler relevante målgrupper til skole- og fritidscentret.

Indsigterne kan sammenfattes i følgende fem overskrifter (se bilag 1 for beskrivelse af indsigterne):

1. Overvejelser omkring skolevalget starter ofte tidligt og påvirkes i høj grad af andres erfaringer og anbefalinger og via uformelle kanaler
2. En klar pædagogisk profil gør det tydeligt for forældrene, hvad skolen står for - og gør det derved nemmere at vælge skolen til
3. Skolen- og fritidscentret skal være et godt sted at være. Forældrene har fokus på trivsel
4. Den rette balance i elevsammensætningen er vigtigt for forældrenes tro på skolen
5. Forventninger til forældresamarbejde og samværskultur skal defineres

CFIA's bidrag til arbejdet med den pædagogiske grundlag for skole og fritidscenter er første del af et projekt, som CFIA udfører sammen med Børn og Unge om elevgrundlaget til skole og fritidscenter for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven.

Andel del af projektet gennemføres i efteråret 2020 og afsluttes primo 2021.

BØRN OG UNGE
Strategi og Udvikling
Aarhus Kommune

Sekretariat
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 41 85 90 31

Direkte e-mail:
birmo@aarhus.dk

Sag: 19/189669-5
Sagsbehandler:
Birgit Møller

Personprofilerne og indsigterne fra første del af projektet danner afsæt for projektets anden fase. Ud fra en designdreven tilgang undersøges og afprøves, hvad der skal til for at tiltrække elever til det nye skole- og fritidscenter.

1. september 2020
Side 2 af 2

Der vil blive arbejdet med to målgrupper: unge par med små børn/gravide, der er flyttet til Gellerup og unge par med små børn/gravide, der kan tiltrækkes til området. Projektet vil tage afsæt i workshop med potentielle forældre fra målgrupperne og relevante nøglepersoner fra Børn og Unge.

På baggrund af workshopene vil der blive udarbejdet et idekatalog. Ideerne vil være beskrivelser af aktiviteter og tiltag, der kan understøtte tiltrækningen af målgrupperne til skole- og fritidscentret. Nogle af ideerne vil være tiltag, der kan igangsættes allerede, mens andre ideer vil være tiltag, der først kan iværksættes op til skoleindskrivningen i 2024 og skolestart i 2025.

Ud fra idekataloget vil der blive udvalgt ideer, der vil blive arbejdet videre med som prototyper. Prototyperne vil blive udviklet på en camp med deltagelse af forældre og andre deltagere med forskellige relevante fagligheder. Prototyperne vil efterfølgende blive afprøvet blandt potentielle forældre. Formålet med at afprøve prototyperne er at kunne indarbejde feedback og få viden om, hvordan prototyperne fremmer tiltrækningen af elever til skole- og fritidscentret.

Projektet er tæt koordineret med et projekt, som CFIA har sammen med Borgmesterens Afdeling om udvikling af Karen Blixen kvarteret, idet bosætningen i de nye boliger i Gellerup har afgørende betydning for, at skolen for Gellerup, Toveshøj og Bispehaven får et socialt balanceret elevgrundlag.

Projektet med CFIA er et blandt flere initiativer i forhold til skolens elevgrundlag. Der er indgået et samarbejde Det boligsociale Hus i Gellerup om initiativer, der er målrettet eksisterende beboere. Disse initiativer har blandt andet fokus på at tiltrække flere af lokalrådets beboere til den nye skole. Der er endvidere en stor inddragelse og kommunikation i forbindelse med den nye skole og fritidscenters pædagogiske grundlag og byggeriet, som også skaber kendskab til den nye skole.

Børn og Unge-udvalget vil blive orienteret om idekatalog og prototyper, når CFIA-projektet er afsluttet primo 2021.